

İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ

T.C.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

KAMU HUKUKU ANABİLİM DALI

KAMU HUKUKU YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRK CEZA KANUNU'NDA
BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE
KULLANILMASI SUÇU**

Yüksek Lisans Tezi

Fatih AVŞAR

200010447

İstanbul, 2022

İSTANBUL TİCARET
ÜNİVERSİTESİ

T.C.

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU HUKUKU ANABİLİM DALI
KAMU HUKUKU YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**TÜRK CEZA KANUNU'NDA
BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE
KULLANILMASI SUÇU**

Yüksek Lisans Tezi

Fatih AVŞAR

200010447

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Kayıhan İÇEL

İstanbul, 2022

ÖZET

Bu çalışmada 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun İkinci Kitap Üçüncü Kısımda “*Bilişim Alanında Suçlar*” başlıklı Onuncu Bölümde yer alan ve 245’nci maddede bağımsız bir suç olarak düzenlenen “*Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması*” suçu incelenmiştir.

Çalışmanın birinci bölümde genel bilgiler, tarihsel süreç, karşılaştırmalı hukuk ve kötüye kullanma yöntemleriyle ilgili genel bilgiler verildikten sonra ikinci bölüm de suçun kanundaki düzenleniş şekli ve pratikte daha faydalı olacağı düşünülerek Ceza Kanunumuzun 245. Maddesindeki şekliyle üç ayrı alt başlıkta ele alınması uygun görülmüştür. Buna göre suçun kanundaki düzenlemesine paralel olarak ikinci bölümün birinci kısmında gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması eylemi, ikinci kısmında sahte kart üretimi ve bu kartların el değiştirmesine yönelik eylemler ve üçüncü kısmında ise sahte kartların kullanılması yoluyla yarar sağlanması eylemine ilişkin inceleme yapılmıştır.

İncelemede özellikle içtima ve suçun mağduru konuları üzerinde durularak bu konudaki emsal Yargıtay kararlarına, doktrindeki görüşlere yer verilmiştir. Ayrıca sonuç bölümünde TCK’nın 245’nci maddesinin eksik yönleri, uygulamada yaşanan sorunlar belirtilerek çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Banka kartı, kredi kartı, bilişim suçu, kart dolandırıcılığı.

ABSTRACT

In this study, the crime of “*Abuse of Bank or Credit Cards*”, which is regulated as an independent crime in Article 245 and included in Chapter 10, titled “*Crimes in the Field of Information*” in the Second Book, Third Part of the Turkish Penal Code No. 5237, has been examined.

In the first part of the study, general information about the historical process, comparative law and abuse methods are given. In the second part, considering that the way the crime is regulated in the law and it will be more useful in practice, it is deemed appropriate to deal with it under three separate sub-headings as in Article 245 of our Penal Code. Accordingly, in parallel with the regulation of the crime in the law, in the first part of the second part, the act of misusing a real bank or credit card, in the second part, the actions

regarding the production of fake cards and the exchange of these cards, and in the third part, the act of gaining benefits through the use of fake cards were examined.

In the review, the precedent decisions of the Supreme Court and the views in the doctrine are given, with particular emphasis on the issues of congregation and the victim of crime. In addition, in the conclusion part, the shortcomings of the 245th article of the TPC and the problems experienced in practice have been specified and solutions have been tried to be suggested.

Keywords: Debit card, credit card, cybercrime, card fraud.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖZET	iii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR.....	viii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKA VE KREDİ KARTININ TANIMI İLE BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇUNUN GELİŞİMİ VE KÖTÜYE KULLANMA YÖNTEMLERİ

1. BANKA VE KREDİ KARTININ TANIMI	3
1.1. Banka Kartı	3
1.2. Kredi Kartı	4
2. BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇUNUN ÜLKEMİZDE TARİHSEL GELİŞİMİ VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTAKİ GÖRÜNÜMÜ	7
3. KÖTÜYE KULLANMA YÖNTEMLERİ	12

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK CEZA KANUNU'NDA BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇU

1. GERÇEK BİR BANKA VEYA KREDİ KARTININ KÖTÜYE KULLANILMASI (TCK md. 245/1).....	15
1.1. Genel Olarak	15
1.2. Korunan Hukuki Değer	18
1.3. Suçun Unsurları.....	22
1.3.1. Suçun Maddi Unsurları	22
1.3.1.1. Suçun Konusu	22
1.3.1.2. Fail.....	24
1.3.1.3. Mağdur	25
1.3.1.4. Hareket ve Netice.....	29
1.3.2. Suçun Manevi Unsuru.....	37
1.3.3. Hukuka Aykırılık	38
1.4. Suçun Özel Belirliş Şekilleri.....	39
1.4.1. Teşebbüs.....	39
1.4.2. İştirak	42
1.4.3. Suçların İçtiması.....	44
1.5. Şahsi Cezasızlık Sebebi ve Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Sebepler	51
1.5.1. Şahsi Cezasızlık Sebebi.....	52
1.5.1.1. Suçun haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin zararına işlenmesi	53
1.5.1.2. Suçun üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen ile evlatlığın zararına işlenmesi.....	55

1.5.1.3. Suçun aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin zararına işlenmesi	55
1.5.2. Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Sebepler	57
1.6. Yaptırım ve Muhakeme	65
1.6.1. Yaptırım	65
1.6.2. Muhakeme	66
2. BAŞKALARINA AİT BANKA HESAPLARIYLA İLİŞKİLENDİREREK SAHTE BANKA VEYA KREDİ KARTI ÜRETME, SATMA, DEVRETME, SATIN ALMA VEYA KABUL ETME (TCK md. 245/2).....	68
2.1. Genel Olarak	68
2.2. Korunan Hukuki Değer	69
2.3. Suçun Unsurları.....	70
2.3.1. Suçun Maddi Unsurları	70
2.3.1.1. Suçun Konusu	70
2.3.1.2. Fail.....	71
2.3.1.3. Mağdur	71
2.3.1.4. Hareket ve Netice.....	73
2.3.1.4.1. Üretmek	75
2.3.1.4.2. Satmak veya satın almak.....	78
2.3.1.4.3. Devretmek veya kabul etmek.....	79
2.3.2. Suçun Manevi Unsuru.....	81
2.3.3. Hukuka Aykırılık	82
2.4. Suçun Özel Belirliş Şekilleri.....	82
2.4.1. Teşebbüs.....	82
2.4.2. İştirak	83
2.4.3. Suçların İçtimai.....	85
2.5. Yaptırım ve Muhakeme	87
2.5.1. Yaptırım	87
2.5.2. Muhakeme	87
3. SAHTE BİR BANKA VEYA KREDİ KARTINI KULLANMAK SURETİYLE KENDİSİNE VEYA BAŞKASINA YARAR SAĞLAMA SUÇU (TCK md.245/3).....	89
3.1. Genel Olarak	89
3.2. Korunan Hukuki Değer	90
3.3. Suçun Unsurları.....	91
3.3.1. Suçun Maddi Unsurları	91
3.3.1.1. Suçun Konusu	91
3.3.1.2. Fail.....	92
3.3.1.3. Mağdur	92
3.3.1.4. Hareket ve Netice.....	93
3.3.2. Suçun Manevi Unsuru.....	96
3.3.3. Hukuka Aykırılık	96
3.4. Suçun Özel Belirliş Şekilleri.....	97
3.4.1. Teşebbüs.....	97
3.4.2. İştirak	98
3.4.3. Suçların İçtimai.....	99
3.5. Yaptırım ve Muhakeme	103
3.5.1. Yaptırım	103
3.5.2. Muhakeme	104

SONUÇ.....	105
KAYNAKÇA	107

KISALTMALAR

AÜHFD	: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
A.g.e.	: Adı Geçen Eser
ATM	: Automated Teller Machine
BKKKK	: 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu
BKM	: Bankalararası Kart Merkezi
bkz	: Bakınız
C.	: Cilt
c.	: Cümle
C.D	: Ceza Dairesi
CGK	: Ceza Genel Kurulu
CMK	: Ceza Muhakemesi Kanunu
İÜHFM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
E	: Esas Numarası
ETCK	: 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu
http	: hyper text transfer protocol
K	: Karar Numarası
K.T	: Karar Tarihi
Md.	: Madde
POS	: Point Of Sale
s.	: Sayfa
S	: Sayı
T	: Tarih
TBBD	: Türkiye Barolar Birliği Dergisi
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medeni Kanunu
YCGK	: Yargıtay Ceza Genel Kurulu
www	: world wide web

GİRİŞ

Günümüzde dijitalleşmenin hızla her alanda yayılması ve yaşanan teknolojik gelişmeler neticesinde günlük ihtiyaçların daha kolay, hızlı ve pratik şekilde karşılanması amacıyla bankacılık sektöründe de ciddi gelişmeler kat edilmiş ve nihayetinde geline nokta artık banka ve kredi kartları, nakit paraya alternatif ödeme araçları arasında belki de en önemli bir yere sahip hale gelmiştir.

Banka kartları, bankalar ile yapılan sözleşmeler sonucunda, bankalar tarafından hesap sahibine verilen ve ATM cihazlarından para çekmeyi, POS cihazlarından mal ve hizmet alımını sağlayan kartlardır.

Kredi kartları ise, bankalar ve kart çıkartmaya yetkili kuruluşların müşterilerine belirli limitler dâhilinde açtıkları kredilerle, nakit kullanmaksızın mal ve hizmet alabilmeleri, nakit kredi çekebilmeleri için verdikleri ödeme aracıdır.

Nakit olmaksızın kartla ödeme sektöründeki gelişmeler, banka ve müşterilerine birçok avantaj sağlamakla birlikte, getirmiş olduğu güvenlik açıkları nedeniyle suç ve suçluluk açısından elverişli ortamlar yaratmıştır. Bu nedenle zamanla gündelik yaşamın bir parçası haline gelen banka ve kredi kartları ile gerçekleştirilen hukuka aykırı bazı eylemlerin ceza hukuku kuralları ile cezalandırılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ile birlikte banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu "Bilişim Alanında Suçlar" bölümünde özel olarak düzenlenmiş ve 765 sayılı eski TCK döneminde başkasına ait banka veya kredi kartının haksız olarak kullanılması eyleminde hangi normun uygulanacağı konusundaki tartışmalara son verilmek istenmiştir.

Bu kapsamda 5237 sayılı ceza kanunumuzun 245'nci maddesiyle getirilen düzenlemeye bakıldığında, aslında madde kapsamında birden fazla suçun düzenlendiği görülmektedir. Maddenin birinci fıkrasında gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması eylemi, ikinci fıkrasında sahte kart üretimi ve bu kartların el değiştirmesine yönelik eylemler ve üçüncü fıkrasında ise sahte kartların kullanılması yoluyla yarar sağlanması eylemi suç olarak düzenlenmiştir. Bu kapsamda çalışmamız da iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde genel olarak banka

ve kredi kartlarından söz edilip çalışmamız içeriği açısından önemli kavramsal tanımlara gidilerek banka veya kredi kartı sisteminin işleyişı ile ilgili genel açıklamalarda bulunulacaktır. İkinci bölümde ise, söz konusu suç kanun metnindeki düzenlemeye paralel olarak üç ayrı başlık altında, sınırlı sayıda olan basılı eserler ve Yargıtay kararları nazara alınarak incelenecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

BANKA VE KREDİ KARTININ TANIMI İLE BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇUNUN GELİŞİMİ VE KÖTÜYE KULLANMA YÖNTEMLERİ

1. BANKA VE KREDİ KARTININ TANIMI

1.1. Banka Kartı

Banka Kartı, kullanıcısına, bankanın müşterilerinin kullanımına sunduğu sisteme sadece kendince bilinen bir şifre yardımıyla girerek banka çalışanlarının yardımına muhtaç olmaksızın ve 24 saat esasında kendi banka hesabı üzerinde tasarrufta bulunma imkanı veren bir araçtır.¹ 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu’nun 3/1-d’de “*Mevduat hesabı veya özel cari hesapların kullanımı dâhil, bankacılık hizmetlerinden yararlanmayı sağlayan kart*” olarak tanımlanmıştır. TCK’nın 245’nci maddesinin gerekçesinde ise, “*Banka kartı, bankanın kurduğu sisteme hukuka uygun olarak girmeyi sağlamaktadır. Bu kart, saptanan ve kart sahibince bilinen bir numara marifetiyle, banka görevlisinin yardımı olmadan, kart sahibinin kendi hesabından para çekmesini sağlamaktadır.*” şeklinde belirtilmiştir.

Banka kartının mülkiyeti, bu kartı çıkaran bankaya ait olmakla beraber banka müşterisine sadece kullanım hakkı vermektedir. Banka kartı sahibi, banka kartı aracılığıyla tüm bankacılık işlemlerini (para çekme, para yatırma, hisse senedi alım satımı, ödeme işlemleri gibi) bankaya gitmeksizin internet aracılığıyla ya da ATM, POS cihazı gibi cihazlarla bilişim sistemine girmek suretiyle yapabilmektedir.

Banka kartlarının, kredi kartlarından farklı olarak kredi imkânı sunmaması ve sadece hesaba erişim sağlayan kartlar olarak çıkarılması sebebiyle, suç konusu olma

¹ Ali İhsan Erdağ, “Bilişim Alanında Suçlar(Türk ve Alman Ceza Hukukunda)”, **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 14, S. 2, 2010, s. 296.

oranları kredi kartlarına göre daha düşüktür. Kart sahibinin hesabında para olması durumunda, mal ve hizmet alımında kullanım imkânı sağlaması banka kartlarına kredi kartı işlevi kazandırmaktadır.

1.2. Kredi Kartı

Kredi Kartı; kullanıcısına banka ile arasında yapılan bir sözleşmeye dayanarak bankanın kendine sunduğu kredi olanaklarından yararlanma imkanı vermektedir.² 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 3/1-e'de, *"Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarası"* olarak tanımlanmıştır. TCK'nın 245'nci maddesinin gerekçesinde ise, *"kredi kartı, banka ile kendisine kart verilen kişi arasında yapılmış bir sözleşme gereğince, kişinin bankanın belirli koşullarla sağladığı kredi olanağını kullanmasını sağlayan araçtır."* şeklinde belirtilmiştir.

Kredi kartı, banka veya kartlı sistem kurma veya çıkarma yetkisine sahip kuruluşlar tarafından yaptıkları sözleşme çerçevesinde müşterilerine verdikleri, anlaşmalı POS cihazı bulunan alışveriş noktalarında ödeme veya banka ATM'lerinden nakit avans çekmek amacıyla kullanılabilen, nakit paraya alternatif bir ödeme aracıdır.

Kavramsal tanımını yukarıda verdiğimiz kredi kartlarının, fiziksel özelliklerine bakacak olursak; kredi kartları kolay taşınabilmesini sağlayacak boyutlarda çıkarılan plastik bir karttır.³ Kartın ön tarafında, kartı veren banka veya kuruluşun ayırtıcı işaretleri veya logoları, kartın türü, kart sahibinin adı soyadı, kart numarası ve kartın geçerlilik tarihi yazılıdır. Kart üzerindeki dörderli dört gruptan oluşan on altı rakam bulunmaktadır. İlk altı rakam uluslararası kredi kartı kuruluşlarınca bankalara verilen (BIN/PREFIX) kod numarasıdır. İlk altı numaradan sonra gelen üç numara kartın verildiği banka şubesinin sabit numarasıdır. Bunlardan sonra gelen beş numara kart hamilinin şubedeki kart numarasıdır. Kart üzerinde ki on

² Ali İhsan Erdağ, "Bilişim Alanında Suçlar(Türk ve Alman Ceza Hukukunda)", **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 14, S. 2, 2010, s. 296.

³ Mehmet Baydemir, **Her Yönüyle Kredi Kartları**, İstanbul: MC Destek Yayınları, 2004, s.6.

beşinci numara, o hesapta çalışan kartın asli veya ek kart olduğunu göstermektedir. On altıncı numara ise kontrol amaçlıdır.⁴

Kartlı bankacılık sisteminde banka kartı ve kredi kartı dışında; Kart Hamili, Kartı Çıkaran Kurum, Üye İşyeri, POS Cihazı, ATM Cihazı, Provizyon, Harcama Belgesi kavramları da yer almaktadır. Kısaca bu kavramları tanımlayacak olursak;

Kart hamili: Banka ve kart çıkarmaya yetkili kuruluş ile yaptıkları sözleşmelere istinaden, tarafına kart verilen ve bu kartın sağladığı imkânlardan faydalanma hakkını haiz, gerçek veya tüzel kişidir.

Kartı Çıkaran Kurum: Kredi kartı sistemi organizasyonunu sağlayan, kazanç amacıyla iki taraflı anlaşma yaparak, kart hamiline kart vererek nakit olmaksızın alışveriş yapmasını veya kredi imkânını sağlayan, üye işyerine de POS veya Imprinter cihazları verip, işyerinin nakit ödeme talebinden vazgeçmesini sağlayan kurumdur. Kart hamilinden yapmış olduğu harcamanın bedelini taksitle veya nakit olarak temin ederken, üye işyerinden de belli miktarda komisyon alarak kazanç sağlamaktadır. Yani kartın mutlaka bir banka tarafından çıkarılması da şart değildir. Kart çıkarmaya yetkili olması yeterlidir.⁵

Üye işyeri: Banka veya diğer kuruluşlarla yaptıkları sözleşmeler çerçevesinde, kart hamiline mal ve hizmet satımı için kart kabul etmeye yetkili kılınan gerçek veya tüzel kişilerdir. Banka veya kartı çıkaran kurum, sözleşme uyarınca işyerine kart kabul etmesi için boş satış belgesi, imprinter ve/veya POS cihazı verir. Ayrıca düzenli olarak yasaklı kartları gösterir bir liste gönderir.

⁴ Baydemir, a.g.e., s.26.

⁵ Nitekim konuyu düzenleyen 5464 sayılı Kanun md.4'e göre; "*Kartlı sistem kurma, kart çıkarma, üye işyerleri ile anlaşma yapma, bilgi alışverişi, takas ve mahsuplaşma faaliyetinde bulunmak isteyen kuruluşların Kuruldan izin almaları şarttır.*

Bu kuruluşların;

a) Anonim şirket şeklinde kurulması,

b) Kurucularının gerekli malî güç ve itibara sahip bulunması, işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterliliğe sahip olması ve banka ortaklarında aranan diğer nitelikleri haiz olması,

c) Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması, tüzel kişi kurucuların yönetim ve denetimine sahip gerçek kişilerin kim olduğunun belgelenmesi,

d) Nakden ve her türlü muvazaadan arî olarak ödenmiş olan sermayesinin altı milyon Yeni Türk Lirasından az olmaması,

e) Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,

f) Bu Kanun kapsamındaki işlemleri gerçekleştirebilecek yönetim, yeterli personel ve teknik donanımına sahip olması, şikâyet ve itirazlarla ilgili birimleri oluşturması,

g) (d) bendinde belirtilen sermayenin yüzde beşi tutarındaki sisteme giriş payının Kurum hesabına yatırıldığına dair belgenin ibraz edilmesi, şarttır."

POS Cihazı (Point Of Sale Terminal=Satış Noktası Terminali): Üye işyerlerinin kredi kartını kabul ederken kullandığı elektronik cihazdır. Kartın arka yüzündeki manyetik şerit bilgileri elektronik olarak okunarak, işlem, online (banka ile bağlantı kurularak) ya da offline (belirli limitler dahilinde banka ile bağlantı kurulmadan) olarak yapılır.

ATM Cihazları (Automated Teller Machine=Otomatik Vezne Makineleri): Kart hamillerinin banka ve kredi kartlarını kullanarak mevduat ve kredi kartı hesaplarına, haftada yedi gün, günde yirmi dört saat şifre aracılığı ile ulaşarak, sunulan bankacılık hizmetlerini kullanmalarını sağlayan elektronik cihazlardır.

Provizyon (Otorizasyon=Yetkilendirme): Kartı çıkaran kurumun üye işyerine harcama tutarını ödemeyi garanti edebilmesi için kartın limitinin müsait olup olmadığı, kartın kayıp-çalıntı kaydının bulunup bulunmadığının tespiti aşamasında telefon ve/veya elektronik olarak yapılan işleme verilen addır.

Harcama Belgesi (Satış Belgesi, Slip): Kredi kartıyla yapılan mal ve hizmet alımlarında işyeri tarafından düzenlenen, kart hamilinin yaptığı harcamanın bedelini, tarihini, kart bilgilerini ve provizyon kodunu gösteren belgedir.

Kısaca sistemin işleyişinden bahsetmek gerekirse, kart sahibi tarafından mal ve hizmet alımı sebebiyle üye işyerine ibraz edilen kredi kartı, POS cihazından geçirilir. Bu cihaz, kredi kartının arka yüzündeki manyetik şerit bilgilerini okuyarak, uyarı listesi kontrolünü ve provizyon işlemini hızlı bir şekilde gerçekleştirir. Kullanıcının kredi kartı ile işyerindeki pos cihazı farklı bankalara ait ise o takdirde bu pos cihazı aracılığıyla yetkilendirme denilen işlem gerçekleşmektedir. Bu işlem Bankalararası Kart Merkezi aracılığıyla sağlanmaktadır. Eğer kullanılan kart ile pos cihazının ait olduğu banka aynı ise o takdirde direkt olarak bankadan alınan yetkilendirme ile alınan cevap onay veya ret kodu pos cihazından çıkmaktadır. Bu durumda artık BKM'nin aracılığına gerek yoktur.⁶

⁶ Mete Tevetoğlu, (der.), **Bilişim Hukuku**, İstanbul: Kadir Has Üniversitesi Yayınları, Aralık, 2006, s. 426.

2. BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇUNUN ÜLKEMİZDE TARİHSEL GELİŞİMİ VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTAKİ GÖRÜNÜMÜ

Banka veya kredi kartlarıyla işlenen suçların meydana gelme durumlarıyla ilgili nedenler farklı şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Bunlara örnek verecek olursak; elektronik ortamda kullanılabilen ve yapıları gereği kart sahibinin kişisel bilgilerini içeren kart bilgilerini çeşitli yollardan elde etmek mümkündür. Kart çıkaran kuruluşların ve bankaların kart verme konusundaki ısrarcı tutumları, daha çok kartın ve daha fazla limitle piyasaya sürülmesine neden olmakta, bu da kart hamillerini kart kullanımında özensizliğe ve dikkatsizliğe itmekle kartlar ve kart bilgilerinin başka kişilerin eline geçmesine neden olmaktadır. Kartı veren kuruluşlar, kartları verirken müşterilerini yeterince tanımamakta ve hemen hemen herkese kart vermektedir. Bunun sonucunda da üye işyerleri buna güvenerek kart ibraz eden herkese inanmakta ve bunun sonucunda dolandırılabilir. ⁷

Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu, malvarlığına karşı işlenen pek çok suça nazaran yakın tarihte ortaya çıkmış olmasına rağmen, ülke ekonomilerine ciddi zarar veren bir suç olarak büyük önem arz etmektedir. Zira kötüye kullanmayı sağlamaya yönelik olarak ortaya çıkan her yeni yöntem, işlenen suçların tespitini ve takibini zorlaştırmakta, bu da suçun gelişmiş ülkelerde dahi hala bir sorun olarak ağırlığını korumasına neden olmakta ve ceza kanunlarında düzenlemeye gidilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu yönüyle karşılaştırmalı hukuktan birkaç örnek verecek olursak; Alman Hukukunda anılan suça ilişkin düzenlemeler Alman Ceza Kanununda (Strafgesetzbuch veya StGB) yer almaktadır. Anılı kanunun “Ödeme kartlarında, çeklerde ve senetlerde sahtecilik”(Fälschung von Zahlungskarten, Schecks und Wechseln) başlıklı 152a maddesinde, “Garantili ödeme kartlarında ve Euro-çek formlarında sahtecilik” (Fälschung von Zahlungskarten mit Garantiefunktion und Vordrucken für Eurochecks) başlıklı 152b maddesinde ve “Kredi kartı ve çeklerin

⁷ İshak Tufanoğlu, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2014, s.20.

kötüye kullanılması (Mißbrauch von Scheck- und Kreditkarten) başlıklı 266b maddesinde çalışmamız konusu suça ilişkin düzenlemeye gidildiği görülmektedir.

Yine Amerika Birleşik Devletleri Hukukuna bakıldığında ise 1984 yılında “*Kredi Kartı Dolandırıcılığı Kanunu*” (*Credit Card Fraud Act*)’nun yürürlüğe girdiği, daha sonra ise “*Federal Amerikan Ceza Kanunu*” (*United States Code veya U.S.C.*)’nun 1029. Maddesinde düzenlemeye gidildiği görülmektedir. Belirtilenlerin yanında eyalet ceza kanunlarında da banka ve kredi kartlarına ilişkin düzenlemeye yer verildiği görülmektedir.⁸

Ülkemizde ise banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçuyla ilgili olarak, 765 sayılı TCK döneminde hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, belgede sahtecilik suçlarının “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” şeklinde gerçekleşen ihlalleri cezalandırmak bakımından kanunilik ilkesi gereğince yetersiz kalması sebebiyle ilk defa 06.06.1991 tarihinde 3756 sayılı kanunla bilişim suçlarına ilişkin ETCK’da düzenleme yapılmıştı.⁹ Ancak bu düzenlemedeki madde metninde dikkat edileceği üzere “banka kartı” ya da “kredi kartı” ifadelerine yer verilmediğinden hükümde banka veya kredi kartlarına yönelik özgülleme yoktu. Burada suçun maddi unsuru, bilgileri otomatik işleme tabi tutulmuş bir sistemi kullanarak kişinin kendisi veya başkasının lehine hukuka aykırı yarar sağlamasıydı.

⁸ Ziya Koç, **TCK’nın 245. Maddesinde Düzenlenen Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2. b., 2020, s. 42.

⁹ **Madde 525/a** – (Ek: 6.6.1991 - 3756/21 md.) Bilgileri otomatik olarak işleme tabi tutmuş bir sistemden, programları, verileri veya diğer herhangi bir unsuru hukuka aykırı olarak ele geçiren kimseye bir yıldan üç yıla kadar hapis ve bir milyon liradan on beş milyon liraya kadar ağır para cezası verilir. Bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemde yer alan bir programı, verileri veya diğer herhangi bir unsuru başkasına zarar vermek üzere kullanan, nakleden veya çoğaltan kimseye de yukarıdaki fıkrada yazılı ceza verilir.

Madde 525/b – (Ek: 6.6.1991 - 3756/22 md.) Başkasına zarar vermek veya kendisine veya başkasına yarar sağlamak amacıyla, bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi veya verileri veya diğer herhangi bir unsuru kısmen veya tamamen tahrip eden veya değiştiren veya silen veya sistemin işlemesine engel olan veya yanlış biçimde işlemesini sağlayan kimseye iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beş milyon liradan elli milyon liraya kadar ağır para cezası verilir. Bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi kullanarak kendisi veya başkası lehine hukuka aykırı yarar sağlayan kimseye bir yıldan beş yıla kadar hapis ve iki milyon liradan yirmi milyon liraya kadar ağır para cezası verilir.

Madde 525/c – (Ek: 6.6.1991 - 3756/23 md.) Hukuk alanında delil olarak kullanılmak maksadıyla sahte bir belgeyi oluşturmak için bilgileri otomatik olarak işleme tabi tutan bir sisteme, verileri veya diğer unsurları yerleştiren veya var olan verileri, diğer unsurları tahrip eden kimseye bir yıldan üç yıla kadar, tahrip edilmiş olanları bilerek kullananlara altı aydan iki yıla kadar hapis cezası verilir.

Madde 525/d – (Ek: 6.6.1991 - 3756/24 md.) 525 a ve 525 b maddeleri hükümlerini ihlal eden kişiler hakkında, maddelerde yazılı cezalara ek olarak, meslek icrası sırasında veya icrası dolayısıyla suçun işlendiği bir kamu hizmetinden veya meslek veya sanat veya ticaretten altı aydan üç yıla kadar yasaklanma cezası da verilir

Yani bu suç yalnızca banka veya kredi kartlarının kullanılarak yarar sağlanmasının dışında, birçok fiili (özellikle de malvarlığına karşı işlenen diğer suçlar kapsamında değerlendirilebilecek) ve bilişim sisteminin kullanılarak herhangi bir şekilde menfaat teminini de kapsayacak şekilde düzenlenmişti.¹⁰ Bu nedenle başkasına ait banka veya kredi kartları ile haksız çıkar sağlama eylemlerinin bilişim suçu mu yoksa banka ve kredi kartlarının kilit açmada sair alet sayılıp hırsızlık suçunu mu oluşturacağı uygulamada tartışılmaktaydı. Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun E. 2000/6-62, K.2000/72, 11.4.2000 tarihli¹¹ kararı ile bir başkasına ait banka kartı ve şifresini ele geçirerek kartın kullanılması yoluyla hukuka aykırı yarar sağlama eyleminin m. 525/b-2'de düzenlenmiş bilgileri otomatik işleme tabi tutmuş bir sistemi kullanarak hukuka aykırı yarar sağlamak suçunu oluşturduğu, dolayısıyla bu suçların birer bilişim suçu olduğu benimsenmişti.¹²

¹⁰ Eylem Baş, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, (Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2013, s.43.

¹¹ “...TCK'nın geleneksel, nitelikli hırsızlık suçuna ilişkin md. 493/2. Fıkrasında taklit anahtar, sair alet veya sahibinin terk ettiği veya kaybettiği anahtarı elde ederek yahut haksız yere elde bulundurulan asıl anahtarla bir kilidin açılması suretiyle hırsızlık suçunun işlenmesi yaptırım altına alınmış, sair aletin ne olduğu hususunda bir tanımlamada bulunulmamıştır. Ancak, uygulama ve öğretide bir kilidi açan her türlü aletin (görünümü ve özelliği ne olursa olsun) sair alet olarak değerlendirilmesi gerektiği kabul edilmektedir. Kısaca ATM olarak da adlandırılan Automated Teller Machine sisteminin işleyiş biçimine gelince, bu sistemin kullanılabilmesi için iki unsura gereksinim vardır, bunlardan birincisi kart diğeri ise kullanıcı şifresidir. Bu iki araca sahip olmadan, bir bilgi işlem biriminin parçası olan ve ana sisteme bağlı bulunan ATM makinelerini kullanma olanağı yoktur. Belirtilen karta ve şifreye sahip olan kişi, kartı makineye takıp şifreyi de yazdıktan sonra işlem sürecini başlatabilir. Ancak, kartı elinde bulunduran kişinin makine vasıtasıyla sisteme verdiği komutların yerine getirilebilmesi için ana kumanda merkezinin de bu komutları onaylaması gerekmektedir. Örneğin nakit para çekilmek istendiğinde hesapta para yoksa veya günlük çekme limiti dolmuş ya da herhangi bir nedenle hesap ana merkez tarafından kullanıma kapatılmışsa işlem, komut onaylanmayacağından yapılamaz. Bu olgu da gösteriyor ki ATM makineleri bir bilgi işlem sisteminin ünitesidir. Yine, sistemi harekete geçirmede kullanılan kartların geleneksel hırsızlık suçları bakımından “sair alet” olarak kabul edilmesi de olanaklı değildir. Gelişen teknoloji ürünü olsalar da bu kartlar şifre olmadan kullanılamazlar, diğer bir söylemle sistemi tek başına harekete geçiremezler. Sistem harekete geçirilemeden bundan bir yarar sağlanması da söz konusu edilemez. Burada bilgisayar sistemini harekete geçirebilen kartlar ile belirli bir yere girilmesi için kullanılan diğer kartların, fonksiyonları itibarıyla yekdiğerine benzemediği de belirtilmelidir. Ayrıca anahtar benzeri sair bir aletten söz edebilmek için mantiken bir kilidin de bulunması gereklidir. Bu bakımdan da ATM makinelerinde kullanılan kartları sair alet olarak saymaya olanak yoktur. Yukarıdaki açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde, sanığın haksız olarak ele geçirdiği bir başkasına ait kart ve şifreyi kullanarak bir bankanın üç farklı şubesindeki ATM makinesinden para çekip haksız mal edinme eylemi TCK md. 493/2 fıkrasındaki suçu değil aynı Kanunun md. 525/b-(2) fıkrasında düzenlenen suçu oluşturduğundan Yargıtay Başsavcılığının itirazının kabulüne karar verilmelidir...” Yargıtay CGK, E. 2000/6-62, K. 2000/72, T. 11.4.2000, www.corpus.com.tr (Erişim Tarihi: 01.12.2021).

¹² M. Emre Yıldız, “Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”, (Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2011, s.3.

Mülga ceza kanunundaki düzenleme ve iş bu Yargıtay CGK kararı, banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması eylemlerinden doğan suçlara ilişkin eksikliği kısmen doldurmakla birlikte, suça konu kartların ele geçirilme ve suçun işlenme yöntemlerine göre bu tür eylemlerin dolandırıcılık suçuna mı yoksa bilişim aracılığı ile hukuka aykırı yarar elde etme suçuna mı isabet ettiği tartışılmaya devam etmiş ve özel düzenleme yapma ihtiyacı zaruri hale gelmiştir.

Son yıllarda çok sık rastladığımız bilişim suç türlerinden biri olan bu suç ile etkin bir şekilde mücadele etmek ve uygulamadaki içtihat farklılıklarını önlemek amacıyla kanun koyucu, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılmasına ilişkin suç tiplerini, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun, İkinci Kitabının, Topluma Karşı Suçlar başlıklı Üçüncü Kısımının, Bilişim Alanında Suçlar başlıklı Onuncu Bölümünde yer alan 245'nci maddesinde düzenlemiştir.

Kanun koyucu tarafından madde gerekçesinde özetle; banka ve kredi kartlarının haksız, hukuka aykırı olarak kullanılması suretiyle bankaların veya kredi sahiplerinin zarara sokulmasını, bu yolla çıkar sağlanmasını önlemek ve failleri cezalandırmak amacıyla anılı maddenin ihdas edildiğini belirttikten sonra, aslında haksızlık, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının ratio legis'lerinin tümünü de içeren bu fiillerin ayrı suç haline getirilerek uygulamada yaşanan duraksamaları ve içtihat farklılıklarını önlemeyi amaçladığını ortaya koymuştur.

5237 sayılı TCK yürürlüğe girdikten sonra 08.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren, 5377 sayılı kanunun 27. maddesi ile başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üretme, satma, devretme, satın alma veya kabul etme gibi eylemlerde bu suç tipine dâhil edilmiştir. Aynı şekilde 5560 sayılı kanunun 11. maddesi ile etkin pişmanlığı düzenleyen beşinci fıkra madde metnine eklenmiştir.

TCK'nın 245'nci maddesinde yer alan mevcut düzenleme şu şekildedir:

“(1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(3) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadağı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Birinci fıkra da yer alan suçun;

a) Haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlâtlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin, Zararına olarak işlenmesi hâlinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

(5) (Ek: 6.12.2006 – 5560/11 md.) Birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun malvarlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır.”

Genel olarak bakıldığında 245’nci maddede üç ayrı suçun düzenlendiğı görölmektedir. Bunlar;

— Birinci fıkradaki suç, gerçek bir banka veya kredi kartını, kart hamilinin rızası dışında kullanarak, kendisine veya bir başkasına haksız yarar sağlamak,

— İkinci fıkradaki suç, sahte kredi kartı veya banka kartı üretmek, satmak, devretmek, satın almak veya kabul etmek,

— Üçüncü fıkradaki suç, sahte kartı kullanmak suretiyle kendisine veya bir başkasına haksız yarar sağlamak, şeklindedir.

2005 yılında yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’ndaki banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu düzenlemesine ek olarak 1 Mart 2006 tarihinde 5464 sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu” yürürlüğe girerek banka veya kredi kartlarında kart kullanıcıları ile kart çıkaran banka veya kurum-kuruluşlar arasındaki ilişkileri belirlemek amaçlanmıştır. Bu kanun uyarınca 2007 yılında “Banka Kartları ve Kredi Kartları Hakkında Yönetmelik” de çıkarılmıştır.

3. KÖTÜYE KULLANMA YÖNTEMLERİ

Kullanımı giderek yaygınlaşan ve alternatif ödeme aracı olan banka veya kredi kartlarının kullanımıyla, artık piyasada nakit kullanımı azalmaktadır. Böylece alım satımın kolaylıkla vergilendirilebilmesi ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınabilmesi sağlanmaktadır. Özellikle bu kartlarla zamana ve mekâna bağlı olmaksızın bankacılık hizmetlerinden yararlanılmaktadır. Bu kartların kullanımının artması ve kullanım sırasında gerekli dikkat ve özenin gösterilmemesi, kötü niyetli üçüncü kişiler tarafından kötüye kullanılması riskini artırmaktadır. Ele geçirilen banka ve kredi kartları veya kart bilgileri, kötü niyetli kişiler tarafından değişik şekillerde kullanılmaktadır. Banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılmasında en sık rastlanan yöntemlerden bahsetmek gerekirse;

Sahte e-posta yöntemi; e-posta kullanıcılarına, elektronik posta yoluyla günde onlarca reklam mesajı veya duyuru gönderilmektedir. Gönderilen bu mesajların bazıları, bankadan veya kredi kartı kuruluşundan gelmiş gibi gösterilerek kullanıcı yanıltılmaktadır. Mesajlarda, bankanın ya da kart kuruluşunun logoları eşliğinde müşteri bilgilerinin güncellenmesi gerektiği, aksi takdirde kartların kullanıma kapanacağı şeklinde bilgiler verilmektedir. Kullanıcı da bilgilerini güncellemek için gönderilen linke bastığında, karşısına bankanın web sitesinin bire bir aynısı olan bir site gelmektedir. Hatta adres çubuğunda bile bankanın gerçek web adresi gözükmektedir. Bu sitede yer alan formlara kredi kartı numarası, son kullanma tarihi, 3 rakamlı güvenlik numarası, anne adı gibi birçok bilginin girilmesi istenmektedir. Bu bilgiler girildikten sonra işlem tamamlanmaktadır. Bu yöntemle elde edilen bilgiler ise sadece kredi kartı sahteciliğinde değil, aynı zamanda internet bankacılığı dolandırıcılığında da kullanılmaktadır.¹³

¹³ Mustafa Ekinci ve Sinan Esen, **Anlatımlı ve Gerekçeli 5237 Sayılı TCK Yer Alan Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma, Dolandırıcılık, Hileli ve Taksirli İflas, Karşılıksız Yararlanma, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2005, s.371; Sinan Esen, **Malvarlığına Karşı Suçlar, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar**, Ankara: Adalet Yayınevi, Eylül 2007, s.646; Tülay Bilgen, “Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”, (Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2010, s.28.

Papağan yöntemi; banka veya kredi kartının, manyetik şeridindeki bilgileri bankanın bilişim sistemine aktaran ve bu tür kartların işlem yapmasını sağlayan POS veya ATM cihazlarından geçirilmesi sırasında kötü niyetli kişilerce önceden kurulan tertibat sayesinde kart bilgileri kopyalanabilmektedir. ATM cihazına kurulan tertibatla mağdur, kartını ATM cihazına yerleştirdiği sırada farkında olmadan kart bilgileri ele geçirilebilmektedir. Aynı şekilde kart ile harcamalarını ödeyen müşterinin, bir anlık dalgınlığından yararlanan kötü niyetli işyeri sahiplerince kredi kartının POS makinesinin hemen yanında bulunan “Reader & Encoder” cihazından geçirilip kart bilgileri kopyalandıktan sonra, bu bilgilerle sahte bir kart üretilmektedir. Bu şekilde ele geçirilen kart bilgileri boş beyaz plastik kartın üzerine “Card Printer” cihazı sayesinde kartı kullanarak kişinin gerçek veya sahte adı yazılmak suretiyle tamamen boş bir karta yüklenebileceği gibi gerçek bir kart bilgilerini silerek ele geçirdiği kart bilgilerini yüklemek suretiyle kredi kartını kötüye kullanma suçu işleyebilmektedir.¹⁴

Key logger yöntemi; kredi veya banka kartı kullanıcısının bilgisayarına yerleştirilen virüs, bilgisayarın, programları ile birlikte tamamen, kötü niyetli kişilerin eline geçmesine neden olmaktadır. Dolayısıyla kullanıcının, kart bilgilerini kullanarak gerçekleştirdiği tüm işlemler, bu şahıslar tarafından izlenirken aynı zamanda kart bilgileri de ele geçirilmektedir. Bankalar, bunu önlemek için sanal klavye kullanma yöntemini geliştirmişlerdir. Fakat bu yöntemle de, kart bilgilerinin ele geçirilmesine engel olunamamaktadır.¹⁵

Sahte belge kullanma yöntemi; fail tarafından kart temin etmek amacıyla banka ve kart çıkarmaya yetkili kuruluşlara sahte belgelerle başvuruda bulunulması veya gerçek bir başvuru sonrası banka ve kart çıkarmaya yetkili kuruluş tarafından çıkartılan hamile gönderilen kartın kendisine ulaştırılmadan bilgisi ve rızası dışında ya da sahte belge ibraz etmek suretiyle kart hamili dışındaki kişilerce ele geçirilerek kullanılabilir.

¹⁴ Mesut Budak, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, (Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 2009, s. 2.

¹⁵ Ekinci ve Esen, **a.g.e.** s. 371.; Esen, **a.g.e.** s. 646.; Bilgen, **a.g.e.** s. 29.

Çağrı merkezi yöntemi; günümüzde 444... veya 0850... numara uzantıları ile oluşturulan merkezler aracılığıyla mesafeli satış sözleşmesi kapsamında tüketicilere hizmet verilmektedir. Yeterli denetimin yapılmaması sebebiyle gerçekte herhangi bir hizmet pazarlama amacı bulunmayan bu şirketler gerek mesaj göndermek gerekse sesli çağrı yöntemiyle kart hamillerine ulaşmakta ve çeşitli bahanelerle kullanıcıların kart bilgilerini ele geçirerek bilişim sistemlerini kullanmak suretiyle haksız kazanç sağlayabilmektedir.

Örnek mukabilinden saydığımız bu yöntemlerin yanı sıra, gelişen teknolojiyle birlikte bu tür suçları işleyen kişiler tarafından sürekli başkaca yöntemler de bulunabilmekte ve suça konu edilebilmektedir. Bu yönüyle de anılı suçla mücadele önemini her geçen gün artırmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK CEZA KANUNU'NDA BANKA VEYA KREDİ KARTLARININ KÖTÜYE KULLANILMASI SUÇU

TCK'nın 245'nci maddesinde düzenlenen “Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” suçunun yasa metni dikkate alındığında, aslında suç teşkil eden üç ayrı eylemin düzenlendiği görülecektir. Bu sebeple maddenin üç ayrı başlık altında incelenmesinin daha faydalı olacağı düşünülmüştür. Bununla birlikte maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında düzenlenen şahsi cezasızlık sebepleri ile etkin pişmanlık hali sadece birinci fıkradaki suç ile bağlantılı olduğu için birinci fıkradaki suçun incelendiği ilk bölümde incelenecektir.

1. GERÇEK BİR BANKA VEYA KREDİ KARTININ KÖTÜYE KULLANILMASI (TCK md. 245/1)

1.1. Genel Olarak

TCK'nın 245'nci maddesinin birinci fıkrasında, “*başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.*” şeklinde düzenlenmiştir. Bu fıkarda, banka veya kredi kartı kullanmak isteyen bir kimsenin bankaya veya kart çıkaran kuruluşa eksiksiz ve gerçekliğini koruyan belgeler ile yapmış olduğu başvuru sonucunda banka tarafından gerekli araştırmalar yapıldıktan sonra kişiye verilen ve kullanımı kart hamilinin yetkisinde olan gerçek bir banka veya kredi kartı ile kart numarasının üçüncü bir kişi tarafından her ne suretle olursa olsun ele geçirildikten sonra veya her ne nedenle

olursa olsun zaten elinde olması durumunda kart hamilinin rızası hilafında kullanılması veya kullandırılması yaptırım altına alınmıştır.¹⁶

TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suçun oluştuğundan bahsedilebilmesi için suçun konusunu teşkil eden banka kartı ya da kredi kartının başkasına ait, gerçek ve geçerli olması gerekmektedir. Suçun oluşumu bakımından, banka veya kredi kartının, fail tarafından nasıl elde edildiği önem arz etmez. Düzenlemede geçen “*her ne suretle olursa olsun*” ifadesi bu hususu açıkça ortaya koymaktadır. Dolayısıyla banka veya kredi kartı, hamilin rızası ile ele geçirilmiş olabileceği gibi, rızası hilafında ele geçirilmiş de olabilir. Kartın çalınması¹⁷, hile ile yahut zorla alınması, kartın bulunması¹⁸, bir şekilde makinaya sıkışmasının sağlanması suretiyle ele geçirilmesi¹⁹, iptal edilmek veya sahibine ulaştırmak üzere

¹⁶ Tufanoğlu, a.g.e., s.24.

¹⁷ “...Sanığın misafir olarak gittiği yakınanın evinde, çantasından çaldığı kredi kartı ile değişik işyerlerinden alışveriş yaptığıının anlaşılması karşısında: yakınana ait kredi kartını çalma eyleminin 765 sayılı TCK'nın 491/3. (5237 sayılı Yasanın 142/1-b) maddesine uyan hırsızlık suçunu ve bu kartla değişik işyerlerinden alışveriş yapma eyleminin aynı Yasanın 504/3, 80. (5237 sayılı Yasanın 245/1) maddelerine uyan suçu oluşturup oluşturmadığına ilişkin kanıtları takdir ve değerlendirmenin üst dereceli Ağır Ceza Mahkemesine ait olduğu gözetilmeyerek, görevsizlik kararı yerine, duruşmaya devamla yazılı biçimde karar verilmesi...” Y. 6. CD. E.2004/1306, K. 2006/9962, T. 17.10.2006, www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 17.10.2021).

¹⁸ “...Sanığın, mağdurun kaybettiği kredi kartını bir şekilde ele geçirerek rızası olmadan farklı işyerlerinden alışveriş yapıp pos cihazlarından geçirmek suretiyle kullanılmasından ibaret eyleminin 765 sayılı TCK.'nın 504/3, 80 ve 5237 sayılı Yasanın 245/1'nci ve 43. maddelerindeki suçu oluşturacağı gözetilerek, her iki yasa maddelerinin karşılaştırılması yapılmak suretiyle lehe yasanın belirlenmesi ve sonucuna göre hüküm kurulması gerektiğinin gözetilmemesindeki isabetsizlik karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...” Y. 11. CD. E.2007/3767, K. 2009/185, T. 29.01.2009, www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 17.10.2021).

¹⁹ “...Sanıkların oluşturma uygun olarak sübutu kabul edilen önceden hazırladıkları tertibatla mağdura ait bankamatik kartının ATM'ye sıkışmasını sağlayıp, mağdurun kartın iadesi için işlem yaparken yardım etme bahanesi ile bankamatik kartının şifresini öğrenerek, mağdurun ATM'den ayrılmasını müteakip, hileli davranışlarla elde ettiği bankamatik kartı ile alışveriş yapıp, para çekmekten ibaret eylemlerinin 5237 Sayılı TCK'nun da öngörülen banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunu oluşturduğu gözetilmeden, 5252 Sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9/3. maddesi uyarınca lehe hükmün belirlenmesi esnasında, karşılaştırmanın 5237 Sayılı TCK'nun 158/1-f maddesi ile yapılması, aleyhe temyiz bulunmadığından, sanık İzzet Sınar hakkında 5237 sayılı TCK. uyarınca ceza tayin olunurken anılan Yasanın 61/8. maddesi gereğince, temel adli para cezasının tayininde esas alınacak tam gün birim sayısı üzerinden artırım ve indirimler yapıldıktan sonra belirlenen sonuç gün ile bir gün karşılığı takdir edilen miktarın çarpılması suretiyle sonuç adli para cezası tayini gerektiğinin gözetilmemesi sonuç cezaya etkili olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...” Y. 11. CD. E.2006/7333, K. 2009/3242, T. 25.03.2009, www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 17.10.2021).

“...Sanıkların; şikâyetçiye ait bankamatik kartını, ATM makinesinde kurdukları düzeneğe sıkıştırıp, yardım ediyormuş gibi hileli davranışlarla şifreyi öğrenerek, şikâyetçinin bankamatikten ayrılmasını sağladıktan sonra, kart ile para çektiklerinin iddia ve kabul olunması karşısında fiilin suç tarihinde yürürlükte bulunan 765 sayılı TCK'nun 504/3.(5237 sayılı TCK'nun 245/1) maddesine uyan suçu oluşturup oluşturmayacağına ilişkin delillerin takdirinin üst dereceli Ağır Ceza Mahkemesine ait olduğu gözetilip görevsizlik kararı verilmesi gerekirken duruşmaya devamla yazılı şekilde hüküm kurulması...” Y. 11. CD. E.2008/13319, K. 2009/210, T. 29.01.2009, www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 17.10.2021).

alınması²⁰ ya da mağdurun kartı kendi rızası ile vermesi arasında suçun oluşumu bakımından herhangi bir fark bulunmamaktadır.

Dolayısıyla Kanundaki düzenleme karşısında failin kartı ele geçirmesi ya da elde bulundurmasına ilişkin bir ayrıma gidilmesi de esasında yerinde değildir²¹ Zira kart, ister mağdurun rızasına aykırı bir şekilde ele geçirilmiş, ister mağdurun rızası ile elde bulunduruluyor olsun, kartın mağdurun rızası hilafında kullanılması suretiyle haksız yarar elde edilmesi halinde suç gerçekleşmiş olacaktır.²²

Suçun tamamlanması için failin başkasına ait banka ya da kredi kartını bir şekilde ele geçirmesi ya da elde bulundurulması yeterli değildir. Ayrıca kartın kullanılması suretiyle haksız yarar sağlanması gerekmektedir.²³ Bununla beraber, kartın fail tarafından bizzat kullanılması gerekmez. Kartın fail tarafından başka bir kimseye kullandırılması da söz konusu olabilir.

Yine kartın kullanılması suretiyle elde edilecek yararın da muhakkak fail lehine olması zorunluluğu da bulunmamaktadır. Kartın kullanılması suretiyle başka bir kimse lehine yarar sağlanması halinde de suç tamamlanmış olur.

TCK'nın 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra 29.06.2005 tarihinde 5377 sayılı kanunun 27'nci maddesi ile TCK'nın malvarlığına karşı işlenen suçlar bölümünde yer alan ve 167'nci maddesindeki "Şahsi cezasızlık sebebi veya

²⁰ "...Sanığın kredi kartı başvurusu olmadığı halde mağdurun kredi kartı başvurusu üzerine düzenlenen bu kredi kartını kuryeden alıp, mağdurun rızası olmadan iki gün içerisinde kredi limiti dolacak şekilde farklı işyerlerindeki pos cihazından geçirerek alışveriş yapmaktan ibaret eyleminin 765 sayılı TCK'nun 504/3, 80 ile 5237 sayılı Yasanın 245/1'nci ve 43. maddelerindeki suçu oluşturacağı gözetilerek, her iki yasa maddelerinin karşılaştırılması yapılmak suretiyle lehe yasanın belirlenmesi ve sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, sanığın kartı mağdurun eline geçmeden alması ve özel bankaya ait olmasından bahisle 5237 Sayılı Yasanın 158/1-f maddesi ile 765 Sayılı Yasanın 503/1 maddesi karşılaştırılıp 765 sayılı Yasa hükümleri lehe kabul edilerek uygulama yapılması isabetsizlikleri aleyhe temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır..." Y. 11. CD. E.2006/5382, K. 2009/176, T. 29.01.2009, www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 02.10.2021).

²¹ Tufanoğlu, a.g.e. , s.25.

²² Osman Yaşar, Hasan Tahsin Gökcan ve Mustafa Artuç, **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Ankara: Adalet Yayınevi, C. V., 2014, s. 7343-7344.

²³ "...Sanığın, haksız olarak elde ettiği katılana ait kredi kartı bilgilerini internet üzerinden girerek telefon faturalarını ödemesi şeklinde gerçekleşen eyleminde; katılana yönelik hile ve desise kullanıldığına veya hataya düşürüldüğüne dair delil ve iddia söz konusu olmadığından, eylemin suç tarihinde yürürlükte bulunan ve sanık lehine olan 765 sayılı TCK'nun 525/b-2 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 Sayılı TCK'nun 245/1. maddesinde öngörülen bilgileri otomatik işleme tabi tutulmuş bir sistemi kullanarak kendisi veya başkası lehine hukuka aykırı yarar sağlamak suçunu oluşturduğu gözetilmeden suç vasfının belirlenmesinde yanlışta düşülerek yazılı şekilde hüküm tesisi, yasaya aykırı ..." Y. 11. CD. E.2006/7564, K. 2009/4868, T. 27.04.2009, www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 17.10.2021).

cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebep” adlı düzenlemenin bir benzeri olan dördüncü fıkra maddeye eklenmiştir. Kanun metnine sonradan eklenen bu düzenlemede, maddenin sadece birinci fıkrasında düzenlenen banka veya kredi kartını kötüye kullanma suçunu işleyen kimseler hakkında uygulanabileceği ifade edilmiştir. 06.12.2006 tarihinde ise 5560 sayılı kanunun 11’nci maddesi ile madde metni son halini almıştır. Kanun maddesine eklenen beşinci fıkraya göre, birinci fıkradaki banka veya kredi kartını kötüye kullanma suçunu işleyen kimselerin, kanunun malvarlığına ilişkin suçlar bölümünde düzenlenen ve malvarlığına karşı işlenen suçlar için getirilen etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanması mümkün hale getirilmiştir. Başka bir ifadeyle, banka veya kredi kartını kötüye kullanılması suçunu işleyen kişi koşulların olması halinde TCK’nın 168’nci maddesindeki etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanabilecektir.

1.2. Korunan Hukuki Değer

Ceza hukukunun özel hükümlerinin kapsam ve sınırlarında belirleyici olması nedeniyle suçla korunan hukuki değer tespiti büyük önem taşımaktadır.²⁴ Hukuki değer, bir davranışın suç olarak düzenlenmesi veya suç olarak düzenlenmiş bir davranışın suç olmaktan çıkarılması bakımından kanun koyucuyu yönlendiren, denetleyen ve sınırlandıran bir kavramdır. Bu nedenle de suçla korunan hukuki değer kavramı doğrudan devlet modeli ile ilişkilidir.²⁵ Ceza Kanunu’nun sistematığının, suçların tasnifinin korunmak istenen hukuki değer dikkate alınarak belirlendiği göz önünde bulundurulduğunda, hukuki değer tam anlamıyla tespitinin, ceza kanunlarının özel kısımlarının tasnifi açısından da büyük önem arz ettiği anlaşılmaktadır.²⁶

²⁴ Zeki Hafizoğulları ve Devrim Güngör, “Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi”, **TBB Dergisi**, S. 69, 2007, s. 27; Murat Volkan Dülger, **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 5. b., 2014, s. 450.

²⁵ Yener Ünver, **Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2003, s.45.

²⁶ Koç, **a.g.e.**, s. 78.; Rahime Erbaş, “Kamu Görevlisi Olmayan Sağlık Mesleği Mensuplarının Gerçeğe Aykırı Belge Düzenlemesi Suçu (TCK md. 210/2)”, **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**, C.LXXI, S.1, 2013, s. 333; Ünver, **a.g.e.**, s. 45; Nevzat Toroslu, **Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu**, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları 1970, s. 72-81.

Burada suçun konusu ile suç ile korunan hukuki değerin aynı şeyi ifade etmediğine ilişkin bir parantez açmak yerinde olacaktır. Şöyle ki, suçun konusu, suçun üzerinde gerçekleştiği, suç tanımında yer alan hareketlerin yöneldiği insan veya objedir.²⁷ Buna karşın suçla korunan hukuki değer, suçun ihdası ile korunmak istenen menfaat veya varlığı işaret etmektedir.²⁸

Gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun kanunda topluma karşı işlenen suçlar kısmının bilişim suçları bölümünde düzenlenmiş olması ile kamu güveni ve bilişim alanının korunduğu anlaşılmaktadır.²⁹ Söz konusu suçun düzenlendiği 245. maddenin gerekçesinde ise, *“Madde, banka veya kredi kartlarının hukuka aykırı olarak kullanılması suretiyle bankaların veya kredi sahiplerinin zarara sokulmasını, bu yolla çıkar sağlanmasını önlemek ve failleri cezalandırmak amacıyla kaleme alınmıştır. ... Aslında hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının ratio legislerinin tümünü de içeren bu fiillerin, duraksamaları ve içtihat farklılıklarını önlemek amacıyla, bağımsız suç haline getirilmeleri uygun görülmüştür.”* denilmektedir. Bu doğrultuda, hırsızlık suçu ile korunmak istenen ‘zilyetlik’, dolandırıcılık suçu ile korunmak istenen “malvarlığı”, güveni kötüye kullanma suçu ile korunmak istenen “kişisel güven” ve “irade hürriyeti”; sahtecilik suçu ile korunmak istenen “kamunun belgelere olan güven”in bu suç bakımından da korunmak istendiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında doktrinde, ticari yaşamın ve bankacılık sistemine olan güven ile bilişim sisteminin sağlıklı ve güvenli bir şekilde işleyişinin de korunduğu ifade edilmektedir.³⁰

Buradan da anlaşılacağı üzere gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun ihdası ile korunmak istenen hukuki değer karma nitelik taşımaktadır. Doktrinde de bu yönde bir görüş birliği olduğunu söylemek

²⁷ Veli Özer Özbek, *“Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu, Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu’na Armağan”*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını, C. IX, Özel Sayı, 2007, s. 1022; CENTEL, Nur, ZAFER Hamide ve ÇAKMUT Özlem, *Türk Ceza Hukukuna Giriş*, 3.b, İstanbul: Beta Basım Yayım, 2005, s. 222.

²⁸ Mahmut Koca ve İlhan Üzülmüş, *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler*, 1. b., Ankara: Seçkin, 2008, s.134- 135, Nevzat Toroslu, *Ceza Hukuku Genel Kısımlar*, 8. b., Ankara: Savaş Yayınevi, 2005, s. 92-94.

²⁹ Koç, *a.g.e.*, s. 79.

³⁰ Taşdemir, Kubilay, *Bilişim, Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması, Dolandırıcılık Suçları*, Ankara: Ütopya Grafik Yayınevi, 2009, s. 318.; Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem ve R. Murat Önok, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, Ankara: Seçkin, 2010, s. 780.; Yaşar, Gökcan ve Artuç, *a.g.e.*, s. 6798.

mümkündür.³¹ Ancak yukarıda belirtildiği üzere korunan hukuki değer, Kanun sistematığının belirlenmesinde belirleyici rol oynamaktadır. Bu sebeple doktrinde her ne kadar söz konusu suç ile korunan hukuki değer in karma nitelik taşıdığı yönünde görüş birliği olsa da, suçun Kanun’da düzenlendiği yere ilişkin olarak farklı görüşler de benimsenmektedir.

Bir kısım yazara göre, söz konusu suçla korunmak istenen hukuki değer karma nitelik taşımakla birlikte bu suçun düzenlenmesiyle esas olarak malvarlığı değerleri koruma altına alınmıştır.³² Ceza kanunlarının sistematığının oluşturulmasında belirleyici olan da hukuki değerdir. Gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun bilişim alanında suçlar bölümünde düzenlenmesi ise kanun koyucunun suçun ihdasıyla korunan hukuki değeri değil, korunan hukuki değerin ihlalinde kullanılan aracı dikkate aldığını göstermektedir.³³ Söz konusu suç ile ihlal edilen hukuki değerlerden en baskın olanı malvarlığı değeri olmasına rağmen, suçun malvarlığına karşı suçlar bölümünde değil de, bilişim suçları başlığı altında düzenlenmesi hatalıdır.³⁴

Buna karşın bir kısım yazarlar ise, kanun koyucunun söz konusu suçu ihdas etmedeki asıl hedefinin bilişim sisteminin güvenilirliğinin sağlanması olduğunu ifade etmekte ve korunan hukuki değerler arasında malvarlığı değerinin de olmasının suçun malvarlığına karşı işlenen suçlar bölümünde düzenlenmesini gerektirmediğini ifade etmektedir.³⁵ Karagülmez’e göre, TCK m.245’te yer alan suçla korunmak istenen hukuki değer, bankacılık hizmetlerinin güvenli ve hızlı bir şekilde yapılması ve bu doğrultuda ekonomik yapının sağlıklı işlemesidir. Yazar banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun bilişim sistemleri aracılığıyla çalışan banka

³¹ Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 780.; Yaşar, Gökcan ve Artuç, **a.g.e.**, s.6798.; Sacit Yılmaz, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, **TBBD**, S. 87, 2010, s. 267.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 318.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1022.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ... , s. 448.

³² Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 780; Burak Cesur Aköz, “Türk Ceza Kanunu Kapsamında Bilişim Suç ve Cezaları ile Örnek Yargısal Kararların Analizi ve Mevzuat Önerileri”, (Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Yayınlanmamış Bilişim Uzmanlığı Tezi), Ankara, 2018 s. 134, 135.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ... , s. 448.; Yavuz Erdoğan, **Türk Ceza Kanunu’nda Bilişim Suçları**, İstanbul: Legal Yayıncılık, 2012, s. 295.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 267.; Koç, **a.g.e.**, s. 80, 81.; Muammer Ketizmen, **Türk Ceza Hukukunda Bilişim Suçları**, Ankara: Adalet Yayınevi, 2008, s. 187.

³³ Koç, **a.g.e.**, s. 80.

³⁴ Koç, **a.g.e.**, s. 80.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 267.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ... , s.449.; Aköz, **a.g.e.**, s. 133, 134.; Erdoğan, **a.g.e.**, s. 2012, 295.; Ketizmen, **a.g.e.**, s. 187.

³⁵ Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 28.

ve kredi kartlarıyla ilgili olduğuna işaret etmekte ve dolayısıyla TCK m. 245 hükmünde yer alan suçların bilişim suçları arasında olduğunu ifade etmektedir.³⁶

Kanaatimizce suçla korunan hukuki yararın tespitinde en önemli yol göstericilerden biri hukuki düzenlemenin gerekçesidir. Gerekçeye bakıldığında hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçları ile koruma altına alınan hukuki değerlerin banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunda da korunmak istendiği anlaşılmakla birlikte, banka veya kredi sahiplerinin ‘zarara sokulmasını’ önlemek amacı ile hükmün ihdas edildiğinin belirtilmesi, korunan hukuki değerler arasında malvarlığı değerlerinin korunmasının ayrı bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla doktrinde de belirtildiği üzere madde gerekçesi ile suçun Kanunda düzenlendiği yer arasında bir uyumsuzluk vardır.³⁷ Söz konusu suçla korunan hukuki değerlerin karma nitelik taşıdığı ve bunlar arasında da en baskın olanının malvarlığı değerleri olduğu yönündeki baskın görüş kanaatimizce de isabetlidir. Zira asıl önem arz eden husus, mağdurun malvarlığında meydana gelen azalmadır.

Gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun bilişim alanında suçlar bölümünde değil de, malvarlığına karşı işlenen suçlar arasında düzenlenmesi gerektiğine ilişkin bir diğer dayanak olarak da ilgili suçun düzenlendiği 245. maddeye 5377 sayılı Kanunla eklenen 4. fıkra ile suçun faillerine şahsi cezasızlık sebeplerinden yararlanma imkanı ve 5560 sayılı Kanunla eklenen 5. fıkra ile malvarlığına karşı suçlar bölümünde düzenlenen etkin pişmanlık hükümlerine yollama yapılması gösterilmektedir.³⁸ Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 30.03.2010 tarihli kararında da “... Öğretide benimsenen görüşler ışığında; somut olayımızda olduğu gibi başkasına ait kredi kartıyla sahibinin rızası hilafına para çekilmesinden ibaret eylemin aynı zamanda mal varlığına karşı işlenen suçların özel bir şekli olduğu konusunda

³⁶ Ali Karagülmez, “**Bilişim Suçları ve Soruşturma – Kovuşturma Evreleri**”, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2011, s. 161, 162.; Doktrinde *Okuyucu Ergün* ise, birden fazla hukuki varlık veya menfaati ihlal eden suçlarda, bunlardan yalnızca birinin suçun hukuki konusunu teşkil edeceğine işaret etmekte ve bunun üstünlük ölçütüne göre belirleneceğini ifade etmektedir. Yazara göre, bu belirlemeyi yapacak olan kanun koyucu olduğundan, suç bir defa kanun sistemi içinde bir yere oturtulduktan sonra artık yorumcunun bu seçimi kabul etmek ve suça ilişkin araştırma ve değerlendirmelerini bu seçim etrafında toplamak zorunluluğu bulunmaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Güneş Okuyucu Ergün, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan, **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**, C. XIX, S. 2, İstanbul, 2013, s. 1067.

³⁷ Ketizmen, **a.g.e.**, s. 187.

³⁸ Berrin Akbulut, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”, **Yaşar Hukuk Dergisi**, C. I, S. 2, 2019, s. 10.; Koç, **a.g.e.**, s. 80.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 267.; Dülger, *Bilişim Suçları ve İnternet ...*, s. 449.

duraksama bulunmadığını kabul etmek gerekmektedir. 19.12.2006 günlü Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, 5560 sayılı Yasa’nın 11. maddesiyle 5237 sayılı Yasa’nın 245inci maddesine eklenen ‘birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun mal varlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır’ hükmüne yer verilmesi suretiyle bir anlamda 5237 s. Kanunda da kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun mal varlığına karşı işlenen suçlarla irtibatı açık bir şekilde vurgulanmak istenmiştir.” denilmek suretiyle aynı görüşün Yüksek Mahkeme tarafından da kabul edildiği ortaya konulmuştur.³⁹

Belirtilen tüm bu hususlar dikkate alındığında banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun TCK’nın malvarlığına karşı suçları düzenleyen Onuncu Bölümünde düzenlenmesinin daha isabetli olacağı yönündeki görüş kanaatimizce de yerindedir.

1.3. Suçun Unsurları

1.3.1. Suçun Maddi Unsurları

1.3.1.1. Suçun Konusu

Suçun konusu, suçun üzerinde gerçekleştiği, suç tanımında yer alan hareketlerin yöneldiği insan veya objedir.⁴⁰ TCK m. 245/1’de düzenlenen suçun konusunu gerçek bir banka ya da kredi kartı⁴¹ ve kart numaraları oluşturur.⁴² Dolayısıyla banka ya da kredi

³⁹ YCGK, 30.03.2010 T., 2010/11-17 E., 2010/65 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.09.2021).; Yargıtay’ın 2015 tarihli bir kararında da, banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun malvarlığı aleyhine işlenen suçlardan olduğu ve yasada bilişim alanında suçlar bölümünde düzenlenmiş olmasının bu niteliğini değiştirmeyeceği ifade edilmiştir. Y. 8. CD. 18.02.2015 T., 2014/26299 E., 2015/12123 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.09.2021).

⁴⁰ Centel,Zafer ve Çakmut, **a.g.e.**, s. 222; Budak, **a.g.e.**, s. 45.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1022.

⁴¹ Demir, **a.g.e.**, s. 31, 32.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1025.; Buna karşın doktrinde *Akbulut*, banka veya kredi kartının, failin suç işlemek için kullandığı araç olarak tanımlanabilecek fiili araç olduğunu; bu sebeple TCK’nın 245/1. maddesindeki suçun konusunun banka veya kredi kartları olduğunun kabul edilemeyeceğini söylemekte ve başkasına ait banka veya kredi kartlarıyla yarar sağlamak suçunun konusunun malvarlığına ilişkin herhangi bir değer olduğunu ifade etmektedir (Akbulut, **a.g.m.**, s. 12.)

⁴² Yargıtay ve doktrinde bir kısım yazar tarafından kart numaralarının banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun konusunu oluşturup oluşturmadığına ilişkin olarak, kredi kartı ve banka kartı ayrımına gidilmekte ve kredi kartı numaralarının hamilin rızası olmaksızın kullanılması halinde TCK madde 245/1’de düzenlenen suçun oluştuğu kabul edilirken; banka kartı numaralarının kullanılmasının söz konusu suça vücut vermeyeceği kabul edilmektedir. Kanaatimizce hem kredi kartı numaralarının hem de banka kartı numaralarının kullanılması halinde banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun oluşacağı yönündeki doktrindeki diğer görüş kabul edilmelidir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 473, 474.

kartı dışındaki bir kartın kullanılması halinde söz konusu suç oluşmayacaktır.⁴³ Örneğin, kart sahibinin rızası olmaksızın üyelik kartının kullanılması suretiyle spor salonunun sunduğu hizmetlerden faydalanılması halinde banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun oluştuğundan bahsedilemez.

Bunun yanında suçun konusunu teşkil eden banka ya da kredi kartının gerçek olması, sahte olmaması gerekmektedir.⁴⁴ Sahte banka ya da kredi kartının kötüye kullanılması halinde TCK'nın 245. maddesinin 2. ya da 3. fıkrasındaki suçtan bahsedilebilir.⁴⁵ Gerçek bir banka veya kredi kartı ise, kartın ait olduğu banka, kredi kurumu ya da finans kurumu tarafından usulüne uygun olarak yapılan başvuru üzerine düzenlenerek hamiline teslim edilmiş kart olarak tanımlanabilir.⁴⁶ Kart, sahte olarak üretilmemiş, üzerinde sahtecilik yapılmamış veya gerçeğe aykırı bilgi ve belgeler sunulmak suretiyle oluşturulması sağlanmamış olmalıdır.⁴⁷

Yine gerçek olan kartın aynı zamanda kullanıma açık, iptal edilmemiş, bağlı olduğu hesap kapatılmamış bir kart olması gerekir. Aksi takdirde vasıtanın elverişli olmaması nedeniyle 'işlenemez suç' söz konusu olacak ve fail cezalandırılmayacaktır.⁴⁸

Suçun konusunu teşkil eden banka veya kredi kartının fail dışındaki bir kimseye ait olması gerekmektedir. Bu husus madde metninde "başkasına ait" denilmek suretiyle açıkça ortaya konulmuştur. Dolayısıyla kart sahibi tarafından bu suçun işlenebilmesi mümkün değildir.⁴⁹

⁴³ Özbek, **a.g.m.**, s. 1026.

⁴⁴ **A.g.e.**, s. 1025, 1026.

⁴⁵ **A.g.e.**, s. 1028.

⁴⁶ Budak, **a.g.e.**, s. 45.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1028.

⁴⁷ Budak, **a.g.e.**, s. 44., dn. 68.

⁴⁸ "... sanık M.K'nın hırsızlık suretiyle ele geçirdiği suça konu kredi kartının, mağdur H.B. tarafından iptal edilmesi nedeniyle kullanılmasının mümkün bulunmayıp vasıtanın elverişli olmaması karşısında işlenemez suç niteliğinde olduğu gözetilerek sanıkların atılı suçtan beraatleri yerine yazılı şekilde mahkumiyetlerine karar verilmesi..." Y. 8. CD., 2013/19446 E., 2014/11361 K., Karar için bkz. Aköz, **a.g.e.**, s. 140.

⁴⁹ Doktrinde Özbek, kart hamilinin çalıntı ya da kayıp başvurusunda bulunduktan sonra kartı kendi rızası ile kullanması için bir üçüncü kişiye vermiş ve bu üçüncü kişinin de kartı kullanmış olması halinde, kart hamilinin rızası bulunması nedeniyle fiil tipik olmaktan çıkacağından TCK'nın 245. Maddesinin ilk fıkrasının uygulanamayacağını haklı olarak ifade etmektedir. Yazar, böyle bir durumda 5464 sayılı Kanun'un 37. Maddesinin uygulanması gerektiği kanaatini taşımaktadır. (Özbek, **a.g.m.**, s. 1033.)

1.3.1.2. Fail

TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında “*kişi*” ifadesine yer verilmiş olması, bu suçun faili bakımından herhangi bir özellik aranmadığını, bir diğer ifade ile suçun özgü suç olmadığını; failinin herkes olabileceğini ortaya koymaktadır.⁵⁰ Dolayısıyla suçu işleyen kişinin belirli bir sıfatı taşıyor olması, belirli bir görevi icra ediyor olması ya da bilişim sistemi ve işleyişi alanında uzman olması gerekli değildir.⁵¹

Ele geçirdiği ya da elinde bulundurduğu gerçek bir banka ya da kredi kartını, kart sahibinin bilgisi ve rızası dışında kullanmak ya da bir başkasına kullandırmak sureti ile haksız yarar sağlayan kişi TCK m. 245/1’de yer alan suçun faili sayılacaktır.⁵² Bununla beraber, düzenlemede yer verilen “başkasına ait bir banka veya kredi kartını” ifadesine yer verilmesi, kart hamilinin bu suçun faili olamayacağını ortaya koymaktadır.⁵³

Belirtmek gerekir ki, kartın fail tarafından bizzat kullanılması zorunluluğu bulunmamaktadır. Failin kartı başkasına kullandırmak suretiyle söz konusu suçu işlemesi mümkündür. Düzenlemede “*kullanarak veya kullandırarak*” ifadesine yer verilmesi bu hususu açıkça ortaya koymaktadır.⁵⁴ Doktrinde TCK madde 37/2’de düzenlenen dolaylı faillik kurumu karşısında “*veya kullandırarak*” ifadesine yer verilmesinin gereksiz olduğu söylenmekle birlikte muhtemel duraksamaları önlemek bakımından olumlu olarak kabul edilebileceği belirtilmektedir.⁵⁵

⁵⁰ Koç, **a.g.e.**, s. 81, 82.; Aköz, **a.g.e.**, s. 135.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1028.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 450.; Yüksel Günarslan, **Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu**, Ankara: Seçkin Yayıncılık, 1. b., 2017, s. 66; Akbulut, **a.g.m.**, s. 11.

⁵¹ Ali Parlar ve Muzaffer Hatipoğlu, **Açıklamalı – Yeni İçtihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu**, C: IV, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2008, s. 3493.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 66.; Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 36.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 450.

⁵² Burada ileride ayrıntılı olarak açıklanacak bir hususa kısaca değinmek gerekmektedir. Şöyle ki, suçun oluşması bakımından failin sıfatının önemi bulunmamakla birlikte, fail ile mağdur arasındaki yakınlığın derecesine bağlı olarak bazı hallerde kanun koyucu suçun failini cezalandırmamayı tercih etmiştir.

TCK'nın 245/4 hükmünde, hakkında ayrılık kararı verilmemiş eşler arasında, üstsoy veya altsoy veya bu derece kayın hısımları ya da evlat edinen ile evlatlık zararına veya aynı konutta yaşayan kardeşler arasında işlenmesi halinde failin cezalandırılmayacağını öngören şahsi cezasızlık sebebi düzenlenmiştir. Böyle bir yakınlık ilişkisinin mevcudiyeti halinde fail cezalandırılmayacaktır.

⁵³ Günarslan, **a.g.e.**, s. 66.

⁵⁴ Günarslan, **a.g.e.**, s. 67.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 272.

⁵⁵ Günarslan, **a.g.e.**, s. 67.

Yine madde metninde açıkça belirtildiği üzere haksız yararın fail ya da bir başkası tarafından elde edilmesi de önem arz etmez. Fail başkasına ait banka veya kredi kartını kötüye kullanmak suretiyle kendisi dışında bir kimse lehine de haksız yarar sağlamış olabilir.⁵⁶ Böyle bir durumda da, TCK m. 245/1’de düzenlenen suç oluşur.

Suçun faili ancak ceza sorumluluğu bulunan gerçek kişiler olabilir. TCK madde 20/2’de tüzel kişiler hakkında ceza yaptırımını uygulanamayacağı ifade edilmiştir. Düzenlemenin devamında ise tüzel kişiler hakkında kanunda öngörülen güvenlik tedbiri niteliğindeki yaptırımların saklı tutulduğuna yer verilmiştir. TCK’nın 246’ncı maddesi gereğince bu suçların işlenmesi suretiyle yararına haksız menfaat sağlanan tüzel kişiler, suçun faili olamayacakları için haklarında tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanacaktır. Bununla beraber, tüzel kişilerin yetkili organ ve temsilcisi olan gerçek kişilerin banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunu işlemek suretiyle, tüzel kişi yararına hukuka aykırı menfaat elde etmiş olması halinde cezai sorumlulukları olacağı açıktır.⁵⁷

1.3.1.3. Mağdur

TCK’nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu, mağdur bakımından da bir özellik göstermemektedir. Herkes bu suçun mağduru olabilir.⁵⁸

Mağdur, ihlal edilen hukuki değerın konusunu oluşturan varlık ya da menfaatin sahibi ya da hamili olan gerçek kişi olarak karşımıza çıkmaktadır.⁵⁹ Katıldığımız görüş uyarınca söz konusu suç ile korunan başlıca hukuki değer malvarlığı değerleri olduğundan, suçun mağduru malvarlığında azalma olan şahıs olarak kabul edilmelidir.⁶⁰ Bu doğrultuda TCK madde 245/1’de yer alan gerçek bir

⁵⁶ Koç, **a.g.e.**, s. 82.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 267.; Aköz, **a.g.e.**, s. 135.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 67.

⁵⁷ Günarslan, **a.g.e.**, s. 67.; Koç, **a.g.e.**, s. 83.

⁵⁸ Koç, **a.g.e.**, s. 84.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 267.; Budak, **a.g.e.**, s. 45.

⁵⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 84.; Ünver, **a.g.e.**, s. 141.; Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1068; Zeki Hafizoğulları, ve Muharrem Özen, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara: USA Yayıncılık, 2011, s. 233.; Tuğrul Katoğlu, “Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları”, **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Y. 2012, C. 61, S. 2, s. 660, 661.; Doğan Soyaslan, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara: Yetkin, 2012, s. 240.

⁶⁰ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 267, 268.

banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun mağduru kart hamili olacaktır.⁶¹

Burada madde metninin kaleme alınış şekline yönelik doktrinde eleştirilen bir hususa değinmek yerinde olacaktır. TCK m. 245/1 hükmüne bakıldığında, “*kart sahibi*” ve “*kartın kendisine verilmesi kişi*” ifadelerine yer verildiği görülmektedir. 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu’nun 3. maddesinde ise “*kart hamili*” tanımına yer verilmiştir. Buna göre kart hamili, banka kartı veya kredi kartı hizmetlerinden yararlanan gerçek veya tüzel kişiyi ifade etmektedir. Tanımdan da anlaşılacağı üzere kart hamili her zaman kart sahibi ile aynı kişi olmayabilir. Zira kart hamili kartın hizmetlerinden o an için yarar sağlayan kişiyi anlatmaktadır. Bu kişinin kart sahibi dışında bir kişi olması da mümkündür. Bu doğrultuda doktrinde TCK’da ‘*kart sahibi*’ ifadesi ile kastedilenin ‘*kart hamili*’ olduğu belirtilmektedir.⁶² Zira kart sahibi esas olarak kartı çıkaran banka ya da finans kuruluşudur. Kart hamili ise karttan yararlanan, kartın kullanım hakkına sahip olan kimsedir (BKHK m. 3). Dolayısıyla TCK m. 245/1 hükmünde geçen “*kart sahibi*” ve “*kartın kendisine verilmesi gereken kişi*” ifadeleri ile kastedilen de kart hamili olarak anlaşılmalıdır.⁶³ Bu doğrultuda, gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun mağduru kart hamili olarak kabul edilmelidir.⁶⁴ Zira suça konu kartın kötüye kullanılmasıyla, kart hamilinin malvarlığı değerleri ihlal edilmekte, kart hamili zarara uğramaktadır.

Doktrinde de ifade edildiği üzere, söz konusu suçun işlenmesi ile her ne kadar banka veya kredi kuruluşlarına duyulan güvenin zedelenmesi nedeniyle bunların da zarara uğradığı kabul edilse de, bu zarar dolaylı bir zarardır.

⁶¹ Akbulut, **a.g.m.**, s. 11.; Koç, **a.g.e.**, s. 85.

⁶² Koç, **a.g.e.**, s. 85.

⁶³ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 451.; Aköz, **a.g.e.**, s. 136.; “TCK’nın 245/1. maddesinde düzenlenen suçun mağduru kredi veya banka kartı hamilidir. Ayrıca 1. Fıkra; “*kartın kendisine verilmesi gereken kişi*”den söz edilmekte olup, bu kişi de esasen kart hamilidir. Suçun işlenmesinde her ne kadar banka ve kredi kurumunun bilişim sistemi aracı olarak kullanılmakta ve banka kartlarının mülkiyeti bankaya ait ise de; bu hususlar suçun mağduru olduğu anlamına gelmemekte, bu durumda banka veya kredi kurumları “suçtan zarar gören” konumundadır.” YCGK, 18.10.2011 T., 2011/6-166 E., 2011/213 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.09.2021).

⁶⁴ Aköz, **a.g.e.**, s. 135, 136.; Koç, **a.g.e.**, s. 85.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1030.; “TCK’nın 245/1. Maddesinde düzenlenen banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun mağduru kart sahibi olup ...” Y. 8. CD. 12.03.2014 T., 2013/11613 E., 2014/6002 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.09.2021).

Burada 5464 sayılı Kanunun 12. maddesinin ilk fıkrasına da değinmek yerinde olacaktır. Buna göre, kart hamili kredi kartının çalınması ya da kaybolması durumunda buna ilişkin bildiriminden önceki yirmi dört saat içinde gerçekleşen hukuka aykırı kullanıma ilişkin zararın sadece 150 TL ile sınırlı kısmından sorumludur. Ancak doktrinde de ifade edildiği üzere, kart hamilinin uğradığı zararın daha sonra banka tarafından karşılanması halinde dahi bankanın doğrudan bir zararı bulunmamaktadır. Zira suç teşkil eden fiilin işlendiği sırada mal varlığında azalma olan kart hamilidir.⁶⁵

Yargıtay kararlarına bakıldığında da banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun mağdurunun kart hamili olarak kabul edildiği ve doğrudan zararı olmayan bankanın davaya katılan olarak müdahil olmasının kabul edilmediği görülmektedir.⁶⁶

Bununla birlikte Yüksek Mahkeme, banka veya kredi kartının tesliminden önce kötüye kullanılması halinde suçun mağdurunun ilgili banka ya da finans kuruluşu olduğu görüşündedir. Daha önce de ifade edildiği üzere banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun düzenlendiği TCK madde 245/1 hükmünde *“kart sahibi”*nin yanında *“kartın kendisine verilmesi gereken kişi”*den bahsedildiği

⁶⁵; Bunun yanında, BKKKK’nun 16. maddesine göre, *“Kart hamili, kendisine tevdi edilen kartı ve kartın kullanılması bir kod numarası, şifre veya kimliği belirleyici başka bir yöntemin kullanılmasını gerektiriyorsa bu bilgileri güvenli bir şekilde korumak ve başkaları tarafından kullanılmasına engel olacak önlemleri almak, kartın kaybolması, çalınması veya iradesi dışında gerçekleşmiş herhangi bir işlemi öğrenmesi halinde kart çıkaran kuruluşu derhal haberdar etmek zorundadır.”* Aksi takdirde hamilin bizzat katlanma yükümlülüğü gündeme gelir. (Hacı Ali Açıkgül, “Kredi Kartı Sözleşmeleri”, (Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk (Medeni Hukuk) Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2007, s. 173)

⁶⁶ Aköz, **a.g.e.**, s. 136.; *“TCK.nun 245/1. Maddesinde düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun mağduru kart sahibi olup, suçtan doğrudan zarar görmeyen Yapı Kredi Bankasının davaya müdahale hakkı bulunmadığı halde ... “Y. 8. CD. 20.04.2017 T., 2016/11950 E., 2017/4447 K.; Y. 8.CD. 31.05.2017 T., 2016/10951 E., 2017/6370 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.09.2021).; “... TCY’nın 245/1. Maddesinde düzenlenen suçun mağdurunun kredi veya banka kartı hamili olduğu, ayrıca birinci fıkra da; ‘kartın kendisine verilmesi gereken kişi’den söz edilmekte olup, bu kişinin de esasen kart hamili olduğu, suçun işlenmesinde her ne kadar banka ve kredi kurumunun bilişim sistemi aracı olarak kullanıldığı ve banka kartlarının mülkiyeti bankaya ait ise de; bu hususlar suçun mağduru olduğu anlamına gelmemekte olup, bu durumda banka veya kredi kurumlarının ‘suçtan zarar gören’ konumunda olduğu, eylemleri sonucu malvarlığında azalma meydana gelenin, diğer bir ifade ile ‘suçun mağduru olan kişinin kart hamili olduğu’ ...” Y. 6. CD., 09.07.2012 T., 2011/2110 E., 2012/13824 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.09.2021).; “Sanığın bankamatikte kurduğu tertibatla şikâyetçinin kartının sıkışmasını sağlayıp yardım etme bahanesi ile şifresini de öğrenerek para çekmekten ibaret eyleminde suçtan doğrudan doğruya zarar görmeyen bankanın kamu davasına katılmasına karar verilerek ücreti vekâlete hükümlenmesi, yasaya aykırı...” Y. 11. CD. 11.12.2007 T.; 2006/177 E., 2007/9139 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.09.2021).; Y. 8 CD., 27.01.2016 T., 2015/14834 E., 2016/969 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.09.2021).*

görülmektedir. Kartın kendisine verilmesi gereken kişi ifadesi ile kastedilen esasen kart hamilidir.⁶⁷ Buna örnek olarak, banka veya finans kurumu tarafından hamiline teslim edilmek üzere verildiği kargo elemanı tarafından kartın kullanılması gösterilebilir. Yargıtay böyle bir durumda BKKK'nın 15. maddesinden hareket etmek suretiyle, suçun mağdurunun kart hamili değil, ilgili banka olduğunu kabul etmektedir.⁶⁸ Anılan 15. maddenin ilk fıkrasına göre, *“Kart kullanımından doğan sorumluluk, sözleşme imzalandığı ve kartın zilyetliğine geçtiği veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarasının öğrenildiği andan itibaren, kart hamiline aittir.”*

Kanaatimizce banka veya kredi kartının henüz hamile tesliminden önce kötüye kullanılması halinde suçun mağdurunun yine kart hamili olduğu yönündeki doktrin görüşü isabetlidir.⁶⁹ Yüksek mahkemenin kabulünün aksine banka ya da finans kuruluşunun suçun mağduru olarak görülmesi yerinde değildir. Bunlar ancak suçtan zarar gören olarak nitelendirilebilir.⁷⁰ Zira ancak gerçek kişiler suçun mağduru olabilir. Suçun mağduru kart hamilidir. Bununla birlikte kartın hamile tesliminden önce kullanılması halinde zarara uğrayan banka veya finans kuruluşunun suçtan zarar gören olarak görülen davada katılan olarak yer alması kabul edilmelidir.

⁶⁷ Koç, **a.g.e.**, s. 86.; Aköz, **a.g.e.**, s. 136.

⁶⁸ Akbulut, **a.g.m.**, s. 12.; *“Banka ya da finans kuruluşları tarafından üretilen, banka veya kredi kartlarının, hamile tesliminden önce ele geçirilerek menfaat temin edilmesi halinde, suçun mağduru ilgili banka olup; kullanım ve sağlanan çıkar miktarı, kartın yoğunluğu, suçların işleniş biçimleri gözetilerek TCK'nın 3. ve 61. maddeleri uyarınca alt sınırdan uzaklaşımak suretiyle ve kart sayısı gözetilerek zincirleme şekilde TCK'nın 245 / 1 ve 43. madde ve fıkraları uyarınca cezalandırılmasına karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde kart sayısınca mahkumiyet hükmü kurulması ...”* Y. 8. CD. 06.01.2020, 2020/4885 E., 2020/30 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 03.09.2021). Yargıtay Kararı için bkz. KOÇ, **a.g.e.**, s. 86., dn. 27.; Y. 8. CD. 18.01.2016 T., 2015/14822 E., 2016/441 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 03.09.2021.); Y. 8 CD., 27.06.2016 T., 2016/1579 E., 2016/8464 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 03.09.2021).

⁶⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 86.

⁷⁰ Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1068.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 12.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ... , s. 452.; Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 781.; Suçun mağduru ile suçtan zarar gören farklı kavramlardır. Suçun mağduru suçtan doğan ceza ilişkisinin tarafı olduğu halde, suçtan zarar gören, hukuk ilişkisinin tarafıdır ve iddiası esas itibarıyla hukuksal nitelik taşımaktadır (Aköz, **a.g.e.**, s. 136.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 268.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 319.).

1.3.1.4. Hareket ve Netice

Cezai sorumluluk bakımından hareket, insan iradesinin tezahürü olarak dış dünyaya yansıyan davranışları şeklinde tanımlanabilir.⁷¹ TCK m. 245/1 hükmünde yer alan suç, çok hareketli bir suçtur. Suçun gerçekleştiğinden bahsedilebilmesi için, başkasına ait bir banka ya da kredi kartının ele geçirilmesi ya da elde bulundurulması, kart hamilinin rızası olmaksızın kullanılması ya da kullandırılması ve bu kullanım sonucu yarar sağlanması gerekmektedir.⁷²

Düzenlemeye bakıldığında öncelikle başkasına ait bir kartın ele geçirilmesinden ya da elde bulundurulmasından bahsedildiği görülmektedir. Madde metninde yer verilen “her ne suretle olursa olsun” ifadesi göstermektedir ki, kartın nasıl ele geçirildiği ya da elde bulundurma nedeni herhangi bir önem arz etmemektedir.⁷³ Suçun konusunu teşkil eden banka ya da kredi kartı, hırsızlık, yağma, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma, kaybolmuş eşya üzerinde tasarruf gibi suç teşkil eden eylemlerin icra edilmesi suretiyle hukuka aykırı olarak elde edilmiş olabileceği gibi, kart sahibinin kendi rızasıyla, hukuka uygun olarak da faile verilmiş olabilir.⁷⁴

⁷¹ V. Özer Özbek, M. Nihat Kanbur, Koray Doğan, Pınar Bacaksız ve İlker Tepe, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 2010, s. 199.

⁷² “Kanun maddesindeki düzenleme karşısında; a-) Başkasına ait banka veya kredi kartının her ne suretle olursa olsun ele geçirilmesi veya elde bulundurulması, b-) Kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın kartın kullanılması veya kullandırılması, c-) Kişinin kendisine veya başkasına yarar sağlaması, Şartlarının birlikte gerçekleşmesi hâlinde TCK’nın 245/1. maddesinde yazılı olan suç oluşabilecektir.” YCGK, 14.11.2019 T., 2017/8-754 E., 2019/659 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 12.10.2021).

⁷³ Budak, **a.g.e.**, s. 46.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 325.; Koç, **a.g.e.**, s. 90.; Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 782.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1030.; “... söz konusu suçun maddi unsurunun gerçekleşmesi bakımından banka veya kredi kartının ele geçirilmesinin veya elde bulundurulmasının hukuka uygun olup olmadığı veya suç teşkil edip etmediği önemli değildir. Kart, sahibinin rızası dışında ve/veya suç teşkil eden yöntemlerle elde edilmiş olabileceği gibi, sahibinin rızası ile ele geçirilmiş de olabilir. Her iki halde de diğer şartları varsa banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu oluşacaktır. Önemli olan, kartı kullanan kimsenin hukuka aykırı yarar elde etmiş olmasıdır.” YCGK, 30.04.2019 T., 2017/8-172 E., 2019/361 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 12.10.2021).

⁷⁴ Karagülmez, **a.g.e.**, s. 203.; “...Sanığın misafir olarak gittiği yakınanın evinde, çantasından çaldığı kredi kartı ile değişik işyerlerinden alışveriş yaptığının anlaşılması karşısında: yakınana ait kredi kartını çalma eyleminin 765 sayılı TCK’nın 491/3. (5237 sayılı Yasanın 142/1-b) maddesine uyan hırsızlık suçunu ve bu kartla değişik işyerlerinden alışveriş yapma eyleminin aynı Yasanın 504/3, 80. (5237 sayılı Yasanın 245/1) maddelerine uyan suçu oluşturup oluşturmadığına ilişkin kanıtları takdir ve değerlendirmenin üst dereceli Ağır Ceza Mahkemesine ait olduğu gözetilmeyerek, görevsizlik kararı yerine, duruşmaya devamla yazılı biçimde karar verilmesi...” Y. 6. CD., 17.10.2006 T., 2004/1306 E. 2006/9962 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 12.10.2021).

Burada üzerinde durulması gereken husus kartın ele geçirilmesi ya da elde bulundurulmasından ne anlaşılması gerektiğidir. Suçun gerçekleştiğinin kabulü için failin kartı mutlaka fiziki olarak elde bulundurması mı gerekir yoksa kart üzerinde fiili hâkimiyet kurulması yeterli midir?

“...Sanığın, mağdurun kaybettiği kredi kartını bir şekilde ele geçirerek rızası olmadan farklı işyerlerinden alışveriş yapıp pos cihazlarından geçirmek suretiyle kullanılmasından ibaret eyleminin 765 sayılı TCK.’nın 504/3, 80 ve 5237 sayılı Yasanın 245/1’nci ve 43. maddelerindeki suçu oluşturacağı gözetilerek, her iki yasa maddelerinin karşılaştırılması yapılmak suretiyle lehe yasanın belirlenmesi ve sonucuna göre hüküm kurulması gerektiğinin gözetilmemesindeki isabetsizlik karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...” Y.11. CD., 29.01.2009 T., 2007/3767 E., 2009/185 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 19.09.2021).

“ATM’den para çekmeye çalışan şikâyetçinin yardım istemesi üzerine, kartın şifresini öğrendikten sonra “kartın makinede sıkıştı, bankaya girip görevlilerden kartını geri iste” diyerek şikâyetçinin ATM’den uzaklaşmasıyla öğrendiği şifre ile hesaptaki 450 TL parayı çeken sanığın eyleminin, suç tarihinde yürürlükte bulunan 5237 sayılı TCK’nın 245/1. Maddesindeki “her ne suretle olursa olsun başkasına ait banka kartını ele geçirip, rızası olmaksızın kullanmak” suçunu oluşturduğu gözetilmeden ...” Y. 11.CD., 03.05.2010 T., 2007/8741 E., 2010/5625 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 19.09.2021).

“...Sanıkların oluşturma uygun olarak sübutu kabul edilen önceden hazırladıkları tertibatla mağdura ait bankamatik kartının ATM’ye sıkışmasını sağlayıp, mağdurun kartın iadesi için işlem yaparken yardım etme bahanesi ile bankamatik kartının şifresini öğrenerek, mağdurun ATM’den ayrılmasını müteakip, hileli davranışlarla elde ettiği bankamatik kartı ile alış veriş yapıp, para çekmekten ibaret eylemlerinin 5237 Sayılı TCK’nun da öngörülen banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılmasında suçunu oluşturduğu gözetilmeden, 5252 Sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9/3. maddesi uyarınca lehe hükmün belirlenmesi esnasında, karşılaştırmanın 5237 Sayılı TCK’nun 158/1-f maddesi ile yapılması, aleyhe temyiz bulunmadığından, sanık İzzet Sınar hakkında 5237 sayılı TCK. uyarınca ceza tayin olunurken anılan Yasanın 61/8. maddesi gereğince, temel adli para cezasının tayininde esas alınacak tam gün birim sayısı üzerinden artırım ve indirimler yapıldıktan sonra belirlenen sonuç gün ile bir gün karşılığı takdir edilen miktarın çarpılması suretiyle sonuç adli para cezası tayini gerektiğinin gözetilmemesi sonuç cezaya etkili olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...” Y. 11. CD., 25.03.2009 T., 2006/7333 E., 2009/3242 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 19.09.2021).

“...Sanıkların; şikâyetçiye ait bankamatik kartını, ATM makinesinde kurdukları düzeneikle sıkıştırıp, yardım ediyormuş gibi hileli davranışlarla şifreyi öğrenerek, şikâyetçinin bankamatikten ayrılmasını sağladıktan sonra, kart ile para çektiklerinin iddia ve kabul olunması karşısında fiilin suç tarihinde yürürlükte bulunan 765 sayılı TCK’nun 504/3.(5237 sayılı TCK’nun 245/1) maddesine uyan suçu oluşturup oluşturmayacağına ilişkin delillerin takdirinin üst dereceli Ağır Ceza Mahkemesine ait olduğu gözetilip görevsizlik kararı verilmesi gerekirken duruşmaya devamlı yazılı şekilde hüküm kurulması...” Y. 11. CD., 29.01.2009 T., 2008/13319 E., 2009/210 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 19.09.2021).

“...Sanığın kredi kartı başvurusu olmadığı halde mağdurun kredi kartı başvurusu üzerine düzenlenen bu kredi kartını kuryeden alıp, mağdurun rızası olmadan iki gün içerisinde kredi limiti dolacak şekilde farklı işyerlerindeki pos cihazından geçirerek alışveriş yapmaktan ibaret eyleminin 765 sayılı TCK. ’nın 504/3, 80 ile 5237 sayılı Yasanın 245/1’nci ve 43. maddelerindeki suçu oluşturacağı gözetilerek, her iki yasa maddelerinin karşılaştırılması yapılmak suretiyle lehe yasanın belirlenmesi ve sonucuna göre hüküm kurulması gerekirken, sanığın kartı mağdurun eline geçmeden alması ve özel bankaya ait olmasından bahisle 5237 Sayılı Yasanın 158/1-f maddesi ile 765 Sayılı Yasanın 503/1 maddesi karşılaştırılıp 765 sayılı Yasa hükümleri lehe kabul edilerek uygulama yapılması isabetsizlikleri aleyhe temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...” Y. 11. CD., 29.01.2009 T., 2006/5382 E., 2009/176 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.10.2021).

Yargıtay Kararlarına bakıldığında, mağdurun ATM cihazına kartı kendisinin yerleştirmiş ve şifreyi de kendisinin girmiş olması halinde, failin kartın bağlı bulunduğu hesaptan kart hamilinin rızasına aykırı olarak yarar elde etmesinin banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu olarak değil, hırsızlık suçu olarak nitelendirildiği görülmektedir.⁷⁵

Buna karşın kanaatimizce failin başkasına ait banka ya da kredi kartı üzerinde fiili hakimiyet kurması halinde suçun oluşumu için aranan ele geçirme veya elde bulundurma şartının gerçekleştiği kabul edilmelidir. Yargıtay 8. Ceza Dairesinin kararlarında yer alan karşı oy görüşlerinde de aynı hususun vurgulandığı görülmektedir. Buna göre, banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun oluştuğundan bahsedilebilmesi için kartın ele geçirilmesi ya da elde bulundurulmasının gerekmekte olduğu muhakkaktır. Bununla birlikte kanaatimizce ele geçirme ya da elde bulundurma, kartın veya kart numaralarının fiziki olarak elde edilmesi ile sınırlandırılmamalı; kart veya kart numaraları üzerinde hakimiyet kurulması halinde kartın ele geçirilmesi ya da elde bulundurulması koşulunun karşılandığı kabul edilmelidir.⁷⁶

⁷⁵ "Oluşa ve dosya kapsamına göre; para çekmek için bankamatik kartını ATM cihazına yerleştiren ve şifresini giren katılanla sohbet eden sanığın gizlice ATM cihazının para çekme tuşuna basıp, katılan uzaklaştıktan sonra çekilen tutarı alması şeklinde gelişen eyleminde, sanığın suça konu kredi kartını ya da kart bilgilerini ele geçirmiş olmaması sebebiyle TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suçun unsurlarının bulunmadığı, eylemin TCK'nın 141/1. maddesinde düzenlenen "hırsızlık" suçunu oluşturduğu gözetilmeden yazılı şekilde karar verilmesi..." Y. 8. CD., 17.06.2015 T., 2014/37160 E., 2015/19397 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.10.2021).

⁷⁶ Yargıtay 8. Ceza Dairesi Üyesi M. Akarsu'nun katıldığı karşı oy görüşü: "TCK'nın 245. madde gerekçesinde, 'Aslında hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçlarının ratio legis'lerinin (varoluş nedenleri, konuluş amaçlarının) tümünü de içeren bu fiillerin, duraksamaları ve içtihat farklılıklarını önlemek amacıyla, bağımsız suç haline getirilmeleri uygun görülmüştür.' Demek suretiyle, esasen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçlarının bahsedilen bu suçlara çok yakın olduğu, bu itibarla ayrı ve özel bir düzenlemeye tabi tutulduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bir olayda koşulları varsa öncelikle TCK'nın 245/1. maddesi uygulanacak, koşulların oluşmaması durumunda ise, diğer suçların oluşup oluşmadığı tartışılacaktır.

Somut olayımıza döndüğümüzde, sanığın eylemi ile ilgili bir kuşku yoktur. Mağdurun, kartını ATM'ye takıp şifresini de girdikten sonra işlem yapmak istediği sırada yardım etme bahanesi ile yaklaşan sanık, mağduru lafa tutup dikkatini dağıttıktan sonra ATM'ye takılı olan ve işlem yapmaya hazır hâldeki kartı, para çekme tuşlarına basarak çıkan parayı da mağdura fark ettirmeden almak suretiyle kullanarak eylemi tamamlamıştır. Mağdur ise, kartının bu sırada kullanıldığını fark etmemiş, bilahare kontrol ettiğinde durumun farkına vararak sanıktan şikâyetçi olmuştur.

Hırsızlık suçu ile TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suç arasındaki fark incelendiğinde; hırsızlıkta, zilyedin rızası olmadan başkasına ait taşınır bir malın, kendine veya başkasına yarar sağlamak maksadıyla bulunduğu yerden alınması hâlinde suç oluşmaktayken, banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması suçları ise başkasına ait bir banka veya kredi kartının veya kart bilgilerinin her ne suretle olursa olsun ele geçirilmesi veya elde bulundurulması ve sahibinin rızası olmaksızın kullanılmak suretiyle yarar sağlanması halinde oluşmaktadır.

Anılan karşı oy görüşünde de belirtildiği üzere, önem arz eden husus, failin kart veya kart numarası üzerinde tasarrufta bulunma, işlem yapabilme olanağına sahip olmasıdır. Dolayısıyla mağdurun banka ya da kredi kartını ATM'ye kendisinin yerleştirmesi ve şifreyi de kendisinin girmesi durumunda da failin bu kartın kullanımına bağlı olarak mağdura ait parayı çekmesi halinde, hırsızlık suçunun değil, TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suçun oluştuğu kabul edilmelidir.

Kanaatimizce de karşı oy görüşü yerinde olmakla beraber, belirtmek gerekir ki, Yargıtay Ceza Genel Kurulu 30.01.2020 tarihli kararında 8. Ceza Dairesinin istikrarlı görüşünü benimsemiş ve mağdurun banka ya da kredi kartını ATM'ye kendisinin yerleştirmesi ve şifresini de kendisinin girmiş olması halinde ele geçirme veya elde bulundurma şartının gerçekleşmemesi nedeniyle TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasındaki suçun oluşmadığı yönünde karar vermiştir.⁷⁷

Sayın çoğunluk ile düşülen görüş farklılığı, sanığın mağdura ait kartı ele geçirip geçirmediği noktasında oluşmaktadır. TCK'nın 245/1. maddesinin, mağdura ait kart veya kart bilgilerinin bir şekilde ele geçirilmiş olma koşulu getirdiği doğrudur. Ancak, sadece kartın veya kart numarasının fiziki olarak ele geçirilmesiyle sınırlama yapmanın doğru olmadığı düşüncesindeyim. Kart veya kart numarası üzerinde tasarrufta bulunuyor olabilme, işlem yapabilme imkanının olması durumlarında da yasal koşulun gerçekleştiğinin kabulü gerekmektedir. Zira somut olayda olduğu üzere sanık, mağdura ait kartın ATM'ye takılı olmaması halinde söz konusu işlemi gerçekleştirip mağdurun parasını çekemeyecekti. Yani mağdurun parasını, ancak mağdurun kartını bir şekilde kullanarak çekebilmiştir.

TCK'nın 245/1. maddesinde '... her ne suretle olursa olsun ...' diyerek yasa koyucu, kartın ele geçirilme şeklinin bu suçun oluşumu bakımından önemli olmadığını, hukuka aykırı ele geçirmelerde ise, ayrıca o suçtan da cezalandırılabileceğini ifade etmek için kullanmıştır. O hâlde sanık, mağdurun kartını yağma veya hırsızlık suretiyle ele geçirebileceği gibi bu suçları işlemeden de kartı elde etmiş olabilir.

Olayımızda ise hırsızlık suçundan söz edebilmek için, sanığın kart ile ilgili hiçbir işlem yapmamış olması gerekirdi. Mağdurun yaptığı işlemler neticesinde para haznesine düşen parayı veya mağdurun cebindeki parayı alıp kaçması durumlarında hırsızlık suçu oluşacaktır. Oysa mağdur, olay anında parasının sanık tarafından çekilip alındığının farkında bile değildir. Mağdurun mal varlığındaki azalma, kartının sanık tarafından kullanımı sayesinde olduğundan, burada hırsızlık suçundan önce, daha özel nitelikteki TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen suç düşünülmelidir.

Bu açıklamalardan sonra, sanığın ATM'de işlem yapmakta olan mağdura yardım etme bahanesiyle yaklaşarak onu lafa tutup dikkatini dağıttıktan sonra ATM'de takılı kartı kullanmak suretiyle söz konusu parasını çekmesi şeklinde gerçekleşen eyleminin, sayın çoğunluğun kabulü gibi hırsızlık suçunu değil, TCK'nın 245/1. madde ve fıkrasında düzenlenen, gerçek bir kartın kötüye kullanılması suçunu oluşturacağı" düşüncesiyle karşı oy kullanmıştır." Y. 8. CD. 07.03.2016 T., 2015/15640 E., 2016/2735 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.10.2021).; aynı yönde karşı oy yazısına yer verilen diğer bir karar için bkz.: Y. 8. CD., 16.06.2016 T., 2016/5303 E., 2016/8057 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 11.10.2021).

⁷⁷ "27.11.2013 tarihinde Çorum ili, İnönü Caddesi üzerinde bulunan Yapı ve Kredi Bankası önüne gelen katılan ...'ün ödeme yapmak amacıyla kredi kartını ATM'ye takıp şifresini girdikten sonra işlem yapmaya çalıştığı ancak gözlerinin iyi görmemesi nedeniyle başarılı olamadığı, bu sırada yardımcı olmak bahanesiyle yanına gelen sanık ...'in, hesabına girilmiş vaziyette bulunan kredi kartına ilişkin işleme devam ederek öncelikle katılanın kredi kartı hesabına 400 TL yatırdığı, akabinde de katılanın

Daha önce belirtildiği üzere, TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında yer alan “her ne suretle olursa olsun” ifadesi, banka veya kredi kartının hukuka aykırı veya hukuka uygun bir yolla ele geçirilmesinin önem arz etmediğini göstermektedir. Dolayısıyla kartın hırsızlık gibi suç teşkil edecek bir fiille ele geçirilmesi halinde fail söz konusu suçtan ayrıca cezalandırılacaktır. Çalınanın sadece banka veya kredi kartı olması halinde de aynı esas geçerlidir. Zira banka veya kredi kartının az da olsa bir ekonomik değere sahip olduğu muhakkaktır.⁷⁸ Yargıtay'ın yakın tarihli kararlarına bakıldığında da, geçmiş kararlarından farklı olarak, banka veya kredi kartının ekonomik değer taşıdığını kabul ettiği görülmektedir.⁷⁹ Böyle bir durumda fail hem hırsızlık suçundan hem de TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suçtan cezalandırılacaktır.

Banka veya kredi kartının ele geçirilmesi ya da elde bulundurulması gerekli olmakla birlikte suçun oluşumu için yeterli değildir. Kart hukuka aykırı bir yolla ele geçirilmiş olsa bile henüz kullanılmadığı sürece kartın elde edilmesi sadece hazırlık

bilgisi dışında 4.000 TL çektikten sonra katılana kredi kartını iade ederek olay yerinden ayrıldığı anlaşılan somut olayda; suça konu kredi kartının katılan tarafından ATM'ye yerleştirilip şifresi girildikten sonra işlemlere başlanması, yapılan işlemler sırasında katılanın kredi kartı üzerindeki fiili hâkimiyetinin diğer bir ifade ile zilyetliğinin devam ediyor bulunması ve kredi kartının sanığın eline hiçbir şekilde geçmemiş olması nedeniyle, 5237 Sayılı TCK'nın 245. maddesinde düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun, başkasına ait banka veya kredi kartının her ne suretle olursa olsun ele geçirilmesi veya elde bulundurulması şartı gerçekleşmediğinden sanığın eyleminin hırsızlık suçunu oluşturduğu yönündeki Özel Daire bozma kararının isabetli olduğu kabul edilmelidir.” YCGK, 30.01.2020 T., 2017/8-171 E., 2020/48 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 27.09.2021).

⁷⁸ Bununla birlikte doktrinde hırsızlık suçunun konusunun doğrudan ve sadece başkasına ait kart olması halinde çalınan malın değerinin hukuken önemli olabilecek ölçüde olması koşulu karşılanmamış olacağı ve dolayısıyla da hırsızlık suçunun da gerçekleşmiş kabul edilemeyeceği ifade edilmektedir. Özbeke, **a.g.m.**, s. 1031.

⁷⁹ “Nüfus cüzdanının ekonomik değeri olmadığı, bu sebeple hırsızlık suçunun konusunu oluşturamayacağı ve hırsızlık suçundan unsur yokluğu nedeniyle beraat kararı verilmesi gerektiğinden bahisle hüküm temyiz edilmiş ise de; Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Dairemizin istikrar bulmuş içtihatları uyarınca taşınır mal olduğuna kuşku bulunmayan nüfus cüzdanı, sürücü belgesi, plaka, bankamatik ve kredi kartı gibi eşyanın hırsızlık suçunun konusunu oluşturabileceği, üstelik belirtilen eşyaların az da olsa ekonomik değerinin bulunduğu cihetle o yer Cumhuriyet Savcısının temyiz başvurusu yerinde görülmemiştir ...” Y. 13. CD., 09.10.2019 T., 2019/4148 E., 2019/14071 K. (Karar için bkz. Koç, **a.g.e.**, s. 139, dn. 126); “Dava konusu olayda sanıkların kurduğu düzenek sayesinde, ATM'den para çekmek için gelen şikayetçiye ait ekonomik değer taşıdığına kuşku bulunmayan menkul mal niteliğindeki kredi kartını, sıkıştığı ATM'den alma eyleminin ‘hırsızlık’ suçunu oluşturduğu, ‘banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması’ suçunun ise icrai hareketlerine başlanmadan sanıkların yakalandıkları ve şikayetçinin kartın ATM'ye sıkışması üzerine hemen bankayı arayıp kart ile ilgili hesap arasındaki irtibatı kapattırması nedeniyle somut olayda bu suçun yasal unsurlarının oluşmadığı, neticede sanıkların eyleminin bir bütün halinde ‘hırsızlık’ suçunu oluşturduğu ve bu suçtan cezalandırılmalarına karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, suç vasfının tayininde hataya düşülerek yazılı şekilde hüküm tesisi ...” Y. 11. CD., 05.07.2012 T., 2011/10197 E., 2012/13350 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 27.09.2021).

hareketi olarak nitelendirilebilir. Dolayısıyla fail TCK m. 245/1’de düzenlenen suçtan cezalandırılmaz. Söz konusu suçun icra hareketleri, kartın kullanılması ya da kullandırılması ile başlamaktadır.⁸⁰ Kartın fail tarafından kullanılması ya da kullandırılması söz konusu olmadığı sürece kartın elde bulundurulması ancak ‘hazırlık hareketi’ olarak kabul edilebilir.⁸¹ Örneğin ATM’de unutulmuş kartı bulan kişi TCK m. 245/1’de yer alan suç işlemiş olmaz. Kartın hukuka aykırı olarak ele geçirilmiş olması halinde de paralel bir durum söz konusudur. Böyle bir durumda da kart kullanılmadığı veya başkasına kullandırılmadığı sürece TCK m. 245/1’deki suç oluşmayacaktır. Mesela fail başkasına ait bir kartı hırsızlık suçunu işlemek sureti ile ele geçirmiş, fakat kartı kullanmamış ve başkasına da kullandırmamışsa, yine failin banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçundan cezalandırılması söz konusu olmayacaktır. Böyle bir durumda fail sadece hırsızlık suçundan cezalandırılır.

Burada belirtmek gerekir ki, suçun oluşması için başkasına ait banka veya kredi kartını kötüye kullananın bizzat fail olması gerekmemektedir. Suçun düzenleme altına alındığı TCK madde 245’in ilk fıkrasında “kullanarak veya kullandırtarak” ifadesine yer verilmek suretiyle, kartın fail dışındaki bir kimse tarafından kullanılması halinde de suçun gerçekleşeceği ortaya konulmuştur.

Madde metninde failin kartı “*kullanması*” ya da “*kullandırtması*”ndan bahsetmekle yetinildiği, bu eylemlerin ne şekilde gerçekleşeceğine ilişkin olarak da bir sınırlama getirilmediği görülmektedir. Dolayısıyla TCK m. 245/1’de düzenlenen suç “serbest hareketli suç” olarak kabul edilmelidir.⁸²

TCK m. 245/1’de düzenleme altına alınan suçun teşekkülü için, her ne suretle olursa olsun ele geçirilen veya elde bulundurulan banka ya da kredi kartının kullanımının, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası dışında olması gerekmektedir. Söz konusu maddede açıkça düzenleme altına alındığı için rızanın bulunmaması suçun unsuru niteliğindedir. Dolayısıyla rızanın bulunması hukuka uygunluk nedeni olarak değil, tipikliği ortadan kaldıran hal olarak kabul

⁸⁰ Özbek, **a.g.m.**, s. 1031.

⁸¹ **A.g.e.**, s. 1031.

⁸² Özbek, **a.g.m.**, s. 1034.

edilmelidir.⁸³ Kartın kullanımından önce ve en geç kullanımı sırasında rızanın mevcudiyeti halinde suç teşekkül etmeyecektir.

Burada değinmek istediğimiz bir diğer husus da, banka veya kredi kartı numaralarının, kart hamilinin rızası olmaksızın kullanılması halinde TCK'nın 245 maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suçun oluşup oluşmayacağına ilişkindir. Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 3. maddesinde banka kartının ve kredi kartının tanımlarına yer verildiği görülmektedir. Buna göre banka kartı, "Mevduat hesabı veya özel cari hesapların kullanımı dahil bankacılık hizmetlerinden yararlanmayı sağlayan kartı", kredi kartı ise, "Nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarasını" ifade etmektedir. Görüldüğü üzere kredi kartına ilişkin düzenlemede "basılı kart veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarası" denilmek suretiyle kart numarası da kredi kartı olarak kabul edilirken banka kartı bakımından böyle bir düzenlemeye gidilmemiştir. Bu sebeple denilebilir ki, suçun konusunun kredi kartı olması halinde sadece kart numaralarının kullanılması suretiyle de TCK m.245/1'deki suç işlenebilirken suçun konusunun banka kartı olması halinde kartın fiziki olarak kullanılması zorunludur.⁸⁴ Yargıtay kararlarına bakıldığında da Yüksek Mahkeme'nin Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunundaki tanımlardan yola çıkarak böyle bir değerlendirme yaptığı ve banka kartı numaralarının kullanılması suretiyle kart hamilinin rızası olmaksızın haksız yarar elde edilmesi halinde bunu banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu olarak değil, TCK m. 142/2-e'de yer alan suç olarak kabul ettiği görülmektedir.⁸⁵

⁸³ Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1072.

⁸⁴ Özbek, **a.g.m.**, s. 1032.; "Mağdurlar ..., ... ve ... 'ın sahip oldukları kredi kartlarının kendi başvuruları sonucu üretildiği ve teslim olunduğu mağdur beyanlarından anlaşılmakta ise de, sanıkların tespit edilemeyen şekilde kart bilgilerini ele geçirerek kullandıkları sabit olup, kart kullanımı için fiziksel varlık gerekmiyip bilgileri kullanması halinde de eylem mağdur sayısınınca TCK.nun 245/1. Maddesindeki suçu oluşturacağı gözetilmeden ..." Y. 11. CD., 27.06.2016 T., 2016/1579 E., 2016/8464 K.; "Sanığın başkasına ait kredi kartı bilgilerini ele geçirip, bu bilgileri kullanarak internet üzerinden alışveriş yapmak suretiyle haksız yarar sağladığının iddia ve kabul olunmasına göre eylemin zincirleme suretiyle işlenen 5237 sayılı TCK.nun 245/1. Maddesindeki "Banka veya Kredi Kartının Kötüye Kullanılması" suçunu oluşturacağı gözetilmeden ..." Y. 11. CD., 13.02.2013 T., 2010/15905 E., 2013/2353 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 27.09.2021).

⁸⁵ "Ayrıntıları Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 17.11.2009 gün ve 193/268 sayılı kararında açıklandığı üzere; sanıkların, katılanların Yapı Kredi Bankası'nda bulunan banka hesaplarına internet üzerinden erişim sağlanarak buradaki parayı havale yolu ile hesaplarına transfer etmekten ibaret eylemlerinin, mağdur sayısınınca suç tarihi itibari ile yürürlükte bulunan 5237 sayılı TCK.nun 142/2-e maddesinde öngörülen "bilşim suretiyle hırsızlık" suçunu oluşturduğu gözetilmeden, suç

Hâlbuki doktrinde bir kısım yazarlar tarafından da ifade edildiği üzere, teknolojik gelişmeler ve internetin yaygınlaşması ile daha çok kullanılır hale gelen elektronik ticaret bakımından bir değerlendirme yapıldığında, banka kartı numaralarının kullanılması halinde TCK'nın 245. maddesindeki suçun oluşmayacağı kabul edilmesi söz konusu hükmü yetersiz hale getirmektedir.⁸⁶ Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunu düzenleyen maddenin gerekçesinde de, düzenlemenin amacının banka veya kredi kartlarının hukuka aykırı olarak kullanılması suretiyle bankaların veya kredi sahiplerinin zarara sokulmasının, bu yolla çıkar sağlanmasının önlenmesi ve faillerin cezalandırılması olduğu görülmektedir.⁸⁷ Bu doğrultuda TCK'nın 245. maddesi, kanun koyucunun amacı ve BKKK'daki düzenleme birlikte değerlendirilmeli ve nasıl ki kredi kartı numaralarının kart hamilinin rızası olmaksızın kullanılması halinde banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun işlendiği kabul ediliyorsa, banka kartı bakımından da aynı esas kabul edilmeli; fiziki varlığı olmaksızın sadece banka kartı numaralarının kullanılması halinde de söz konusu suçtan hüküm kurulmalıdır.

TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasındaki suçun gerçekleştiğinden bahsedilebilmesi için, banka veya kredi kartının kullanımı ile failin kendisine veya başkasına yarar sağlaması şarttır.⁸⁸ Suç yararın elde edilmesi ile tamamlanır.⁸⁹ Dolayısıyla söz konusu suç 'zarar suçu' niteliği taşımaktadır⁹⁰. Kart kullanılmış ya da kullandırılmış olmakla birlikte herhangi bir yarar elde edilememişse, suçun gerçekleştiğinden bahsedilemeyecektir. Böyle bir durumda suç teşebbüs aşamasında kalır. Burada dikkat edilmesi gereken husus, yararın elde edilmesi ile failin kartı kullanması ya da kullandırması arasında doğrudan bir illiyet bağı bulunması gereğidir.⁹¹ Örneğin failin, mağdur tarafından ATM'den çekilmiş parayı alıp kaçması halinde hırsızlık suçu söz konusu olacaktır.⁹²

vasfında yanılıya düşülerek yazılı şekilde hükümler kurulması ..." Y. 8. CD., 04.11.2019 T., 2019/13634 E., 2019/13043 K. (Karar için bkz. Koç, **a.g.e.**, s. 100.)

⁸⁶ Dülger, Bilişim Suçları ..., s. 179, 180.; Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1072.

⁸⁷ Koç, **a.g.e.**, s. 99.

⁸⁸ Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 36.; Aköz, **a.g.e.**, s. 141.

⁸⁹ Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1072.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1034.

⁹⁰ Akbulut, **a.g.m.**, s. 18.

⁹¹ Akbulut, **a.g.m.**, s. 18.

⁹² Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 783.

Burada belirtmek gerekir ki, yararın fail lehine sağlanması şart değildir. Başkasına ait banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suretiyle fail dışındaki bir kimse lehine yarar sağlanması halinde de söz konusu suçun oluştuğu kabul edilir.⁹³ Yine suçun oluşumu için failin yararı somut ve fiziki olarak elde etmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.⁹⁴ Paranın failin hesabına aktarılması halinde de yarar sağlanmış kabul edilir.⁹⁵

Fiilin suç teşkil etmemesi için gereken mağdurun rızasının, kartın kullanımı sonucu elde edilecek yarara ilişkin olması gerekir. Salt kartın elde edilmesine yönelik rıza suçun oluşumunu engellemek bakımından yeterli değildir. Yine kartın kullanımına rıza verilmiş olmakla birlikte, rıza gösterilen sınırın aşılması halinde de banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu söz konusu olacaktır.⁹⁶

1.3.2. Suçun Manevi Unsuru

TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenleme altına alınan suç kasten işlenebilen bir suçtur. Doktrinde baskın görüşe göre, suçun oluşması bakımından genel kastın varlığı yeterlidir, özel kast aranmaz.⁹⁷ Zira suç tanımında failin belirli bir saikle hareket etmesi öngörülmemiştir.

TCK m. 245/1'deki suç bakımından genel kastın yeterli olduğu yönündeki baskın görüş kanaatimizce de yerindedir. Doktrinde de belirtildiği üzere maddede geçen “yarar sağlama” ifadesinden suçun oluşumu için özel kast arandığı anlamı

⁹³ Dülger, Bilişim Suçları ..., s. 253.

⁹⁴ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 280.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1034.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 18.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 346.

⁹⁵ “...Önemli olan, kartı kullanan kimsenin hukuka aykırı yarar elde etmiş olmasıdır. Hukuka aykırı yarar, kredi kartıyla alışveriş yapılması, para çekilmesi ya da veri iletim ağlarında kartın kullanılması yoluyla veya diğer bir başka yolla elde edilmiş olabilir....” YCGK, 04.03.2014 T., 2012/11-1439 E., 2014/104 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 27.09.2021).; “Kredi kartının kötüye kullanılarak kredi kartı hesabındaki paranın bir başka hesaba aktarılması halinde, hesap sahibinin bu para üzerindeki egemenliği sonra ermekte, parasını kullanamamaktadır. Aktarılan hesaptan bu paranın çekilmemesi veya paranın alınma tarihi sonuca etkili değildir.” Y. 8. CD. 02.07.2014 T., 2014/14879 E., 2014/17115 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 27.09.2021).

⁹⁶ Yıldız, **a.g.e.**, s. 78.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 325.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 274.; Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 782.; “Somut olayda müşteki ile şüphelinin arkadaş oldukları, şüphelinin ikrarı ve tanık beyanına göre kredi kartını sağlık gideri harcaması yapılması için şüpheliye verdiği, kartın rıza ile verilmesi halinde dahi sahibinin bilgisi dışında zilyetliğinin devri amacına aykırı olarak kullanılması halinde de suçun oluşacağı ...” Y.13.CD., 22.11.2018 T., 2018/7045 E., 2018/16605 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 14.10.2021).; Y. 8. CD., 10.03.2015 T., 2014/28835 E., 2015/13337 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 14.10.2021).

⁹⁷ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 281.; Koç, **a.g.e.**, s. 121.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 320.

çıkarılamaz. Zira söz konusu ifade ile suçun neticesi anlatılmaktadır.⁹⁸ Failin hamilin rızası dışında banka ya da kredi kartını kullanmak ya da kullandırmak suretiyle yarar sağladığını bilmesi ve istemesi m. 245/1'deki suçun oluşumu bakımından gerekli ve yeterlidir.⁹⁹

Kural olarak, kasten işlenebilen her suç olası kastla da işlenebileceğinden söz konusu suçun olası kastla da işlenebilmesi mümkündür.¹⁰⁰

Bir suçun kasten işlenebilmesi için buna ilişkin bir düzenlemeye gidilmesi gerekmezken, suçun taksirle işlenmesinin mümkün olması için kanunda açıkça yer verilmiş olması gerekir. Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu bakımından suçun taksirle işlenebileceğine ilişkin böyle bir düzenlemeye gidilmemiştir. Dolayısıyla anılan suçun taksirle işlenebilmesi mümkün değildir.¹⁰¹

1.3.3. Hukuka Aykırılık

Failin işlediği bir fiilden dolayı cezalandırılabilmesi için, gerçekleştirilen eylemin hukuka aykırı olması gerekmektedir. Hukuka aykırı olan eylemin, kanunilik ilkesi gereği, kanunda suç olarak düzenlenmiş olması halinde eylemi gerçekleştiren kişinin cezalandırılması söz konusu olacaktır. Bununla birlikte kanun koyucu bazı hallerde failin suçun kanuni tanımında yer alan eylemlerde bulunmasına rağmen failin cezalandırılmamasını öngörmüştür. TCK'nın 24 vd. maddelerinde düzenleme altına alınan bu haller “hukuka uygunluk nedenleri” olarak anılmaktadır.

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunda, kanun hükmünün yerine getirilmesinin gerçekleşmesi pek olası değildir. Yine meşru savunma ve hakkın kullanılması da söz konusu suç bakımından uygulama alanı bulmaz. Bununla birlikte doktrinde somut olayda zorda kalma nedeniyle başkasına ait kartın

⁹⁸ Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 148.

⁹⁹ Aköz, **a.g.e.**, s. 148.

¹⁰⁰ Özbek, **a.g.m.**, s. 1025.; Buna karşın doktrinde, “rıza”nın söz konusu suçun tipikliğine dair bir unsur olması nedeniyle kastın kapsamına dahil olduğu, rızanın mevcudiyetinin kanuni tanımda arandığı bu gibi durumlarda suçun olası kastla işlenemeyeceğini ileri süren yazarlar da bulunmaktadır. (Koç, **a.g.e.**, s. 121.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 19.)

¹⁰¹ Koç, **a.g.e.**, s. 121.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 19.

kullanılmış olması halinde, bunun kusurluluğu ortadan kaldıran bir hal olarak kabul edilmesi söz konusu olabileceği ifade edilmektedir.¹⁰²

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunda mağdurun rızasının varlığı hukuka aykırılığı ortadan kaldıran bir hal olarak kabul edilemez. Zira “rızanın bulunmaması”na söz konusu suçun düzenleme altına alındığı TCK m. 245/1 hükmünde açıkça yer verilmiştir. Dolayısıyla rızanın bulunmaması suçun bir unsurudur. Bu sebeple kart sahibi veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin failin kartı kullanması ya da başkasına kullandırması yönünde verdiği rıza hukuka aykırılığı ortadan kaldıran bir neden olarak değil, tipikliği ortadan kaldıran bir hal olarak kabul edilmelidir. Rızanın varlığı, eylemi suç olmaktan çıkarır ve fail cezalandırılmaz.

1.4. Suçun Özel Belirli Şekilleri

1.4.1. Teşebbüs

Teşebbüse ilişkin düzenlemeye TCK’nın 35. maddesinde yer verilmiştir. Buna göre, “Kişi, işlemeyi kastettiği suçu elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan nedenlerle tamamlayamaz ise teşebbüsten dolayı sorumlu tutulur.” Suç işleme kararı doğrultusunda, suça ilişkin olarak başlanan icra hareketlerinin tamamlanamaması ya da neticenin gerçekleşmemesi nedeniyle yarıda kalması halinde suça teşebbüs söz konusu olur.¹⁰³ TCK m. 245/1 hükmünde düzenlenen suç neticesi hareketten ayrılabilen bir suç olduğundan, bu suça teşebbüs mümkündür.

Teşebbüsün düzenleme altına alındığı TCK m. 35’e bakıldığında teşebbüsten bahsedilebilmesi için “doğrudan doğruya icraya başlama” koşulunun arandığı görülmektedir. Dolayısıyla teşebbüsten bahsedilebilmesi için öncelikle elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlanmış olması gerekmektedir. Henüz icra

¹⁰² Serkan Sazak, “Ceza Hukukunda Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”, (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2008, s. 64.

¹⁰³ Centel,Zafer ve Çakmut, **a.g.e.**, s. 446.

hareketlerine başlanmadan, hazırlık hareketleri sırasında suçun kesintiye uğraması halinde teşebbüs söz konusu olmaz.¹⁰⁴

TCK m. 245/1'de yer alan suç bakımından icra hareketleri başkasına ait kartın kullanılması ya da kullandırılması ile başlar. Bu sebeple söz konusu suçta teşebbüsten bahsedilebilmesi için failin başkasına ait banka ya da kredi kartını kullanması veya kullandırması gerekmektedir. Dolayısıyla kartın elde edilmiş olması, kart kullanılmadığı ya da başkasına kullandırılmadığı sürece, icra hareketi olarak kabul edilemez. Bunlar ancak hazırlık hareketi olarak nitelendirilebilir.¹⁰⁵ Kartın hukuka aykırı bir şekilde ele geçirilmesi ya da hukuka uygun olarak elde bulunduruluyor olması da bu bakımdan önem arz etmez. Başkasına ait banka veya kredi kartını elinde bulunduran kişi, kartı ister hukuka uygun ister hukuka aykırı bir şekilde elde etmiş olsun, kartı henüz kullanmadığı sürece banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçundan ya da bu suçta teşebbüsten cezalandırılmayacaktır.¹⁰⁶

¹⁰⁴ "... TCK'nun 245/1. veya aynı Kanun'un 245/2-3 maddelerindeki suçların oluşabilmesi için haksız olarak ele geçirilen banka veya kredi kartının ya da kart bilgilerinin kullanılması suretiyle ya oluşturulan sahte kartla ya da kart bilgileri kullanılarak kullanılmaya yönelik icra hareketlerine başlanması, engel sebepleriyle menfaatin temin edilememesi halinde suçun teşebbüs aşamasında kalacağı cihetle; somut olayda önceden hazırlanan düzeneği yerleştirdikten sonra ATM cihazının arızalandığı ancak bir kartın ele geçirildiğine dair bir bulgu elde edilemediği, bu şekilde TCK'nun 245/1. maddesindeki banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun icra hareketlerine başlanmadığı, ... sanıkların eyleminin "bilgi işlem sistemini engelleme veya bozma" veya "kişisel verileri kopyalamak" yahut "mala zarar vermek" suçlarını oluşturup oluşturmadığı karar yerinde tartışılıp, ATM görüntüleri üzerinde de bilirkişi incelemesi yaptırılarak görüntüdeki 2. şahsın ... olup olmadığının belirlenip hukuki durumlarının takdir ve tayini gerektiği gözetilmeden, eksik soruşturma ve suç vasfında yanlış sonucu yazılı şekilde "banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılmasına teşebbüs" suçunu oluşturacağından bahisle hükümler kurulması ..." Y. 8.CD., 01.06.2016 T., 2016/2859 E., 2016/7187 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 14.10.2021).
"...Fikir ve eylem birliği içerisinde kimliği belirlenemeyen şahıslarla birlikte hareket eden sanığın, ATM'ye para çekmek için gelen müşterinin yanına yardım etme bahanesi ile gelerek şifreyi öğrenmeye çalışması ve cihaza müdahale ederek kartın sıkışmasını sağlaması üzerine olay yerinden yine yardım etme bahanesi ile tekrar müşteki ile birlikte ayrılıp diğer şahsı telefonla arayıp sıkışan kartı almasını bildirmesi sonucu, meçhul şahsın ATM'den kartı çıkartıp aldığı esnada olay yerinde bekleyen müşterinin eşi tarafından yakalanarak kartın geri alınmasından ibaret olayda henüz TCK'nun 245/1. maddesindeki kredi kartının kötüye kullanılması suçunun icrai hareketlerine başlanmamış olması nedeniyle gerçekleşen eylemin hırsızlığa teşebbüs suçunu oluşturduğu gözetilmeden suç vasfının tayininde yanlışla düşülerek yazılı şekilde banka ve kredi kartının kötüye kullanılması suçuna teşebbüsten cezalandırılmasına karar verilmesi..." Y. 11. C.D., 30.03.2012 T. 2009/9955 E., 2012/4495 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 14.10.2021).

¹⁰⁵ Özbek, **a.g.m.**, s. 1031.

¹⁰⁶ Akbulut, **a.g.m.**, s. 19.; "... 5237 Sayılı TCK'nun 35. maddesinde belirtilen teşebbüs, failin işlemeyi amaçladığı bir suçun elverişli hareketlerle doğrudan doğruya icraya başlayıp da elinde olmayan sebeplerle sonuca ulaşamaması halidir. Aynı konunun 245. maddesinde tanımlanan banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu da, teşebbüse elverişli suçlardandır. Bu suç, haksız yararın elde edilmesiyle tamamlanacak, bu aşamaya kadar gerçekleştirilen ancak failin elinde olmayan sebeplerle tamamlanamayan suçtan dolayı fail teşebbüs hükümleri gereğince sorumlu olacaktır. Ne var ki söz konusu suçun maddi unsurunun varlığından söz edilebilmesi için başkasına ait bir kartın her ne surette olursa olsun ele geçirilmesi yetmeyecektir. Bu kartın ilgilinin rızasına aykırı olarak kullanılmasına veya kullandırılmasına yönelik davranışlarda da bulunulması gerekecektir. Dolayısıyla, yolda bulunduğu bir

Böyle bir durumda kişinin kartı elinde bulundurması hukuka uygun bir nedenden kaynaklanıyorsa, mesela kişi yolda bulunduğu cüzdandan çıkan kartı elinde bulunduruyorsa, herhangi bir suçun oluştuğundan bahsedilemez ve kartı elinde bulunduran kişi cezalandırılmaz.¹⁰⁷ Bununla birlikte kart hırsızlık gibi hukuka aykırı bir eylemle ele geçirilmişse, böyle bir durumda fail söz konusu eylemden cezalandırılacak fakat kart henüz kullanılmadığından banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçundan cezalandırılmayacaktır. Bir diğer ifade ile kart kullanılmadan önce kartı elinde bulunduran kişinin yakalanması halinde, kişi sadece yakalanma anına kadar suç oluşturan eylemlerinden cezalandırılacaktır.

Daha önce de ifade edildiği üzere, banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu bakımından doğrudan doğruya icra hareketlerinin kartın kullanılması ya da kullandırılması ile başladığı kabul edilmelidir.¹⁰⁸ Suçun tamamlanma anı ise yararın elde edildiği andır. Bu doğrultuda başkasına ait kartı kullanan kişinin herhangi bir yarar sağlamadan yakalanması halinde teşebbüs söz konusu olur. Ancak belirtmek gerekir ki, teşebbüsten bahsedilebilmesi için suçun icrasına başlandıktan sonra, suçun tamamlanamamasının failin elinde olmayan bir nedenden kaynaklanması gerekmektedir.¹⁰⁹ Failin suçu işlemekten gönüllü olarak vazgeçmesi ya da kendi çabalarıyla suçun tamamlanmasını veya neticenin gerçekleşmesini önlemesi halinde teşebbüs değil, TCK'nın 36. maddesinde düzenlenen gönüllü vazgeçme söz konusu olur. Örneğin, fail başkasına ait kullanıma açık ve elverişli kartı kullanmaya başlamış ve fakat kolluk kuvvetleri tarafından yakalanması nedeniyle herhangi bir yarar elde edememişse suç teşebbüs aşamasında kalır. Zira burada failin iradesi dışında, elinde olmayan bir nedenden dolayı suç yarıda kalmıştır. Böyle bir durumda fail banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçuna teşebbüsten cezalandırılır. Yine başkasına ait banka ya da kredi

cüzdanı alarak başkasına ait bir kartı ele geçirmiş olan kişi, bu kartı kullanmaya ya da kullandırmaya yönelik başkaca bir davranışı yoksa, TCK'nın 245/1. maddesinde öngörülen suça teşebbüsten cezalandırılmayacaktır. Bununla birlikte, kart kullanılmış ancak yarar sağlanamamışsa suç teşebbüs aşamasında kalacaktır. Suç, fail kendisine veya başkasına yarar sağlandığında, başka bir deyişle söz konusu yarar failin tasarruf alanına girdiğinde tamamlanacaktır.” YCGK, 04.03.2014 T., 2012/11-1439 E., 2014/104 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 23.09.2021).

¹⁰⁷ Özbek, **a.g.m.**, s. 1031.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 19.

¹⁰⁸ Hüdaverdi Uçar, “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Bilişim Suçları”, (Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2014, s. 84.; Dülger, Bilişim Suçları ..., s. 263.

¹⁰⁹ Taşdemir, **a.g.e.**, s. 321.; Yıldız, **a.g.e.**, s. 119.; Karagülmez, **a.g.e.**, s. 219.

kartının kullanılması ve fakat banka ya da kartın kullanıldığı işletme tarafından alışveriş işleminin iptal edilmesi nedeniyle failin yararı elde edememesi halinde de teşebbüsten bahsedilir.¹¹⁰ Zira böyle bir durumda da suçun failin iradesi dışında bir sebepten tamamlanamaması söz konusudur. Buna karşın failin yararı elde etmekten kendi iradesiyle vazgeçmesi halinde artık teşebbüs söz konusu olmaz ve fail cezalandırılmaz. Bununla beraber failin icra hareketlerinden kendi iradesiyle vazgeçmesine karşın kartı hukuka aykırı bir yolla, örneğin hırsızlık suçunu işlemek suretiyle elde etmiş olması durumunda fail bu suçtan cezalandırılacaktır. Zira TCK m. 36'da da açıkça ifade edildiği üzere, gönüllü vazgeçme halinde fail her ne kadar vazgeçilen suça teşebbüsten cezalandırılmayacaksa da, gönüllü vazgeçme anına kadar tamamlanan kısmın esasen bir suç oluşturması halinde, o suça ait ceza ile cezalandırılır.

1.4.2. İştirak

Bir kişi tarafından işlenmesi mümkün olan bir suçun, müşterek suç işleme kararına bağlı olarak birden fazla kişinin katılımı veya katkısıyla işlenmesi halinde iştirak söz konusu olur.¹¹¹ TCK'nın 245/1 hükmünde yer alan banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu iştirak bakımından herhangi bir özellik göstermediği için Kanun'un m. 37 ile m. 40 arasındaki iştirake ilişkin hükümleri bu suç bakımından da aynen uygulama alanı bulur. Söz konusu suça her türlü iştirak mümkündür.

¹¹⁰ “Soruşturmaya konu olayda, TCK.nun 245/1. maddesinde düzenlenen kredi kartının kötüye kullanılması suçunun oluşabilmesi için başkasına ait kredi kartı veya kart bilgileri kullanılarak menfaat sağlanması gerekmekte olup, suça konu kredi kartıyla yapılan işlemlerin satıcı firma tarafından iptal edilmesi, satın alınan ürünlerin teslimat adreslerine gönderilmemesi veya kredi kartından yapılan çekimlerin kredi kartına iade edilmesi halinde menfaat sağlama unsuru gerçekleşmediğinden teşebbüs hükümlerinin uygulanacağı cihetle ...” Y. 8.CD., 21.02.2019 T., 2018/5326 E., 2019/2456 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 23.09.2021).; “TCK.nun 245/1. maddesinde düzenlenen kredi kartını kötüye kullanma suçunun oluşabilmesi için başkasına ait kredi kartı kullanılarak menfaat sağlanması gerekmekte olup; suça konu kredi kartıyla yapılan işlemin, suç tarihinin ertesi günü ilgili firma tarafından iptal edilerek kredi kartından çekilen tutarın şikayetçiye iade edilmesi ve satın alınan ürünün alıcıya gönderilmemesi nedeniyle istenilen menfaatin sağlanamadığı anlaşılmakla, suçun teşebbüs aşamasında kaldığı gözetilmeden, yazılı şekilde tamamlanmış suçtan hüküm kurulması ...” Y. 8. CD., 16.09.2019 T., 2018/11358 E., 2019/10541 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 23.09.2021).

¹¹¹ Centel,Zafer ve Çakmut, **a.g.e.**, s. 496.

İştirak bakımından önem arz eden husus, suç ortaklarının suça katılma iradesi ile hareket etmeleri gereğidir.¹¹² Dolayısıyla iştirak sadece birlikte suç işleme iradesi ile işlenen suç bakımından geçerli olacaktır. İştirakten bahsedilebilmesi için en azından suçun icrai hareketlerine başlanmış olması gerekmektedir.¹¹³ Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu bakımından iştirak iradesinin kullanma veya kullandırılma aşamasında olması gerekmektedir. Kartın elde edilmesi aşamasında iştirak halinde bir suçun işlenmesi, doğrudan banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçuna da iştirak edildiği anlamına gelmez. Örneğin birden fazla kişi ortak bir kararla hırsızlık suçunu işlemiş fakat suça katılanlardan yalnızca bir tanesi çalınan eşyalar arasındaki banka kartını kullanmak suretiyle yarar elde etmişse, sadece o kişi banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçundan cezalandırılır. Suça iştirak sadece hırsızlık suçu bakımından mevcuttur. Zira faillerin TCK m. 245/1’de yer alan suçu işlemek yönünde müşterek bir iradeleri bulunmamaktadır. Böyle bir durumda banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçuna iştirakten bahsedilemez. Bu suçtan sadece kartı kullanmak veya kullandırmak suretiyle yarar sağlayan fail cezalandırılır.

Birden fazla kişinin birlikte suç işleme kararıyla fiil üzerinde ortak hakimiyet kurmaları halinde müşterek faillik söz konusu olur.¹¹⁴ Örneğin, ATM’ye kartın sıkışmasını sağlayan düzenek ile kart hamilinin şifresini öğrenmek için gizli kamera yerleştiren kişiyle, düzenek tarafından şifre görüntüsünün gönderildiği kişiler banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunda müşterek fail konumundadır.

Düzenlemede “kullandırarak” ifadesine yer verilmesi, failin kartı bizzat kullanmasının gerekli olmadığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu bakımından dolaylı faillik de mümkündür. Örneğin kartın başkasına ait olduğunu bilmeyen bir kişiye kartın kullandırılması halinde, kartı

¹¹² A.g.e., s. 503.

¹¹³ Meral Ekici Şahin, “İştirak Halinde İşlenen Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti”, **AÜHF**, C. III, S. 64, 2015, s. 647; “... Bankası tarafından gönderilen suça konu banka kartı, ATM hareket listesi ve CD inceleme tutanağı dikkate alındığında, diğer sanık ...'nin suça konu kartı kullandığı sırada yanında bulunarak etrafı gözetlediği anlaşılan suça sürüklenen çocuk hakkında, limit yetersizliği sebebiyle para çekilemediğinin ve suça sürüklenen çocuk ...'in para çekilen diğer ATM'ler de gerçekleşen olaylara iştirak ettiğine dair delil bulunmadığının anlaşılması karşısında suça sürüklenen çocuk ... hakkında teşebbüs hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağının tartışılması gerektiğinin gözetilmemesi ...” Y. 8. CD., 03.05.2016 T., 2015/15115 E., 2016/5927 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 23.09.2021).

¹¹⁴ Centel,Zafer ve Çakmut, a.g.e., s. 509.

bu kişiye kullandıran kişi dolaylı fail olarak sorumlu olur. Kartı hukuka aykırı olarak kullandığını bilmeyen kişinin iştirak iradesi olmadığından herhangi bir cezai sorumluluğu olmayacaktır.

1.4.3. Suçların İçtimai

TCK m. 245/1 hükmünde geçen ‘her ne suretle olursa olsun’ ifadesi banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun bir bileşik suç olduğu izlenimini yaratmaktadır. Ancak kanaatimizce bu ifade, suç konusu kartın hukuka aykırı yollarla ele geçirilmesini düzenleme amacıyla kaleme alınmamıştır. Bilakis bu ifade ile anlatılmak istenen, banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun teşekkül etmesi için kartın hukuka aykırı yollarla ele geçirilmesinin şart olmadığıdır. Daha önce de ifade edildiği üzere burada kanun koyucu kartın hukuka uygun olarak elde bulunduruluyor olması halinde de failin cezalandırılacağını ortaya koymaktadır.

Bileşik suçtan bahsedildiğinde birden fazla hukuki değerin ihlal edilmesi söz konusu olduğundan öngörülen ceza bileşik suçun unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturan suçlar karşılığında öngörülen cezadan daha ağır olarak belirlenir.¹¹⁵ Halbuki, Kanun’da öngörülen yaptırımlara bakıldığında m. 245/1’de yer alan suçun bileşeni olabilecek hırsızlık, dolandırıcılık ve güveni kötüye kullanma suçlarının nitelikli hallerinin üst sınırı ile yağma suçunun basit şeklinin üst sınırının banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu için öngörülen cezanın üst sınırından fazla olduğu görülmektedir. Bu husus da anılan suçun bileşik suç olmadığını göstermektedir.¹¹⁶

¹¹⁵ Taner, Fahri Gökşen, ‘Banka Veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu Bir Bileşik Suç Mudur?’, AÜHFD, C: 56, S: 2, 2007, s.75-81, s. 79.

¹¹⁶ Taner, a.g.m., s. 79; Demir, a.g.e., s. 81; “5237 sayılı Yasanın 245/1. maddesinde düzenlenen ‘banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması’ suçunun yasadaki düzenleniş şekli göz önüne alındığında bileşik suç olarak düzenlenmediğinin görüldüğü, banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu ile birlikte oluşabilecek diğer suçlara Yasada öngörülen ceza miktarları da, bu suçun bileşik suç olarak düzenlenmediğini açıkça ortaya koyduğu, bu nedenle, banka veya kredi kartının hukuka aykırı olarak ele geçirilmesi durumunda oluşabilecek hırsızlık, yağma, güveni kötüye kullanma, gibi suçlar ile banka veya kredi kartlarını kötüye kullanma suçu arasında gerçek içtima kuralının uygulanarak failin her bir suçtan ayrı ayrı cezalandırılması gerektiği, ...” Y. 11. CD., 30.01.2012 T., 2008/16404 E., 2012/723 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 04.10.2021).

Bunun yanında Yargıtay tarafından da ifade edildiği üzere bileşik suçtan bahsedilebilmesi için suçta ve cezada kanunilik ilkesinin bir gereği olarak bileşen suçlardan birinin diğerinin unsuru ya da ağırlaştırıcı sebebi olduğu hususunun Kanun'da açıkça öngörülmesi zorunludur.¹¹⁷ TCK m. 245 hükmüne bakıldığında bu yönde bir düzenlemeye gidilmediği görülmektedir.

Belirtilenlerden de anlaşılacağı üzere, TCK'nın 245. maddesinin 1. fıkrasında düzenlenen suçun bileşik suç oluşturduğunu kabul etmek mümkün değildir.¹¹⁸ Bu doğrultuda, başkasına ait banka veya kredi kartının hırsızlık veya yağma gibi suç teşkil eden bir fiille ele geçirilmesi halinde fail ayrıca suç teşkil eden bu fiilden de cezalandırılacaktır.

TCK'nın 43. maddesinde "Bir suç işleme kararının icrası kapsamında, değişik zamanlarda bir kişiye karşı aynı suçun birden fazla işlenmesi durumunda, bir cezaya hükmedilir." denilmek suretiyle zincirleme suç düzenleme altına alınmıştır.

Buna göre zincirleme suçtan bahsedilebilmesi için, aynı suçun birden fazla işlenmesi, bu suçların yasanın aynı hükmünü ihlal etmesi, suçların aynı suç işleme kararı altında, değişik zamanlarda ve aynı kişiye karşı işlenmesi gerekmektedir.

¹¹⁷ Pervin Aksoy İpekçioğlu, "Türk Ceza Kanunu'nda Bileşik Suç", **AÜHFD**, C. I, S. 6, 2012, s. 50; Hakan Hakeri, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara: Seçkin Yayınevi, 8. b., 2009, s. 438; Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1074.; Taner, **a.g.m.**, s. 79.; Demir, **a.g.e.**, s. 81.; "...mürekkep (birleşik) suç kendisini meydana getiren suçlara yasal olarak bölünmesi mümkün olmayan bir bütündür. Eriyen ve eriten başka ifade ile kaynaşan suçlardan biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı sebebinin teşkil ettiğini yasada açıkça gösterilmesi şarttır... bu şart, suçların ve cezaların kanuniliği prensibinin gereğidir..." YCGK. 13.02.1984 T., 1983/1-322 E., 1984/64 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 04.10.2021).

¹¹⁸ Sacit, s. 272, 273.; Aksoy İpekçioğlu, **a.g.m.**, s. 50.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 22.; "Ayrıntılarına Ceza Genel Kurulunun 30.03.2010 tarihli ve 17-65 Sayılı kararında da yer verildiği gibi; 5237 Sayılı TCK'nın 245/1. maddesinde düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun kanundaki düzenleniş şekli göz önüne alındığında bileşik suç olarak düzenlenmediği görülmektedir. Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu ile birlikte oluşabilecek diğer suçlara kanunda öngörülen ceza miktarları da, bu suçun bileşik suç olarak düzenlenmediğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle, banka veya kredi kartının hukuka aykırı olarak ele geçirilmesi durumunda oluşabilecek hırsızlık, yağma, dolandırıcılık gibi suçlar ile banka veya kredi kartlarını kötüye kullanma suçu arasında gerçek içtima kuralı uygulanarak fail her bir suçtan ayrı ayrı cezalandırılmalıdır. Banka veya kredi kartının kanunlarda suç olarak düzenlenen eylemlerle ele geçirilmesi ve şartların varlığı hâlinde, TCK'nın 245. maddesinin birinci fıkrasındaki suçun yanında ayrıca hırsızlık, dolandırıcılık ya da yağma gibi suç oluşabileceği kabul edilmelidir." YCGK, 30.01.2020 T., 2019/6-629 E., 2020/50 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 04.10.2021).

TCK m. 245/1’de düzenlenen banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun zincirleme suç şeklinde işlenmesi mümkündür. Ele geçirilen banka veya kredi kartının kısa aralıklarla birden fazla kez kullanılması halinde söz konusu suç zincirleme şekilde işlenmiş olacaktır.

Burada üzerinde durulması gereken husus, suçun “birden fazla işlenmesi” şartı bakımından kart hamili mi yoksa kart sayısının mı esas alınması gerektiğidir.

TCK’nın 245. maddesinin ilk fıkrasına bakıldığında “başkası” ifadesine yer verildiği görülmektedir. Kanaatimizce bu ifade ile kastedilenin “kart hamili” olduğu kabul edilmelidir. Dolayısıyla banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun zincirleme suç şeklinde işlenmesi bakımından esas alınması gereken kart hamili olmalıdır.¹¹⁹ Bu doğrultuda aynı hamile ait banka veya kredi kartının değişik zamanlarda birden fazla kez kullanılması halinde suç zincirleme suç şeklinde işlenmiş olacaktır.¹²⁰ Esas alınması gereken hamil olduğundan, aynı hamile ait farklı bankalar tarafından çıkarılmış birden fazla kartın kötüye kullanılması halinde de zincirleme suç hükümleri uygulama alanı bulur.¹²¹ Buna karşın aynı banka tarafından çıkarılmış farklı hamillere ait kartların kötüye kullanılması halinde, hamil sayısınca suçun oluştuğu kabul edilmelidir.

Yargıtay Ceza Genel Kurulunun aşağıda yer vereceğimiz 04.10.2011 tarihli kararı öncesi Yargıtay kararlarına bakıldığında, aynı kişiye ait birden fazla banka ya da kredi kartının kötüye kullanılmış olması halinde suç konusunu oluşturan bu kartları çıkaran banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluşların farklı olup olmadığına

¹¹⁹ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 286.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 324.

¹²⁰ “Sanığın haksız şekilde elde ettiği katılana ait kredi kartıyla değişik zamanlarda birden fazla işyerinden alışveriş yaptığının anlaşılması karşısında; sanığa yüklenen “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” suçundan verilen cezanın zincirleme suç hükümleri gereğince artırılması gözetilmeden yazılı şekilde eksik ceza tayini yasaya aykırı ...” Y. 11. CD., 28.11.2011 T., 2008/8738 E., 2011/22381 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 04.10.2021).; Y. 11. CD., 22.03.2011 T., 2010/17775 E., 2011/1605 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 04.10.2021).; Y. 8. CD., 05.02.2018 T., 2017/20357 E., 2018/1063 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 13.10.2021).; Y. 8. CD., 21.04.2014 T., 2013/16424 E., 2014/9992 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 13.10.2021).

¹²¹ “Yargıtay Ceza Genel Kurulu’nun 4.10.2011 gün ve 2011-166-213 esas-karar sayılı kararında da belirtildiği üzere, 5237 sayılı TCK’nun 245/1. maddesinde öngörülen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunda, suçun mağdurunun kart hamili olduğu sanıkların şikayetçiye ait iki ayrı banka tarafından düzenlenmiş kredi kartları ile birden fazla alışveriş yapmaktan ibaret eylemlerinin 245/1, 43. maddelerinde yazılı suçu oluşturduğu gözetilmeden tek suç yerine, yazılı şekilde iki ayrı suçtan mahkumiyetlerine hükmolunması ...” Y. 11. CD., 03.04.2013 T., 2011/7320 E., 2013/5501 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 13.10.2021).

göre bir sonuca varıldığı görülmektedir.¹²² Buna göre suça konu kartların aynı banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluşa ait olması halinde zincirleme suç; farklı banka ya da kart çıkarmaya yetkili kuruluşa ait olması halinde ise kart sayısı kadar suç oluşacaktır.

Ancak kanaatimizce, bu görüşe katılmak mümkün değildir. Zira TCK m. 245/1 hükmünde düzenleme altına alınan suçun mağduru kart hamilidir.¹²³ Bu sebeple dikkate alınması gereken husus, suçun konusunu oluşturan kart hamillerinin aynı kişi olup olmadığıdır. Kartlar farklı banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluşa ait olsalar dahi kart hamillerinin aynı kişi olması halinde zincirleme suç hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Nitekim Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 04.10.2011 tarih, 2011/11-166 Esas ve 2011/213 Karar sayılı kararında da suçun mağduru olan kişinin kart hamili olduğu, suçla kullanılan banka ve kredi kartlarının hangi bankaya ait olduğunun önemi bulunmadığı ifade edilmiş ve suçun mağdurunun kart hamili olması nedeniyle, Özel Dairenin banka sayısınca suç oluşacağı yönündeki bozma nedeninde isabet bulunmadığı kararına varılmıştır.¹²⁴ Bu doğrultuda aynı kişiye ait olmakla beraber

¹²² “...Hukuka aykırı kullanılarak banka veya kredi sahiplerinin zarara sokulmasını, bu yolla çıkar sağlanmasını önlemek amacıyla 5237 Sayılı Yasada düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu hükmün, düzenleme amacı ve düzenleniş biçimi ile korunan hukuki menfaat gözetildiğinde kart sayısınca suçun oluştuğunu..” Y. 11. C.D., 20.09.2006 T., 2006/5243 E., 2006/7374 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi:13.10.2021).; Y. 11. CD., 14.10.2010 T., 2009/22925 E., 2010/11207 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 30.10.2021).

¹²³ “...Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun mağdurunun kredi veya banka kartı hamili olduğu, katılandan çalınan üç bankaya ait banka ve kredi kartları ile değişik zaman aralıklarında para çekme işleminin 5237 sayılı TCK’nun 245/1. madde ve fıkrasında tanımlanan suçu oluşturup, zincirleme biçimde işlenmesi nedeniyle aynı yasanın 43. maddesi uyarınca cezada artırım yapılması gerektiği gözetilmeden, sanığın eyleminin üç ayrı suçu oluşturduğundan bahisle yazılı biçimde karar verilmesi...” Y. 8. C.D. 25.06.2013 T., 2013/7657 E., 2013/18945 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 30.10.2021).

“...Nazmi Tugay adına düzenlenmiş iki ayrı banka tarafından verilen kredi kartlarını ele geçiren sanığın her iki kartı da kullandığı anlaşılmakla, sanığın aynı kişiye ait farklı bankalardan verilmiş iki adet kredi kartını değişik zamanlarda kullanmasından ibaret eyleminin TCK’nun 245/1 ve 43. maddelerine uyan zincirleme tek suçu oluşturacağı gözetilmeden iki ayrı suç olarak kabulüyle iki kez mahkûmiyet kararı verilmesi...” Y. 8. C.D. 17.04.2013 T., 2012/8954 E., 2013/12194 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 30.10.2021).

¹²⁴ “...Sanıkların, katılanın üzerinde bulunan iki bankaya ait banka ve kredi kartlarını yağma suretiyle ele geçirip, cebir ve tehdit kullanarak kartların şifrelerini öğrendikten sonra bankalara ait ATM cihazlarından 6 ayrı işlemle toplam 1.800 Lirayı çekerek TCK’nun 245/1. maddesinde düzenlenen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunu işledikleri, işlemlerin yapıldığı ATM cihazları ve işlem zamanlarının net olarak belirlendiği anlaşılmaktadır. Sanıkların eylemleri sonucu malvarlığında azalma meydana gelen, diğer bir ifade ile suçun mağduru olan kişi kart hamilidir. Kart hamilinin malvarlığına yönelik bu suçun banka veya kredi kartları aracılığıyla işlenmiş olması korunan hukuki yararın katılanın malvarlığı olduğu gerçeğini değiştirmeyecektir. Suçta kullanılan banka ve kredi kartlarının hangi bankaya ait olduğunun da suçun oluşumu bakımından bir önemi bulunmamaktadır. Suçun mağduru kart hamili olduğuna göre Özel Dairenin

farklı banka ya da kart çıkarmaya yetkili kuruluş tarafından verilmiş banka ya da kredi kartlarının farklı zamanlarda kötüye kullanılması halinde zincirleme suç hükümleri uygulama alanı bulacaktır.¹²⁵

Burada üzerinde durulması gereken bir diğer husus da, düzenlemede geçen “değişik zamanlarda” ifadesine ilişkindir. Söz konusu ifade, zincirleme suçtan bahsedilebilmesi için suç teşkil eden fiillerin değişik zamanlarda gerçekleştirilmesi gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Fiiller arasındaki zaman aralığının aynı suç işleme kararının bulunmadığı şeklinde yorumlanmayacak uzunlukta olmaması gerekmektedir.¹²⁶ Yine zaman aralığının çok kısa olması halinde de fiillerin “aynı zaman”da işlendiğinin kabul edilmesini gerektirebilecektir.¹²⁷ Nitekim Yargıtay da, aynı kart ile ara verilmeksizin arka arkaya birden fazla işlem yapılması halinde “suçun değişik zamanlarda işleme koşulunun” gerçekleşmediği yönünde karar vermektedir.¹²⁸

Bununla birlikte doktrinde de ifade edildiği üzere, değişik zamanlar ifadesinden, suç teşkil eden fiiller arasında saatler ya da günler olması gerektiği anlaşılmamalıdır.¹²⁹ Dülger’e göre, aynı mudiinin farklı hesaplarından art arda para çekilmesi veya başkasına ait kredi kartı ile internet üzerinden fakat farklı sitelerden art arda alış verişi yapılması halinde, “değişik zamanlarda” koşulunun gerçekleştiği

banka sayısının suç oluşacağı yönündeki bozma nedeninde isabet bulunmamaktadır. Öte yandan, sanıkların katılardan yağma suretiyle elde ettikleri iki bankaya ait banka ve kredi kartları ile değişik zaman aralıklarında toplam 6 kez para çekme işlemi yaptıkları, banka yazılarından işlemlerin değişik zamanlarda yapıldığının kesin olarak belirlendiği anlaşıldığından sanıklar hakkında zincirleme suç hükümlerinin uygulanması gerektiğinin kabulünde zorunluluk bulunmaktadır...” YCGK. 04.10.2011 T., 2011/6-166 E., 2011/213 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 30.10.2021).

¹²⁵ Y. 11. CD., 19.01.2012 T., 2008/21273 E., 2012/591 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 30.10.2021).

¹²⁶ Murat Volkan Dülger, “Suçların Birleşmesine İlişkin Tanımlar, Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, **Leges Ceza Hukuku Dergisi**, Y. 1, S. 1, Ocak-Nisan 2014, s. 37, 38.

¹²⁷ Dülger, Suçların ..., s. 38.

¹²⁸ Y. 8. CD., 15.04.2014 T., 2013/9316 E., 2014/9685 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 02.11.2021).; “5237 Sayılı TCK.nun 43. Maddesinde, “değişik zamanlarda” unsurunun aranması karşısında; mağdura ait banka ve kredi kartının aynı anda kullanıldığı ve kart sayısının temel cezanın tayininde gözetilmesi gerektiği dikkate alınmadan, şartları oluşmadığı halde TCK.nun 43/1. maddesinin uygulanması suretiyle fazla ceza tayini ...” Y. 8. CD., 01.02.2018 T., 2017/19011 E., 2018/876 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 02.11.2021).; Y. 8. CD., 08.06.2020 T., 2019/20645 E., 2020/12744 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 02.11.2021).

¹²⁹ Dülger, Suçların ..., s. 40.

kabul edilmeli ve zincirleme suç hükümleri uygulanmalıdır.¹³⁰ Yazarın görüşü kanaatimizce de yerindedir.

Daha önce de belirttiğimiz üzere banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunda fail kartı hukuka aykırı bir şekilde ele geçirmiş olabilir. Böyle bir durumda kural olarak failin hem banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçundan hem de kartın ele geçirilmesi esnasında işlenen suçtan dolayı ayrı ayrı cezalandırılması gerekmektedir. Bununla birlikte kartın ele geçirilmesinde işlenmesi olası olan suçlar bakımından bir değerlendirme yapılması yerinde olacaktır.

Failin başkasına ait banka veya kredi kartını bir takım hileli davranışlarla ele geçirerek kullanması halinde hem TCK m. 157’de yer alan dolandırıcılık suçunun hem de TCK m. 245/1’de düzenlenen suçun oluştuğundan söz edilemez. Zira dolandırıcılık suçunun oluştuğundan bahsedilebilmesi için failin hileli davranışlarla mağduru aldatarak kendisine veya başkasına hukuka aykırı bir şekilde yarar sağlaması gerekmektedir. Failin hileli davranışta bulunmak suretiyle başkasına ait banka veya kredi kartını elde etmesi halinde bir yarar elde edildiğinden bahsedilemez. Ele geçirilen kartın kullanılması halinde ise, gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu oluşacaktır. Böyle bir durumda TCK 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralları uygulanacak ve fail hakkında en ağır cezayı gerektiren 245. maddesindeki suçun karşılığını teşkil eden cezadan hüküm kurulacaktır.

Güveni kötüye kullanma suçunun düzenleme altına alındığı TCK’nın 155. maddesine göre, “Başkasına ait olup da, muhafaza etmek veya belirli bir şekilde kullanmak üzere zilyetliği kendisine devredilmiş olan mal üzerinde, kendisinin veya başkasının yararına olarak, zilyetliğin devri amacı dışında tasarrufta bulunan veya bu devir olgusunu inkar eden kişi, şikayet üzerine, altı aydan iki yıla kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılır.”

Güveni kötüye kullanma suçu bakımından da dolandırıcılık suçundakine paralel bir durum söz konusudur. Muhafaza etmek veya belirli bir şekilde kullanmak üzere zilyetliği faile devredilmiş olan kartın, fail tarafından kendisinin veya başkasının yararına olarak, zilyetliğin devri amacı dışında tasarrufta bulunulması

¹³⁰ A.g.m., s. 40, 41.

veya bu devir olgusunun inkar edilmesi halinde hem güveni kötüye kullanma hem de banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun oluştuğu söylenemez. Çünkü failin zilyetliği kendisine devredilmiş olan banka veya kredi kartındaki devir olgusunu inkar etmesi halinde suça konu kartın kullanılmaması sebebiyle elde edilmiş olan banka veya kredi kartındaki devir olgusunu inkar etmesi durumunda suça konu kartın kullanılmaması nedeniyle elde edilmiş bir yararın bulunmamasından dolayı banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu oluşmayacaktır. Böyle bir halde yalnızca güveni kötüye kullanma suçunun oluştuğundan söz edilecektir. Ancak failin zilyetliği kendisine devredilmiş olan banka veya kredi kartını zilyetliğin devri amacı dışında tasarrufta bulunmak suretiyle kendisine veya bir başkasına yarar sağlarsa, bu durumda TCK'nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralları uygulanarak fail hakkında en ağır cezayı gerektiren TCK m. 245'te düzenlenen suçtan cezalandırılması gerekmektedir.

TCK'nın 160. maddesinde de kaybolmuş veya hata sonucu ele geçmiş eşya üzerinde tasarruf suçu düzenleme altına alınmıştır. Buna göre, “Kaybedilmiş olması nedeniyle malikin zilyetliğinden çıkmış olan ya da hata sonucu ele geçirilen eşya üzerinde, iade etmeksizin veya yetkili mercileri durumdan haberdar etmeksizin, malik gibi tasarrufta bulunan kişi, şikayet üzerine, bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.” Konuyu bu suç bakımından ele alacak olursak, kaybedilmiş olması nedeniyle malikin zilyetliğinden çıkmış olan ya da hata sonucu ele geçirilen banka veya kredi kartı üzerinde, iade etmeksizin veya yetkili mercileri durumdan haberdar etmeksizin, fail tarafından malik gibi tasarrufta bulunarak haksız yarar sağlaması halinde hem kaybolmuş veya hata sonucu ele geçmiş eşya üzerinde tasarruf hem de banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu oluşacaktır. Bu durumda da TCK'nın 44. maddesinde düzenlenen fikri içtima kuralları uygulanarak fail hakkında en ağır cezayı gerektiren TCK m. 245'te düzenlenen suçtan hüküm kurulmalıdır.

Hırsızlık veya yağma suçları bakımından ise, taşınabilir bir mal olan banka veya kredi kartlarının zilyedinin rızası hilafında fail tarafından kendisine veya başkasına yarar sağlamak amacıyla alınması ve kullanılarak haksız yarar sağlanması durumunda hem hırsızlık ya da yağma suçu hem de banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu oluşacaktır. Failin hırsızlık veya yağma suretiyle

banka veya kredi kartlarının ele geçirmiş olması fakat kartları kullanmadan önce yakalanması halinde sadece hırsızlık veya yağma suçunun olduğu kabul edilecektir.

1.5. Şahsi Cezasızlık Sebebi ve Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Sebepler

Kanun koyucu tarafından suç olarak düzenlenmiş tipe uygun eylemin fail tarafından icra edilmesine rağmen bazı şartların bulunması halinde fail cezalandırılmamaktadır. Bu kapsamda sayılabilecek hallerden birisi olan şahsi cezasızlık sebepleri, suçun icrası sırasında mevcut bulunan, belirli şahsi özellikler, durumlar veya ilişkilerin varlığı dolayısıyla haksızlık ve suç teşkil eden fiilden dolayı failin cezalandırılmaması sonucunu doğuran hallerdir. Şahsi cezasızlık sebepleri, esasen eylemin suç teşkil etme niteliğini ortadan kaldırmamaktadır. Yalnızca failin bu eylemden cezalandırılmaması sonucu ortaya çıkmaktadır. Etkin pişmanlıkta ise, suç tamamlandıktan sonra fail veya suça iştirak eden kişilerin bizzat pişmanlık göstererek gerçekleştirilen haksızlığın neticelerini ortadan kaldırmak için çaba göstermesi söz konusudur. Etkin pişmanlığın cezada indirim yapılması sebebi olarak kabul edilebilmesi için, zararın tamamen veya mümkün olduğu kadar aza indirilerek gerçekleştirilmesi gerekir.

TCK'nın 40'ncı maddesinde düzenlenen bağıllık kuralı¹³¹ gereğince, suçun işlenişine iştirak eden her fail, diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın kendi kusurlu fiiline göre cezalandırılacaktır.

TCK'nın 245'nci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen suçta tipe uygun eylemi icra eden failin cezalandırılması veya cezasında indirim gidilmesi bakımında iki durum karşımıza çıkmaktadır. Bunlar; aynı maddenin dördüncü fıkrasında düzenlenen şahsi cezasızlık sebebi ile son fıkrasında düzenlenen cezada indirim sebebi olan etkin pişmanlıktır.

¹³¹ **Madde 40-** (1) Suça iştirak için kasten ve hukuka aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir. Suçun işlenişine iştirak eden her kişi, diğerinin cezalandırılmasını önleyen kişisel nedenler göz önünde bulundurulmaksızın kendi kusurlu fiiline göre cezalandırılır.

1.5.1. Şahsi Cezasızlık Sebebi

29.06.2005 tarihinde, 5377 sayılı Kanunla (m. 27) 245. maddeye eklenen 4. fıkra ile malvarlığına karşı suçlar bakımından öngörülen şahsi cezasızlık sebeplerinin banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu bakımından da uygulanma imkanı getirilmiştir. Buna göre, belirli akrabalık ilişkilerinin varlığı halinde fail TCK m. 245/1 hükmünde yer alan suçtan cezalandırılmayacaktır. Belirtmek gerekir ki bu düzenlemenin ihdası, bazı yazarlar tarafından anılan suçun malvarlığına karşı suçlar arasında düzenlenmesi gerektiğini doğrulayan bir kanıt olarak görülmektedir.¹³² Bununla birlikte, malvarlığına karşı işlenen suçlardan farklı olarak m.245/1'deki suçun işlenmesi halinde faile verilecek cezada indirimle gidilmez, ceza tamamen ortadan kalkar.¹³³ Hakimin buna ilişkin olarak takdir hakkı bulunmamaktadır. Zira düzenleme emredici niteliktedir.¹³⁴

Söz konusu düzenleme ile bir hukuka uygunluk sebebi getirilmiş değildir. Fiilin suç olma niteliği ortadan kalkmaz. Fiilin yarattığı haksızlık ve failin kusuru mevcudiyetini korumaya devam eder.¹³⁵ Sadece ceza yükümlülüğü ortadan kalkar. Doktrinde kanun koyucunun belli akrabalık ilişkilerinin varlığını şahsi cezasızlık sebebi olarak kabul etmesinin nedeninin, sorunun aile içinde çözülebileceği ve ilişkilerin yıpranmasının engellenmesi düşüncesi olduğu ifade edilmektedir.¹³⁶ Bu sebeple sadece fıkroda sayılan belli kişiler, cezadan bağışık tutulmuşlardır. Dolayısıyla banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun iştirak halinde işlenmiş olması durumunda sadece mağdur ile arasında TCK m. 245/4 hükmünde sayılan akrabalık ilişkisi içinde bulunan fail şahsi cezasızlık sebebinden yararlanacaktır. Diğer şeriklerin cezai sorumlulukları mevcudiyetini korur (TCK m. 40/1 c. 2).¹³⁷

Burada belirtmek gerekir ki, şahsi cezasızlık sebebinden yararlanan failin söz konusu suçtan cezalandırılmayacak olması, hukuki sorumluluğunun ortadan kalktığı anlamına gelmez. Suçun mağduru, zamanaşımı süresine uymak suretiyle, hukuk

¹³² Yılmaz, **a.g.m.**, s. 290; Özbek, **a.g.m.**, s. 1036.

¹³³ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 291; Özbek, **a.g.m.**, s. 1036

¹³⁴ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 291

¹³⁵ Özbek, **a.g.m.**, s. 1035.

¹³⁶ Aköz, **a.g.e.**, s. 138; Özbek, **a.g.m.**, s. 1035.

¹³⁷ **A.g.e.**, s. 1036.; Aköz, **a.g.e.**, s. 138.

mahkemelerine başvurarak uğradığı zararın tazminini talep edebilir.¹³⁸ Düzenlemenin uygulanabilmesi için failin şahsi cezasızlık sebebinin bilmesi de gerekli değildir; bilmiyorsa da hükümden yararlanır.¹³⁹

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçuna ilişkin olarak şahsi cezasızlık sebebinin düzenlendiği TCK m. 245/4'e göre,

“Birinci fıkrada yer alan suçun;

a) Haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin,

b) Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlatlığın,

c) Aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin, zararına olarak işlenmesi halinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz.

1.5.1.1. Suçun haklarında ayrılık kararı verilmemiş eşlerden birinin zararına işlenmesi

Evlilik birliği içindeki eşlerden birinin diğeri aleyhine gerçek bir banka ya da kredi kartının kötüye kullanılması suçunu işlemesi halinde fail olan eş cezalandırılmayacaktır. Eşler arasındaki evliliğin, Medeni Kanun hükümlerine göre geçerli bir evlilik olması yani resmi bir evlilik olması gerekmektedir. Tarafların sürekli olarak bir arada yaşamaları ya da aralarında imam nikahı olması halinde geçerli bir evlilikten bahsedilemeyeceği için şahsi cezasızlık sebebinden yararlanılması mümkün değildir.

Taraflar arasında geçerli bir evliliğin mevcudiyeti suçun işlendiği sırada olmalıdır. Suçun, evlilik birliğinin kurulmasından önce işlenmiş olması halinde söz konusu düzenlemeden yararlanılamayacaktır. Burada önem arz eden husus, suçun işlendiği sırada evliliğin devam ediyor olması olduğu için, evlilik devam ederken suçun işlenmesi fakat daha sonra eşler hakkında boşanma kararı verilmesi halinde de şahsi cezasızlık sebebinden yararlanılması mümkündür. Suçun işlendiği sırada

¹³⁸ Aköz, **a.g.e.**, s. 139.

¹³⁹ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 290.

geçerli bir evlilik olduğu sürece, daha sonra verilen boşanma kararı hükümden istifade edilmesine engel değildir.¹⁴⁰

Bununla beraber Kanun'da açıkça belirtildiği üzere eşler hakkında ayrılık kararı verilmemiş olması gerekmektedir. Ayrılık, eşler arasındaki ortak hayatın bir ila üç yıl arasında bir süre için tatil edilmesine yönelik olarak mahkeme yolu ile kullanılan yenilik doğurucu bir haktır.¹⁴¹ Ayrılık kararının verilmesi ile taraflar boşanmış olmaz. Sadece kararda belirtilen süre boyunca eşler arasındaki birlikte yaşama yükümlülüğü ortadan kalkar. Bunun dışında eşlerin evlilik birliğinin getirdiği tüm yükümlülükleri devam etmektedir.¹⁴²

Eşler hakkında mahkemece verilmiş bir ayrılık kararı bulunması halinde, Kanun'daki açık düzenleme karşısında, şahsi cezasızlık sebebinin uygulanma imkanı yoktur. Bununla birlikte ayrılık için öngörülen sürenin dolmasından sonra suçun işlenmesi halinde şahsi cezasızlık sebebine ilişkin hükümlerin uygulanması mümkündür. Zira böyle bir durumda eşlerin evliliği halihazırda devam etmektedir.

Burada şahsi cezasızlık sebebinden istifade imkanının ortadan kalkması için ayrılığa ilişkin bir kararın bulunması zorunluluğuna dikkat edilmelidir. Bu yönde bir karar olmadıkça eşlerin fiilen ayrı yaşıyor olmaları hükmün uygulanmasına engel değildir. Bu doğrultuda eşler arasında devam eden bir boşanma davası olmasına rağmen haklarında ayrılık kararı verilmemişse hükmün uygulanması mümkündür. Doktrinde bu durum eşler arasında artık husumet bulunduğu ve zarar verme amacı ile diğer eşe ait banka veya kredi kartının kullanılabileceği ileri sürülerek sakıncalı bulunmaktadır.¹⁴³

¹⁴⁰ Özbek, **a.g.m.**, s. 1037.

¹⁴¹ Ebru Ceylan, **Türk, İsviçre ve AVRUPA Birliği Hukukunda Kredi Kartını Kullanan Tüketicinin Hukuki Durumu**, İstanbul: Beta Yayınevi, 1. b., 2010, s. 28.

¹⁴² Turgut Akıntürk, **Türk Medeni Hukuku - Aile Hukuku**, C.II, İstanbul: Beta Yayınevi, 2006, s. 285.

¹⁴³ Özbek, **a.g.m.**, s. 1037.

1.5.1.2. Suçun üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen ile evlatlığın zararına işlenmesi

Taraflar arasında, düzenlemede sayılan akrabalık bağının olup olmadığı Medeni Kanun hükümlerine göre belirlenir.¹⁴⁴ Kanuna göre tespit edilecek üstsoy veya altsoy ya da kayın hısımları ya da evlat edinen ile evlatlık zararına bu suçu işlenmesi halinde fail şahsi cezasızlık sebebinden yararlanır.¹⁴⁵

Burada önemli bir hususa değinmek yerinde olacaktır. Her ne kadar kayın hısımlığı kaynağını evlilik birliğinin kurulmasından almaktaysa da, evliliğin sona ermesinden sonra da TCK madde 245'in ilk fıkrasında yer alan suçun işlenmesi halinde dahi fail hakkında şahsi cezasızlık sebebi uygulama alanı bulur. Zira Medeni Kanun'un 18. maddesi gereğince kayın hısımlığı, evlilik birliğinin sona ermesi ile ortadan kalkmaz ve mevcudiyetini devam ettirir.

Medeni Kanun'a göre evlatlık ilişkisi mahkeme kararı ile kurulabileceğinden, evlatlık edinmeye ilişkin kararın kesinleşmesi ile birlikte fail şahsi cezasızlık sebebinden yararlanır.

1.5.1.3. Suçun aynı konutta beraber yaşayan kardeşlerden birinin zararına işlenmesi

Kanun koyucu kardeşler bakımından aynı konutta yaşama şartını getirmiştir. Birlikte yaşamamanın sürekli olması gerekir. Bu sebeple örneğin bir haftalık bir süre için kardeşini ziyarete gelen kişinin banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunu işlemesi halinde şahsi cezasızlık sebebinden yararlanması söz konusu

¹⁴⁴ 1.Kan Hısımlığı

m. 17: Kan hısımlığının derecesi, hısımları birbirine bağlayan doğum sırasıyla belli olur.

Biri diğerinden gelen kişiler arasında üst soy-alt soy hısımlığı; biri diğerinden gelmeyip de, ortak bir kökten gelen kişiler arasında yansoy hısımlığı vardır.

2.Kayın Hısımlığı

m. 18. Eşlerden biri ile diğer eşin kan hısımları, aynı tür ve dereceden kayın hısımları olur.

Kayın hısımlığı, kendisini meydana getiren evliliğin sona ermesiyle ortadan kalkmaz.

¹⁴⁵ "...TCK'nın 245. maddesinin 4. fıkrası uyarınca, aynı maddenin 1. fıkrasında belirtilen suçun "Üstsoy veya altsoyunun veya bu derecede kayın hısımlarından birinin veya evlat edinen veya evlatlığın zararına olarak işlenmesi hâlinde, ilgili akraba hakkında cezaya hükmolunmaz." hükmü karşısında; babasına ait kredi kart ile babasının rızası dışında alışveriş yapan sanık hakkında TCK'nun 245/4 madde ve fıkrası gereğince ceza tertibine yer olmadığına karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması..." Y. 8.C.D., 29.05.2013 T., 2012/37166 E., 2013/16416 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.11.2021).

olmayacaktır. Kanunda herhangi bir ayrıma gidilmemiş olduğundan kardeşlerin öz kardeş olması gerekmez.

Doktrinde bazı yazarlar tarafından TCK m.245/4 hükmüne yönelik eleştiriler dile getirilmektedir. Buna göre hükmün kardeşler bakımından uygulanabilmesi için dahi aynı konutta ikamet etme şartı aranırken kayın hısımları için böyle bir şartın aranmaması yerinde değildir.¹⁴⁶ Gerçekten de haklarında ayrılık kararı verilmiş eşler, söz konusu hükümden yararlanamazken, evlilik birliğinin boşanma ile sona ermesinden sonra dahi kayın hısımlığı söz konusu olduğunda şahsi cezasızlık sebebinin uygulama alanı bulması tutarsızlık yaratmaktadır. Nasıl ki haklarında ayrılık kararı verilmiş eşlerin birbirlerine zarar verme kastı ile hareket etmek suretiyle m. 245/1'de yer alan suç işlemesi mümkünse yine mevcut durum nedeniyle ilişkilerin bozulması söz konusu olabilir ve kayın hısımlığı ilişkisi içindeki kimselerin de birbirlerine zarar verme kastıyla hareket etmeleri ihtimal dahilindedir. Doktrinde bu gibi durumların önlenmesi için suçun bu kişiler bakımından şikâyetle bağlı kılınması önerilmektedir.¹⁴⁷

Burada gözden kaçırılmaması gereken bir husus da, şahsi cezasızlık sebebinin ancak suçun düzenlemeye sayılan kişiler aleyhine işlenmiş olması halinde uygulanabileceğidir.¹⁴⁸ Suçun banka ya da finans kuruluşu zararına işlenmiş olması halinde m. 245/4 hükmü uygulanamayacaktır. Doktrinde neredeyse her zaman banka ya da finans kurumu zarar görmüş olacağından hükmün uygulanamaz hale geleceği ifade edilmektedir.¹⁴⁹

Ayrıca şahsi cezasızlık sebebinin düzenlendiği 4. fıkra da açıkça öngörüldüğü üzere şahsi cezasızlık sebebi 245. maddenin sadece ilk fıkrasında düzenleme altına alınan suç bakımından uygulama alanı bulur.¹⁵⁰ Maddenin 2. ve 3. fıkrasındaki suçlar bakımından fail ile mağdur arasında düzenlemeye anılan şekilde yakınlık ilişkisi olsa dahi, failin cezai yükümlülüğü devam eder.¹⁵¹

¹⁴⁶ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., 2014, s. 451.

¹⁴⁷ Aköz, **a.g.e.**, s. 139.

¹⁴⁸ Özbek, **a.g.m.**, s. 1036.; Aköz, **a.g.e.**, s. 139.; Bilgen, **a.g.e.**, s. 71.

¹⁴⁹ Özbek, **a.g.m.**, s. 1036.

¹⁵⁰ Karagülmez, **a.g.e.**, s. 220.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 291.

¹⁵¹ Y. 8.CD, 11.12.2017 T., 2017/18909 E., 2017/14078 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.11.2021).

1.5.2. Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Sebepler

5237 sayılı Kanun'da, malvarlığına karşı işlenen birtakım suçlara ilişkin olarak "etkin pişmanlık" müessesesine yer verilmiştir. Etkin pişmanlığa ilişkin düzenlemenin yer aldığı 168. maddenin gerekçesine bakıldığında etkin pişmanlığın hukuki niteliğinin "cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebep" olarak kabul edildiği görülmektedir. Gerekçede; *"Suç tamamlandıktan sonra kişi pişmanlık gösterebilir. Bu durumda, işlenmiş ve tamamlanmış olan suç işlenmemiş hale artık döndürülemez. Ancak, suç tamamlandıktan sonra, pişmanlık duyarak, gerçekleştirilen haksızlığın neticeleri mümkün olduğunca ortadan kaldırılabilir."* denilmek suretiyle, Kanun'da etkin pişmanlık müessesesine yer verilmesiyle güdülen amaç da ortaya konulmuş bulunmaktadır. Söz konusu ifadeden "pişmanlık" duyulmasına vurgu yapıldığı ve artık geri dönülemeyecek olan haksızlığın neticelerinin, mağdurun uğradığı ekonomik zararların olabildiğince ortadan kaldırılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Burada değinilmesi gereken önemli bir husus, etkin pişmanlığın her suç için genel geçer bir şekilde uygulanamayacağı; bir suça ilişkin olarak uygulanabilmesi için, Kanun'da açıkça bu hususa yer verilmiş olmasının zorunlu olduğudur. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 08.12.2015 tarihli kararında¹⁵² da belirtildiği üzere, *"... etkin pişmanlık tüm suçlarda uygulanabilecek genel bir hüküm olarak değil, özel suç tipleri bakımından uygulanabilecek istisnai bir müessesedir."* Dolayısıyla Kanun'da yer alan her suça uygulanması mümkün değildir. Suç bakımından etkin pişmanlığın işletilebilmesi, Kanun'da açıkça öngörülmüş olmasına bağlıdır.¹⁵³ Bu husus *"kanunilik ilkesi"* nin bir gereği olarak karşımıza çıkmaktadır.¹⁵⁴ Bu doğrultuda mahkemelerin hangi suça etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabileceğine ilişkin takdir yetkisi yoktur.¹⁵⁵

¹⁵² YCGK, 08.12.2015 T., 2014/710 E., 2015/502 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.11.2021).

¹⁵³ Mehmet Gödekli, "Türk Ceza Öğretisi ve Uygulamasında Etkin Pişmanlık", **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**, Y. 7, S. 29, 2017, s. 286, 298.

¹⁵⁴ Ensar Baki, "Türk Ceza Kanununda Etkin Pişmanlık", **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**, S. 2, 2016, s. 43.

¹⁵⁵ Gödekli, **a.g.m.**, s. 287.

YCGK'nun yukarıda anılan kararında da ifade edildiği üzere, bir suça ilişkin etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmasına cevaz veren düzenlemeye etkin pişmanlık başlığı altında bağımsız bir madde ile gidilebileceği gibi, suça ilişkin maddenin bir fıkrası olarak da yer verilebilir.¹⁵⁶ Çalışmamızın konusunu oluşturan banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu bakımından da bu ikinci yol tercih edilmiş ve 5560 sayılı Kanunla 245. maddeye eklenen 5. fıkra ile etkin pişmanlık düzenlemesinin yer aldığı 168. maddeye yollama yapılmıştır. Bu yollama nedeniyle etkin pişmanlık hükümleri banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu bakımından da uygulama alanı bulur.¹⁵⁷

Malvarlığına karşı suçlar bakımından öngörülen etkin pişmanlık hükümlerine, banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçuna ilişkin olarak da yer verilmesi doktrinde bazı yazarlar tarafından söz konusu suçun malvarlığına karşı suçlar bölümünde düzenlenmesi gerektiğine ilişkin bir delil olarak kabul edilmektedir.¹⁵⁸

Burada ayrıca belirtmek gerekir ki, etkin pişmanlık hükümleri sadece 245. maddenin ilk fıkrasında yer alan suç bakımından uygulama alanı bulmaktadır. Bir diğer ifade ile failin etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanması sadece gerçek bir banka ya da kredi kartının kötüye kullanılması suçunun söz konusu olması halinde mümkündür. TCK'nın 245. maddesinin 2. ve 3. fıkrasında düzenlenen suçlar

¹⁵⁶ A.g.m., s. 287., dn. 42.; Baki, a.g.m., s. 43.

¹⁵⁷ “Müştekinin 14.04.2008 günü Cumhuriyet savcısı tarafından alınan beyanında; haksız ele geçirilen kredi kartı ile çekilen paranın sanık tarafından tamamen kendisine ödendiğini belirtmesi karşısında, kovuşturma evresi başlamadan zararın tamamen giderildiği de gözetilerek, hüküm tarihinden önce 19.12.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasanın 11. maddesi ile değişik TCK'nun 245/5. maddesi uyarınca etkin pişmanlık hükümlerinin sanık hakkında uygulanması gerektiği gözetilmeyerek, TCK'nun 245/1. maddesinde düzenlenen suçun aynı Yasanın 168. maddesinde belirtilen etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmasını gerektiren suçlar arasında sayılmadığı şeklinde yasal olmayan gerekçe ile yazılı şekilde fazla ceza tayini suretiyle hüküm kurulması ...” Y. 11. CD., 14.02.2013 T., 2011/1411 E., 2013/2469 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 05.11.2021).; “Hükümden sonra 19.12.2006 günlü Resmi Gazete’de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe giren, 5560 sayılı Yasanın 11. maddesi ile 5237 sayılı TCK.nun 245. maddesine eklenen “Birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun mal varlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır” hükmü uyarınca; sanıkların hukuki durumlarının takdir ve tayininde zorunluluk bulunması, ...” Y. 11. CD., 03.12.2008 T., 2006/4682 E., 2008/12691 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 16.09.2021).; Y. 11. CD., 27.10.2011 T., 2008/10483 E., 2011/21169 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 16.09.2021).

¹⁵⁸ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ... , s. 449.; Koç, a.g.e., s. 154.; Günarslan, a.g.e., s. 64.

bakımından faile böyle bir imkân tanınmamıştır. Düzenlemede de bu hususa açıkça yer verilmiştir.¹⁵⁹

Etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için ortada tüm unsurlarıyla tamamlanmış bir suç olması gerekmektedir.¹⁶⁰ TCK'nın 168. maddesine göre etkin pişmanlık hükümleri suç tamamlandıktan sonraki aşamada uygulanacaktır. Fail tarafından suçun kanuni tanımında öngörülen hareketler icra edilmeye başlanıp bu hareketler tamamlanıncaya kadar veya icra hareketlerinin bitmesinden sonra ve fakat suç tamamlanmadan önce fail kendi isteğiyle suçun işlenmesinden vazgeçer veya kendi çabasıyla suçun tamamlanmasını veya sonucun gerçekleşmesini önlerse, bu durumda etkin pişmanlık değil, TCK'nın 36. maddesinde düzenlenen gönüllü vazgeçme söz konusu olur.¹⁶¹

Gönüllü vazgeçme, icra hareketlerinin bitmesi veya suçun tamamlanması anına kadar mümkündür. Etkin pişmanlık ise, suçun tamamlanmasından sonra failin pişmanlık duymak suretiyle mağdurun uğradığı zararı tazmin ederek suç sonucu ortaya çıkan haksızlığı gidermesi halinde söz konusu olur.

Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunun tamamlanması, fail ya da bir başkası tarafından yararın elde edilmesi ile gerçekleşeceğinden; etkin pişmanlık da yararın elde edilmesinden sonra söz konusu olabilir. Başkasına ait bir banka ya da kredi kartı kullanılmış ve fakat henüz yarar elde edilmemişse, fail etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz. Zira böyle bir durumda suç teşebbüs

¹⁵⁹ “... Şikayetçiler ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... ve ... yönünden yapılan kredi kartı başvurularının kabulüyle üretilen kredi kartlarının kendilerine teslimini sağlayan sanıkların bu kartlarla harcama yaptıkları sabit olup fiillerinin aynı bankaya karşı olması sebebiyle zincirleme suretiyle işlenen TCK.nun 245/3. maddesindeki suçun oluşacağı, şikayetçiler ... ile ... adına düzenlenen kartlarla yapılan harcamalara dair sanıklar tarafından ödemeler yapıldığı ve bu sebeple sanıklar hakkında etkin pişmanlık hükümleri uygulandığı anlaşılmakla, TCK.nun 245/ son maddesi yollamasıyla aynı Kanun'un 168. maddesinin başkasına ait gerçek kartların kötüye kullanımı halinde uygulanabileceği, sahte üretilen kartların kullanılması durumunda ise uygulanmayacağına gözetilmemesi,...” Y. 8. CD., 22.02.2017 T., 2016/6242 E., 2017/1666 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 16.09.2021).; “5560 sayılı Yasa'nın 11. maddesiyle eklenen TCK.'nun 245/5. fıkrası uyarınca; TCK.'nun 168. maddesinde düzenlenen etkin pişmanlık hükmünün 245/3. maddesinde düzenlenen suça uygulanamayacağı gözetilmelidir.” Y. 11. CD., 28.06.2011 T., 2011/3341 E., 2011/2818 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 16.09.2021).

¹⁶⁰ Gödekli, **a.g.m.**, s. 299.; Baki, **a.g.m.**, s. 42.

¹⁶¹ Ö. Umut Eker, “Türk Ceza Hukuku’nda Bilişim Suçları, Eski TCK Bağlamında Hukukumuzda Yer Alan İlk Düzenlemeler ve 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’nun İlgili Hükümlerinin Yorumu”, **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**, S. 62, Ocak/Şubat, 2006, s. 373.

aşamasında kalmış olur ve teşebbüs aşamasında etkin pişmanlık kurumundan yararlanma imkanı yoktur.¹⁶²

Etkin pişmanlık müessesesinin fail bakımından uygulanabilmesi için mağdurun uğradığı tüm zararın giderilmesi şarttır.¹⁶³ Böyle bir durumda, somut olayda etkin pişmanlık için aranan diğer şartların da mevcut olması halinde, mağdurun rızası aranmaz. Buna karşın zararın tamamen değil de kısmen giderilmiş olması halinde failin etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanabilmesi için mağdurun rızası şarttır.¹⁶⁴

Zararın tamamen mi yoksa kısmen mi giderildiğinin tespiti bu bakımdan büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, yargılamada sanığın, mağdurun zararını giderdiğini iddia etmesi halinde bu iddiasının gerçek olup olmadığı araştırılmalı; mağdurun zararın gerçekten giderilip giderilmediği, mağdura belli bir ödeme yapılmışsa bunun zararın tamamını karşılayıp karşılamadığı tespit edilmelidir. Bunun için, doktrinde ifade edildiği üzere, gerekirse ödemeye ilişkin dekont gibi belgelerin sunulması istenmeli, ödemenin yapılıp yapılmadığına ilişkin bankadan bilgi talep edilmelidir. Yapılacak araştırma sonucu zararın kısmen giderilmiş olduğunun

¹⁶² Gödekli, **a.g.m.**, s. 299.; Tezcan, Erdem ve Önok, **a.g.e.**, s. 587., Y. 13. CD. 16.04.2012 T., 2012/1275 E., 2012/9217 K.; Y. 13. CD., 01.10.2014 T., 2013/24360 E., 2014/27474 K.; Y. 2. CD. 30.09.2014 T., 2014/25578 E., 2014/22377 K.; Y. 11. CD., 08.11.2010 T., 2010/14415 E., 2010/12674 K., Yargıtay Kararları için bkz. Eker, **a.g.m.**, s. 373.

¹⁶³ “Hükümden sonra 19.12.2006 günlü Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, 5560 Sayılı Yasanın 11. Maddesi ile 5237 Sayılı Yasanın 245. maddesine eklenen “Birinci fıkra kapsamına giren fiillerle ilgili olarak bu Kanunun mal varlığına karşı suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümleri uygulanır” hükmüne göre mağdurun zararının tazmin edilip edilmediği araştırılarak sonucuna göre etkin pişmanlık hükmünün uygulama olanağı değerlendirilmesi lüzumu...” Y. 11. CD., 06.02.2008 T., 2006/367 E., 2008/574 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 08.10.2021).

¹⁶⁴ “Sanık tarafından katılana ait kredi kartı hesabına, yapılan harcamaların bir süre düzenli olarak ödenmesi ve bu ödemelerin banka tarafından gönderilen ekstrelerde de yer alması karşısında sanığın soruşturma aşamasında kısmi ödemede/iadede bulunduğu anlaşıldığından, katılandan kısmi ödeme sebebiyle etkin pişmanlık hükmünün uygulanmasına rızası olup olmadığı sorulup sonucuna göre sanık hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı tartışılarak sanığın hukuki durumunun takdir ve tayini gerektiği gözetilmeden ...” Y. 8. CD., 19.06.2014 T., 2014/14750 E., 2014/15689 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 08.10.2021).; YCGK, 07.04.2015 T., 2013/6-666 E., 2015/91 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 08.10.2021).; “Maddenin uyuşmazlık konusunu ilgilendiren kısmen iade veya tazmin halinde etkin pişmanlık indirimini düzenleyen dördüncü fıkrasının; “kısmen geri verme veya tazmin halinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için ayrıca mağdurun rızası aranır” şeklindeki açık hükümden de anlaşılabacağı üzere, kanun koyucu kısmi iade veya tazmin nedeniyle etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesini “mağdurun rızası” şartına bağlamış, mağdurun kısmi iade ve tazmine rıza göstermemesi halinde ise, failin etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanamayacağını hüküm altına almıştır.”; YCGK, 24.11.2015 T., 2014/13 – 430 E., 2015/414 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 21.09.2021).

anlaşılması halinde, mağdurun sanık hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmasına rızasının olup olmadığının sorulması gerekmektedir.¹⁶⁵

Belirtmek gerekir ki, failin zararı gidereceğine ilişkin taahhütte bulunması ya da senet vermeyi teklif etmesi halinde, failin zararı giderdiği kabul edilemez. Böyle bir durumda fail hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmaması gerekir.¹⁶⁶ Bununla beraber Yargıtay kararlarında faile zararı gidermesi için süre verilmesi gerekip gerekmediği üzerinde durulduğu görülmektedir.¹⁶⁷

Etkin pişmanlık kurumundan yararlanılabilmesi için zararın giderilmesi şart olmakla birlikte asıl önem arz eden husus failin pişmanlık duymasıdır. Zira etkin pişmanlık müessesesinin düzenleme altına alındığı TCK'nın 168. maddesinin gerekçesine bakıldığında, "pişmanlık" esasını ön plana çıkarıldığı görülmektedir.¹⁶⁸ Dolayısıyla failin etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanabilmesi için öncelikle bizzat pişmanlık göstermesi gerekmektedir. Fail pişmanlığını davranışlarıyla, eylemleri ile ortaya koyabilir; sözlü olarak ifade etme zorunluluğu bulunmamaktadır. Bununla birlikte failin pişmanlığı basit bir üzülme ya da hayıflanma seviyesinde de kalmamalıdır.¹⁶⁹ Failin pişmanlığını bir şekilde ortaya koyan icrai hareketlerde bulunması gereklidir.

¹⁶⁵ Koç, **a.g.e.**, s. 158.

¹⁶⁶ Gödekli, **a.g.m.**, s. 311.

¹⁶⁷ "Sanığın, yakalandıktan sonra suçunu samimi bir şekilde ikrar ettiği, olaydan sonra mağdurla görüşüp kendisinden özür dilediği, mağdurun da bu sebeple şikâyetinden vazgeçtiği, sanığın, pişman olduğunu her aşamada ısrarla dile getirdiği olayda; etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi bakımından kanun koyucunun aradığı en önemli unsur olan "pişmanlık" kavramının gerçekleştiği hususunda tereddüt bulunmamakla birlikte, suç tarihinden bir gün sonraki 11.01.2007 tarihli kolluk ifadesinde "karşı tarafın harcadığımız bütün parasını ödemeye hazırım" diyen, 02.03.2007 tarihli oturumda mağdurun zararını henüz karşılamadığını belirten, 27.04.2007 tarihli son oturumda ise "bugüne kadar şikâyetçinin zararını karşılamadım, en kısa zamanda karşılayacağım" şeklinde beyanda bulunan sanığın, mağdurun zararını gidermek için yeterince süreye sahip olduğu ve ısrarla her defasında zararı gidereceğini beyan etmesine rağmen son oturuma kadar zararı gidermediği anlaşıldığından, olayın başından beri mağdurun zararını karşılaması gerektiğini düşünen sanığa, son oturumda tekrar bu hususu gündeme getirmesi sebebiyle yeniden bir hak tanınarak süre verilmesi durumunda, yargılamanın sebepsiz yere uzayacak olması, yargı mercilerince sanığın kendi lehine sonuçlar doğuracak olan bir davranışta bulunmaya zorlanamayacak olması, son oturuma kadar zararı gidermeyip bu hususu tekrar gündeme getirmesi sebebiyle süre isteyen sanığa yeni bir olanak tanınmasının, zararı ilk fırsatta gideren sanık veya sanıklar aleyhine ve adalete aykırı bir sonuç doğuracak olması karşısında; pişmanlığını dile getirip zararı giderme hususundaki iradesini baştan beri ortaya koyan ve yeterince süresi ve imkânı bulunmasına rağmen zararı gidermeyen sanığa, yeni bir süre verilmesine gerek bulunmamaktadır." YCGK, 27.02.2018 T., 2017/11-43 E., 2018/61 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 21.09.2021).

¹⁶⁸ YCGK, 06.10.2015 T., 2014/22-185 E., 2015/305 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 21.09.2021).

¹⁶⁹ Baki, **a.g.m.**, s. 46.

Bununla beraber pişmanlığı ortaya koyan eylemlerin failin iradesinin bir ürünü olması gerekmektedir.¹⁷⁰ Örneğin fail başkasına ait bir banka kartı ile ATM'den para çekmiş ve kolluk kuvvetleri tarafından yakalanarak üzerindeki paraya el koyulmuşsa failin pişmanlık duyduğundan bahsedilemez. Zira böyle bir durumda uğranılan zararın giderilmesi failin kendi tasarrufundan kaynaklanmamaktadır. Yine cebri icra yoluyla yarara el koyulması halinde de aynı durum söz konusu olur.

Burada suç neticesinde ortaya çıkan zararın fail tarafından bizzat karşılanmasının gerekli olup olmadığı sorunu karşımıza çıkmaktadır. Kanaatimizce, zararın fail tarafından bizzat değil de örneğin failin bir yakını tarafından giderilmesi, failin pişmanlık duymadığına ilişkin bir kanaat oluşturmamalıdır.¹⁷¹ Zira fail mağdurun uğradığı zararı gidermek istemesine rağmen birtakım engeller nedeniyle bunu bizzat gerçekleştirememiş; fakat kendi çabasıyla bir yakının zararı gidermesini

¹⁷⁰ Baki, **a.g.m.**, s. 76.; Gödekli, **a.g.m.**, s. 303.; “5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları KFanununun 3/e maddesi uyarınca, “kredi kartının, nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarasını” ifade etmesi karşısında, mağdur A. O.'a ait kredi kartı bilgilerini haksız şekilde ele geçirerek internet üzerinden kendisine ait banka hesabına 2.500 TL para aktaran sanığın eyleminin, TCK.nun 245/1. maddesinde öngörülen banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunu oluşturacağı gözetilmeden ve sanığın olayın başından itibaren pişman olduğunu savunması, adı geçen mağdurun, şikayetçi olmadığını, banka görevlisi olan tanık G. A. A.'ın ise, olayın öğrenilmesi ile birlikte sanığın hesabına aktarılan paraya bankaca bloke konulduğunu ve bu paranın banka tarafından mağdur A. O.'a ödenip sanığın hesabından mahsup edildiğini beyan etmeleri karşısında, Bloke edilen paranın hesap sahibinin izni veya mahkeme kararı olmaksızın yatırana veya bir başkasına iade edilip edilemeyeceği adı geçen mağdurun zararının giderilmesinde ve sonrasında bu zararın bankadaki hesabından mahsup edilmesinde sanığın ne şekilde katkısı bulunduğu tespit edilip sonucuna göre etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağı tartışılmadan eksik inceleme sonucu, eylemin bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle dolandırıcılık suçunu oluşturduğundan bahisle yazılı şekilde mahkûmiyetine hükmolunması...” Y. 11. CD., 13.10.2010 T., 2010/7788 E., 2010/11083 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 21.09.2021).; “...Hükümlü hakkında verilen ve Dairemizin 2006/529 Esas, 2006/2221 karar ve 22.03.2006 günlü kararıyla düzeltilerek onanarak kesinleşen mahkûmiyet hükmünden sonra, 19.12.2006 günlü Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5560 sayılı Yasanın 11’nci maddesiyle 5237 sayılı Yasanın 245’nci maddesine 5nci fıkra olarak eklenen yeni düzenleme ile 245’nci maddenin 1’nci fıkrası kapsamına giren fiillerle ilgili olarak “bu kanunun malvarlığına karşı işlenen suçlara ilişkin etkin pişmanlık hükümlerinin” uygulanacağına ilişkin hüküm karşısında, 5237 sayılı Yasanın 245’nci maddesinin 1’nci fıkrası gereğince mahkûmiyet kararı verildiği gözetildiğinde; hükümlünün cezaevinden el yazısıyla verdiği 19.01.2007 havaleli dilekçesi ile yeni düzenleme gereğince müştekinin zararını faiziyle birlikte ödemek istemesi ve pişmanlık ifade eden kimi ifadelere yer vermesi ile 24.11.2005 günlü oturumda da henüz 5560 sayılı Yasa yürürlüğe girmeden önce “müştekinin zararını da ödemeye razıyım” demesi ve 5560 sayılı Yasanın yürürlüğünden sonra da müştekinin zararını tamamen gidermiş olmasına ve müştekinin şikâyetçi olmamasına göre hakkında 5237 sayılı Yasanın 7/2, 245/1-5 ve 168’nci maddeleri gereğince etkin pişmanlık hükümünün uygulanması yerine, sanığın benzer suçlardan geçmişte sabıkalı olduğu da dikkate alındığından pişmanlığında samimi olmadığı, ileride aynı suçları işlemesinin kuvvetle muhtemel bulunduğundan bahisle yazılı şekilde karar verilmesi...” Y. 11. C.D. 27.02.2008 T., 2008/251 E., 2008/1751 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 07.10.2021).

¹⁷¹ Aksi görüş için bkz. Baki, **a.g.m.**, s. 45.

sağlamış olabilir.¹⁷² Önemli olan failin bizzat pişmanlık göstermesidir. Mağdurun uğradığı zararın bizzat fail tarafından giderilmesi aranmamalıdır. Yargıtay kararlarına bakıldığında da Yüksek Mahkeme'nin mağdurun zararının failin yakınları tarafından giderilmesi halinde etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabileceğini kabul ettiği görülmektedir.¹⁷³

Burada önemli olan zararın failin iradesi ve isteği doğrultusunda giderilmiş olmasıdır.¹⁷⁴ Zira 5237 sayılı Kanun'da etkin pişmanlığa ilişkin olarak 765 sayılı Kanun'un aksine iade ve tazmin esası değil; "pişmanlık" esası ön plana çıkarılmıştır.¹⁷⁵ Bununla birlikte doktrinde de belirtildiği üzere mağdurun uğradığı zararın failin bilgisi olmaksızın ya da rızası hilafında giderilmesi halinde artık failin pişmanlığından bahsedilemeyeceğinden etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanma olanağı yoktur.

Ayrıca, Kanun'da ön plana çıkarılan pişmanlığın etkin olması gerektiği ve etkinliğin en önemli göstergesinin de mağdurun zararının giderilmesi olduğu da dikkate alınarak sonuca varılmalıdır. Bu sebeple, doktrinde zararın fail dışında birisi

¹⁷² Baki, **a.g.m.**, s. 45.; Eker, **a.g.e.**, s. 374.

¹⁷³ "Burada karşımıza çıkan husus şudur: Hükmün kesinleşmesinden önceki yargılama sırasında sanığın "pişman olduğu" bellidir, ancak bu pişmanlık "zararı giderme" şeklinde tezahür etmemiştir. Uyarılama yargılaması aşamasında ise, bizzat sanığın girişimleriyle, fakat cezaevinde olması nedeniyle ailesi tarafından ödeme yapılmıştır. Şu durumda, yargılama boyunca gerek sözleriyle, gerekse bir takım davranışlarıyla pişmanlığını ortaya koymuş ancak herhangi bir ödemede bulunmamış hükümlünün 5237 sayılı TCK 245. maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle hakkında TCK'nın 168. maddesindeki etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanma olasılığının ortaya çıkması üzerine, ailesini harekete geçirmek suretiyle ödemenin yapılmasını sağladığı anlaşılmakla, hükümlü Ali hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmasına bir engel bulunmadığından Özel Dairenin bozma kararı yerindedir." YCGK, 27.05.2008 T., 2008/11-127 E., 2008/147 K.. (Karar için bkz. Yılmaz, **a.g.m.**, s. 293, dn. 91); "...Müşteki Özlem Zoryiğit'in 13.06.2006 havale tarihli dilekçesinde suça konu kredi kartlarından yapılan harcama nedeniyle uğradığı zararın sanığın ailesi tarafından karşılandığını belirtmesi karşısında, aşamalarda suçunu ikrar eden sanık hakkında kredi kartının kötüye kullanılması suçu nedeniyle yapılan uygulamada; hüküm tarihinde yürürlükte bulunan 5237 sayılı TCK'nun 245/5. maddesinin şartları bulunduğu halde uygulanmaması..." Y. 11. C.D. 04.04.2012 T., 2010/2745 E., 2012/4700 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 07.10.2021).; "Sanığın 23.05.2006 tarihli kolluk ifadesinde abisinin müştekinin zararını karşıladığını ve müşteki ile anlaştıklarını, müştekinin ise 22.05.2006 tarihli kolluk ifadesinde sanığın abisi olduğunu söyleyen bir şahsın zararının tamamını karşıladığını, zarar ve ziyanının kalmadığını, bir şikayetin bulunmadığını beyan ettiğinin anlaşılmış olması karşısında, hükümden sonra 19.12.2006 gün ve 26381 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe giren 5560 sayılı Kanunun 11. maddesi ile değişik 5237 sayılı TCK'nun 245/5. maddesi uyanca sanık hakkında kredi kartının kötüye kullanılması suçu nedeniyle yapılan uygulamada aynı Yasanın 168. maddesinde düzenlenen etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağına takdir ve değerlendirilmesinde zorunluluk bulunması ..." Y. 11. CD., 19.01.2012 T., 2008/21273 E., 2012/591 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 07.10.2021).

¹⁷⁴ Aköz, **a.g.e.**, s. 155.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1039.

¹⁷⁵ Baki, **a.g.m.**, s. 46.

tarafından karşılanması halinde gerekirse ödemeyi yapan kişinin çağırılarak dinlenmesi ve failin pişmanlık duyup duymadığının, zararın failin isteği ve iradesi doğrultusunda giderilmiş olup olmadığının ayrıca araştırılması gerektiği ifade edilmektedir.¹⁷⁶

Banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçunun iştirak halinde işlenmesi mümkündür. Madde gerekçesinde de ifade edildiği üzere, etkin pişmanlık “cezada indirim yapılmasını gerektiren şahsi sebep” olarak kabul edilmektedir.¹⁷⁷ Bu doğrultuda iştirak halinde işlenen bir suç söz konusu olduğunda şeriklerden birinin pişmanlıktan yararlanması, diğerlerinin de otomatik olarak etkin pişmanlıktan yararlanacağı anlamını taşımaz.¹⁷⁸ Bununla birlikte suç neticesinde ortaya çıkan tüm zararın suç ortaklarından biri tarafından karşılanması kanaatimizce diğerlerine etkin pişmanlık hükümleri uygulanamayacağı anlamına gelmez. Faillerden birinin mağdurun uğradığı zararı tamamen gidermesi nedeniyle diğer faillerin zararı giderme imkanı ortadan kalkmış olabilir. Bu gibi durumlarda diğer şeriklerin pişmanlık gösterip göstermediği ayrıca araştırılmalı ve varılan sonuca göre şerikler etkin pişmanlıktan yararlanmalı ya da yararlanmamalıdır.¹⁷⁹ Ayrıca değerlendirme yapılırken, suç neticesinde ortaya çıkan zararın giderilmesinin etkin pişmanlığın en önemli göstergesi olduğu dikkate alınmalıdır.

Belirtmek gerekir ki, etkin pişmanlıktan yararlanacak failin zararın yalnızca kendi payına isabet eden kısmını değil, suç sebebiyle ortaya çıkan tüm zararı gidermesi gerekmektedir.¹⁸⁰ Zira daha önce belirtildiği üzere zararın kısmen giderilmesi halinde mağdurun rızası aranacaktır.

¹⁷⁶ Koç, **a.g.e.**, s. 156.; Aköz, **a.g.e.**, s. 155.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1039.

¹⁷⁷ Koç, **a.g.e.**, s. 155.

¹⁷⁸ “ ...Yakınan M. S.'ye tutuklu sanıklar E. Y. ve M. K.'nın babaları tarafından zararın giderilmesi amacıyla mayıs ayı civarında para ödemesinin yapıldığını yakınanın 04.12.2008 günlü oturumda ifade ettiği, sanık E. Y. savunmanın da aynı yönde beyanda bulunması karşısında anılan sanıklar yönünden TCK'nın 168. maddesinin uygulama koşulları oluşmasına karşın, soruşturması ayrı yürütülüp yakalamalı aranan sanık G. K. ile yaşı nedeniyle soruşturması ayrı yapılan sanık E. B.'in, yakınanın zararının tazminine yönelik olumlu bir girişimde bulunmadıkları ve katkı sağlamadıkları, bu nedenle anılan sanıklar yönünden etkin pişmanlığın uygulanma koşullarının oluşmadığı gözetilmeden...” Y. 6. C.D., 25.05.2011 T., 2010/10876 E., 2011/7321 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.09.2021).

¹⁷⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 155.

¹⁸⁰ Koç, **a.g.e.**, s. 155.

Ayrıca fail veya iştirak edenlerin etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanmak amacıyla mağdurun uğramış olduğu zararı gidermeleri, bu kişiler tarafından isnat edilen suçun kabulü anlamını taşımaz.

Etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi, iade ve tazminin belirli bir aşamada gerçekleşmesine bağlıdır. Zira Kanunda öngörülen zaman zarfında pişmanlık gösterilmemesi halinde artık bu müessesenin fail bakımından uygulanma olanağı kalmaz.

Failin hangi aşamada pişmanlık gösterdiği hem etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağına belirlenmesi hem de uygulanacaksa bunun verilecek cezaya etkisi bakımından önem taşımaktadır. Bu sebeple failin ne zaman pişmanlık gösterdiğinin, mağdurun uğradığı zararın ne zaman giderildiğinin dikkatle tespiti gerekmektedir.¹⁸¹

Etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabilmesi için, failin en geç hükmün verilmesinden önce pişmanlığını ortaya koyması gerekmektedir. Bu aşamadan sonra failin göstereceği pişmanlığın verilecek cezaya bir etkisi yoktur.

Failin kovuşturma başlamadan önce pişmanlık göstermek suretiyle mağdurun uğradığı zararı gidermesi halinde verilecek cezanın, TCK'nın 168. maddesinin ilk fıkrası gereğince, üçte ikisine kadar indirilir. Aynı maddenin 2. fıkrasında ise, etkin pişmanlığın kovuşturma başladıktan sonra ve fakat hüküm verilmeden önce gösterilmesi hali düzenlenmiştir. Hükme göre böyle bir durumda faile verilecek cezanın yarısına kadar indirilecektir.

1.6. Yaptırım ve Muhakeme

1.6.1. Yaptırım

TCK'nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen gerçek bir banka veya kredi kartının kötüye kullanılması suçu için kanun koyucu, üç yıldan altı yıla kadar

¹⁸¹ “TCK’nın 168. maddesi kapsamında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanması bakımından zararın giderildiği tarihin kesin olarak belirlenmesinden sonra sonucuna göre indirim oranının belirlenmesi gerektiği gözetilmeden eksik inceleme sonucu hüküm verilmesi, ...” Y. 8. CD., 16.01.2017 T., 2016/8685 E., 2017/364 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.09.2021).

hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası yaptırımını öngörmüştür. Düzenlemede ‘veya’ yerine ‘ve’ bağlacının tercih edilmiş olması, hapis cezası ile adli para cezasından birine hükmedilemeyeceğini, bunların birlikte uygulanmasının zorunlu olduğunu göstermektedir.

5237 sayılı Kanunun 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suçun karşılığı olarak öngörülen yaptırım miktarına bakıldığında, cezaların ağırlaştırıldığı görülmektedir. Zira 765 sayılı TCK’da, TCK madde 245/1’in karşılığını teşkil eden, 525/b-2 hükmünde suçun karşılığı olarak bir yıldan beş yıla kadar hapis ve iki milyon liradan yirmi milyon liraya kadar ağır para cezası öngörülmüşken; 5237 sayılı Kanunda üç yıldan altı yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası öngörülmüştür.

Suçun bir tüzel kişiliğin faaliyeti çerçevesinde, tüzel kişinin yararına işlenmesi halinde ise, TCK madde 246 gereğince tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulama alanı bulur. Bu doğrultuda tüzel kişi hakkında iznin iptali ve müsadere güvenlik tedbirlerine hükmedilmesi söz konusu olur (m. 60).¹⁸²

Güvenlik tedbirine hükmedilmesi bakımından önem arz eden husus, suçun tüzel kişi yararına işlenmiş olmasıdır. Suç tüzel kişi yararına değil de, tüzel kişinin organ veya temsilcileri yararına işlenmişse tüzel kişi aleyhine yaptırım uygulanamaz.¹⁸³

1.6.2. Muhakeme

TCK’nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suç re’sen soruşturma ve kovuşturmaya tabi bir suçtur; şikayet aranmaz. Somut olayda şahsi cezasızlık sebebinin mevcudiyeti halinde, Cumhuriyet Savcısının takdir yetkisini kullanarak kamu davası açmaması mümkündür (CMK m. 171).

TCK’nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suç bakımından görevli mahkeme, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun’a göre belirlenecektir.

¹⁸² Koç, **a.g.e.**, s. 168.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1045.

¹⁸³ Koç, **a.g.e.**, s. 169.

Söz konusu Kanun'un 11, 12 ve 14. Maddeleri gereğince görevli mahkeme "Asliye Ceza Mahkemesi" olacaktır.¹⁸⁴

Yer bakımından yetkili mahkeme ise, CMK'nın 12. Maddesi gereğince suçun işlendiği yer mahkemesidir. Başkasına ait bir banka veya kredi kartının her ne suretle olursa olsun ele geçiren ya da elde bulunduran failin, kart sahibi veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın, bu kartları kullanması veya kullandırması yoluyla kendisine veya 3. bir şahsa yarar sağlaması halinde haksız menfaatin sağlandığı yer veya harcama işleminin yapıldığı yer suç yeri olarak kabul edilmelidir. Yargıtay 5. Ceza Dairesinin istikrar kazanmış kararları da bu yöndedir.¹⁸⁵

Kanun yolları bakımından ise ilk derece mahkemeleri tarafından verilen kararlara karşı Bölge Adliye Mahkemesinde istinaf; Yargıtay'da da temyiz kanun yoluna başvurulması mümkündür.¹⁸⁶

¹⁸⁴ "Mağdurun Y... Kredi Bankasından almış bulunduğu kredi kartını kaybettiği, kartın sanık tarafından bulunması sonucu 21 ve 22 Temmuz 2007 tarihlerinde değişik yerlerde alışverişler yapıldığı, bu şekilde T.C.K.nun 245/1. maddesinde düzenlenen kredi kartının kötüye kullanılması sonucu kişisel yarar sağlama suçunun oluşması ihtimalinin bulunduğu, anılan madde hükmünde öngörülen cezanın üst sınırına göre 5235 Sayılı Adli Yargı ilk Derece Mahkemeleriyle Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkındaki Kanunun 11. maddesi uyarınca Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu gözetilerek görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, görevsiz Sulh Ceza Mahkemesince yargılamaya devamla hüküm kurulması, ... Yasaya aykırı ..." Y. 8. CD., 03.06.2012 T., 2012/16407 E., 2013/16738 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.09.2021).

¹⁸⁵ "5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 245. maddesinde düzenlenen başkasına ait banka veya kredi kartının izinsiz kullanılması suretiyle yarar sağlama suçunda soruşturma yapmaya yetkili C.Başsavcılığının, harcama işleminin yapıldığı veya menfaatin temin edildiği yer C.Başsavcılığı olduğu anlaşılmakla..." Y. 5. CD., 25.06.2018 T., 2018/5967 E., 2018/4705 K., www.karararama.yargitay.gov.tr (Erişim Tarihi: 09.09.2021). Aynı yönde bkz. Y. 5. CD., 11.02.2021 T., 2020/6857 E., 2021/557 K.

¹⁸⁶ Aköz, **a.g.e.**, s. 158.

2. BAŞKALARINA AİT BANKA HESAPLARIYLA İLİŞKİLENDİREREK SAHTE BANKA VEYA KREDİ KARTI ÜRETME, SATMA, DEVRETME, SATIN ALMA VEYA KABUL ETME (TCK md. 245/2)

2.1. Genel Olarak

TCK'nın 245'nci maddesinin ikinci fıkrasında, *“Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”* şeklinde düzenlenmiştir. Bu fıkra, TCK'nın 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe girmesinden sonra 29.06.2005 tarihinde 5377 sayılı kanunun 27'nci maddesi ile kanun metnine eklenmiştir. Değişiklik öncesinde, sahte olarak oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka veya kredi kartının kullanılması yoluyla yarar sağlanması durumunda, fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde failin cezalandırılacağı düzenlenmekteydi.¹⁸⁷ Kanun koyucu tarafından yapılan değişiklik ile birlikte, sahte oluşturulmuş ya da üzerinde sahtecilik yapılmış banka veya kredi kartı ile yarar sağlamanın yanında münhasıran sahte banka veya kredi kartı üretme, satma, devretme, satın alma veya kabul etme gibi eylemleri de suç haline getirmiştir.

Belirtmek gerekir ki, söz konusu suçun oluşması için sahte banka ya da kredi kartının başkasına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmiş olması şarttır.¹⁸⁸ Sahte kartın hiçbir hesapla ilişkilendirilmemiş olması halinde TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasındaki suç oluşmayacaktır. Zira sahte kart kullanıldığında, hesaba gider olarak kaydedilecektir.

¹⁸⁷ Değişiklik öncesi Madde 245- (1) Başkasına ait bir banka veya kredi kartını, her ne suretle olursa olsun ele geçiren veya elinde bulunduran kimse, kart sahibinin veya kartın kendisine verilmesi gereken kişinin rızası olmaksızın bunu kullanarak veya kullandırarak kendisine veya başkasına yarar sağlarsa, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ve adlî para cezası ile cezalandırılır.

(2) Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan yedi yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

¹⁸⁸ Yaşar, Gökcan ve Artuç, **a.g.e.**, s. 7348.

Bunun yanında sahte banka ya da kredi kartı ile ilişkilendirilmiş olan hesap, başkasına ait bir hesap olmalıdır. Kişinin kendi hesabıyla ilişkilendirmek suretiyle sahte banka ya da kredi kartı üretmesi halinde, söz konusu suçun işlendiğinden bahsedilemez. Örneğin kara listede olması nedeniyle kendisine kredi kartı verilmeyen kişinin, kendi hesabıyla ilişkilendirmek suretiyle sahte kredi kartı basması durumunda TCK madde 245/2’de yer alan suçun işlendiği kabul edilemez.¹⁸⁹

TCK madde 245/2’de, üretmek fiilinin yanında satmak, devretmek, satın almak ve kabul etmek fiilleri de suç olarak düzenlenmiştir. Böylece sahte kartın, ivazlı ya da ivazsız, her türlü verme ve kabul etme hareketlerinin cezalandırılması öngörülmüş olmaktadır.¹⁹⁰ Söz konusu suçun işlendiğinin kabul edilebilmesi için düzenlemede sayılan hareketlerden herhangi bir tanesinin gerçekleştirilmesi gerekli ve yeterlidir. Failin bu hareketlerden birden fazlasını gerçekleştirmesi halinde yine tek suç oluşacaktır.¹⁹¹

2.2. Korunan Hukuki Değer

Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirerek sahte banka veya kredi kartı üretme, satma, devretme, satın alma veya kabul etme suçunda korunan hukuki değer karma nitelik taşımaktadır. Bu bağlamda TCK’nın 245. maddesinin ilk fıkrasında düzenlenen suça ilişkin yapılan açıklamalar burada da geçerlidir. Dolayısıyla bu suç bakımından öncelikle malvarlığı değerleri korunmaktadır.

Bununla birlikte söz konusu maddenin 2. fıkrasında düzenlenen suç ile ayrıca kamunun söz konusu kartların gerçek olduğuna ilişkin güveni de korunmak istenmiştir.¹⁹² Yine kartlı ödeme sistemine duyulan güvenin korunması söz konusudur.¹⁹³ Bu suçun, sahtecilik suçunun özel bir görünümü niteliğinde olduğu

¹⁸⁹ Yaşar, Gökcan ve Artuç, **a.g.e.**, s. 7348.

¹⁹⁰ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1047.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342.

¹⁹¹ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 278.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472, 476.; Sazak, **a.g.e.**, s. 54.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1048.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 343.; Bilgen, **a.g.e.**, s. 84.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 141.

¹⁹² Koç, **a.g.e.**, s. 179.

¹⁹³ Günarslan, **a.g.e.**, s. 139.

dikkate alındığında belirtilenlerin yanında kamu güveninin de korunan hukuki değer kapsamında olduğu kabul edilmelidir.¹⁹⁴

2.3. Suçun Unsurları

2.3.1. Suçun Maddi Unsurları

2.3.1.1. Suçun Konusu

TCK madde 245'in 2. fıkrasında düzenlenen suçun konusunu, sahte banka ya da kredi kartı teşkil etmektedir.¹⁹⁵ Anılan maddenin ilk fıkrasından farklı olarak 2. fıkrasında suçun konusunu oluşturan banka veya kredi kartının sahte olması gerekmektedir. Bununla beraber, kartın sahte olması yeterli değildir. Ayrıca sahte banka veya kredi kartının başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmiş olması şarttır.¹⁹⁶ Kartın hiçbir hesapla ilişkilendirilmemiş veya failin kendisine ait banka hesabıyla ilişkilendirilmiş olması halinde TCK madde 245/2'de düzenlenen suç oluşmayacaktır.¹⁹⁷

Kanaatimizce başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilen kartın “sanal kart” olması da mümkündür.¹⁹⁸ Doktrinde bir görüşe göre BKKK'nın 3. maddesi karşısında burada bir ayrıma gidilmesi gerekmektedir. Buna göre kartın bir kredi kartı olması halinde, söz konusu suçun sanal kredi kartı ile işlenebilmesi mümkündür. Zira BKKK madde 3'te kredi kartı numarasının da kredi kartı olarak tanımlandığı görülmektedir. Buna karşın anılan maddeye bakıldığında banka kartının fiziki varlığının arandığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasındaki suçun sanal banka kartı kullanılmak suretiyle işlenemeyeceği ifade edilmektedir.¹⁹⁹

¹⁹⁴ Özbek, **a.g.m.**, s. 1045.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 266-277.; Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 63.; Bilgen, s. 84.

¹⁹⁵ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 458.

¹⁹⁶ Günarslan, **a.g.e.**, s. 142, 149.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342, 343.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1048.; Koç, **a.g.e.**, s. 198.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 278.

¹⁹⁷ Yaşar, Gökcan ve Artuç, **a.g.e.**, s. 7348.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 142.

¹⁹⁸ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 473.

¹⁹⁹ Günarslan, **a.g.e.**, s. 149, 150.

Ancak kanaatimizce, kredi kartları bakımından kabul edildiği üzere, banka kartı söz konusu olduğunda da suçun sanal kartla da işlenebilmesi mümkündür. Bu bakımdan banka ve kredi kartlarından hem fiziksel hem de sanal kartların anlaşılması gerektiği yönündeki *Dülger*'in görüşü yerindedir.²⁰⁰ Dolayısıyla ister kredi kartı ister banka kartı olsun suçun konusunun sanal kart olması da kabul edilmelidir.

2.3.1.2. Fail

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen suç fail açısından herhangi bir özellik göstermemektedir. Sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden herkes, söz konusu suçun faili olabilir.

Sahte banka veya kredi kartı üretmek bakımından suçun uzmanlık gerektirdiği kabul edilebilirse de, suçun kanundaki tanımında failin niteliğine ilişkin bir ifadeye yer verilmediğinden, failin uzman ya da uzman olması ya da belirli bir seviyede uzmanlık bilgisine sahip olması aranmaz. Dolayısıyla suç, özgü suç niteliğinde değildir.²⁰¹

Doktrinde de ifade edildiği üzere, suç teşkil eden fiillerden “üretmek” dışında kalanlar bakımından söz konusu suç çok failli bir suç niteliğindedir.²⁰² Zira sahte kartın satılmasında bir tarafta sahte kartı satan, diğer tarafta da satın alan bulunurken; sahte kartın devredilmesinde de bir tarafta devreden, diğer tarafta da kabul eden bulunmaktadır.

2.3.1.3. Mağdur

TCK m. 245/2'de düzenlenen suç, mağdur bakımından da herhangi bir özellik göstermemektedir. Kural olarak herkes bu suçun mağduru olabilir. Bununla birlikte mağdurun kim olacağı hususu doktrinde tartışmalıdır.

Bir görüşe göre, TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen suç sahte banka ya da kredi kartının üretilmesi, satılması, satın alınması, devredilmesi veya kabul edilmesi ile oluşmaktadır. Sahte kartın kullanılması söz konusu olmadığından,

²⁰⁰ Dülger, *Bilişim Suçları ve İnternet ...*, s. 473.

²⁰¹ Özbek, **a.g.m.**, s. 1046.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 139.

²⁰² Koç, **a.g.e.**, s. 180.

kartın taşıyıcısının suçtan zarar gördüğü söylenemez. Bu görüşe göre suçtan zarar gören banka veya kredi kuruluşudur.²⁰³

Yargıtay da bu görüşe paralel olarak suçun mağdurunun banka ya da finans kuruluşu olduğunu kabul etmektedir.²⁰⁴ Yüksek Mahkeme, TCK madde 245/1'den farklı olarak, sahte kartın henüz kullanılmamış olması sebebiyle, kartın ilişkilendirildiği hesap sahibini mağdur olarak kabul etmemekte ve katılan sıfatıyla kamu davasına müdahil olamayacağı yönünde karar vermektedir.²⁰⁵

Doktrinde kartın kullanılmaması nedeniyle kartın ilişkilendirildiği banka hesabı sahibinin mağdur olamayacağı yönündeki görüşün kabul edilemeyeceği, zira böyle bir durumda kartın kullanılmaması sebebiyle suça konu banka veya kredi kartını çıkaran banka ya da kart çıkarmaya yetkili kuruluşun da mağdur olarak kabul edilme imkânının kalmayacağı haklı olarak ifade edilmektedir.²⁰⁶

Bir görüşe göre ise, söz konusu suçun özel bir sahtecilik suçu olması nedeniyle suçun mağduru toplumu oluşturan herkes olacaktır.²⁰⁷ Bu görüşte, kendi içinde daha tutarlı olarak, suçun teşekkülü için kartın kullanılması aranmadığından sahte kartın ilişkilendirildiği hesap sahibinin ya da kartı çıkaran bankanın mağdur olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığı ifade edilmektedir.²⁰⁸ Ancak, bunların suçtan zarar gören olarak davaya katılabileceklerinin kabulü gerekir.²⁰⁹

²⁰³ Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1076.

²⁰⁴ “5237 sayılı TCK.nun 245/2. Maddesinde tanımlanan suçun mağdurunun kartın henüz kullanılmamış olması nedeniyle hesap sahibi olmayıp banka veya kredi kartını çıkarma yetkisine haiz banka olacağı ...” Y. 11. CD., 09.04.2009 T., 2009/630 E., 2009/4067 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.09.2021).; “Başkaları adına sahte banka veya kredi kartı üretme, satma, satın alma veya kabul etme eylemlerinde suçun mağduru kartı üreten banka veya finans kuruluşu olması nedeniyle, kartı çıkaran banka sayısınca ve aynı bankaya ait birden fazla kartın kopyalandığında ise aynı suç işleme kararı ile işlendiğinin kabulüyle kendi içerisinde zincirleme şekilde TCK’nın 245/2 ve 43. maddelerinin tatbiki gerekeceği, sanığın aynı bankalara ait birden çok kredi kartını üretmeye çalışmasının da zincirleme suç içerisinde eriyeceği gözetilmeden, ayrı ceza tayini suretiyle yazılı şekilde karar verilmesi...” Y. 17. CD., 04.12.2018 T., 2018/5491 E., 2018/16043 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 07.09.2021).

²⁰⁵ “TCK.nun 245/2. maddesinde düzenlenen sahte üretilmiş banka veya kredi kartının kullanılması suçlarının mağdurları ilgili bankalar olup, suçlardan doğrudan zarar görmeyen...’nun davaya katılma hakkı bulunmadığı gözetilmeden ...” Y. 8. CD., 05.03.2018 T., 2017/25872 E., 2018/2371 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 07.09.2021).

²⁰⁶ Günarslan, **a.g.e.**, s. 141.

²⁰⁷ Koç, **a.g.e.**, s. 183.

²⁰⁸ **A.g.e.**, s. 181.

²⁰⁹ **A.g.e.**, s. 183.

Bir diğerk görüşe göre ise, söz konusu suçun tamamlanması halinde dahi hiç kimse açısından somut bir zararın meydana gelmeyeceğı, suçun bir tehlike suçı olduğı dikkate alınarak bir sonuca varılmalıdır. Bu doğrultuda suçun işlenmesi ile tehlikeye muhatap olan kartın ilişkilendirildiğı banka hesabı sahibi ile kartı çıkaran banka veya finans kuruluşu suçun mağduru olarak kabul edilmelidir.²¹⁰

Kanaatimizce, TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasındaki suçun işlendiğinden bahsedilebilmesi için, sahte kartın başka bir kimseye ait banka hesabıyla ilişkilendirilmiş olmasının zorunlu olduğı dikkate alındığında suçun mağdurunun sahte kartın ilişkilendirildiğı banka hesabının sahibi olduğunun kabul edilmesi gerekmektedir. Zira söz konusu maddede yer alan suç, bir tehlike suçudur ve suçun işlenmesiyle hesap sahibinin malvarlığında azalma tehlikesi ortaya çıkmaktadır.²¹¹

Bununla birlikte bankacılık hizmetlerinin itibarının ve banka ve finans kuruluşlarının işleyişine duyulan güvenin de tehlikeye düştüğünün söylenebilmesi mümkündür. Ancak suçun mağduru sadece gerçek kişi olabileceğinden, tüzel kişi olan banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluşun suçun mağduru olarak kabul edilebilmesi mümkün değildir. Bunlar ancak suçtan zarar gören olarak nitelendirilebilir.

2.3.1.4. Hareket ve Netice

TCK m. 245/2'de başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üretmek, satmak, devretmek, satın almak veya kabul etmek fiilleri suç olarak düzenlenmiştir. Söz konusu suç, **seçimlik hareketli** bir suçtur.²¹² Düzenlemede sayılan hareketlerden birinin yapılması suçun oluşumu için yeterlidir. Üretmek, satmak, devretmek, satın almak veya kabul etmek hareketlerinden birden fazlasının aynı fail tarafından gerçekleştirilmesi halinde yine **tek suç** oluşmaktadır.²¹³ Burada önem arz eden nokta, suçun konusunun aynı olmasıdır.²¹⁴ Örnek vermek gerekirse, failin sahte bir banka veya kredi kartı üretilip, ürettiğı bu kartı satması

²¹⁰ Günarslan **a.g.e.**, s. 139.; Aynı yönde; Özbek, **a.g.m.**, s. 1046.

²¹¹ Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 66.

²¹² Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1077.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472.

²¹³ A.g.e., s. 472, 476; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 278.; Sazak, **a.g.e.**, s. 54.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1048.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 343.; Bilgen, **a.g.e.**, s. 84.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 141.

²¹⁴ Günarslan, **a.g.e.**, s. 141.

halinde fail tek suçtan cezalandırılır. Ancak böyle bir durumda hakim, temel cezanın belirlenmesinde alt sınırdan uzaklaşabilir (TCK m. 61).²¹⁵

Bununla beraber mesela sahte kartın satılması halinde, hem kartı satan hem de satın alan kişiler bakımından ayrı ayrı m. 245/2’de düzenlenen suçun işlenmesi söz konusu olur. Yine sahte kartın devredilmesinde de devreden ile kabul eden bakımından suç oluşmaktadır. Bu kişilerin suçu iştirak halinde işledikleri kabul edilemez.²¹⁶

Düzenlemede sahte kartın satılması, devredilmesi, satın alınması ve kabul edilmesi fiillerine ayrı ayrı yer verilmesi ile uygulamada karşılaşılabilecek muhtemel sorunların da önüne geçilmiş ve sahte kartın ivazlı olsun ya da olmasın tüm verilme ve her şekilde kabul edilme hareketlerinin cezalandırılması garanti altına alınmış bulunmaktadır.²¹⁷

TCK m.245/2 hükmünde sayılan fiillerin suç teşkil edebilmesi için, sahte kartın ayrıca başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmiş olması gerekmektedir.²¹⁸ Herhangi bir hesapla bir bağlantısı olmayan kartın üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi halinde söz konusu suç oluşmayacaktır.²¹⁹

İnceleme konusunu oluşturan suç, neticesi harekete bitişik bir suçtur. Zira, m. 245/2 hükmünde ayrıca bir neticeye yer verilmemiştir.²²⁰ Suçun oluşması için sahte bir banka ya da kredi kartının üretilmesi, satılması, satın alınması, devredilmesi ya da kabul edilmesi fiillerinden birinin gerçekleştirilmesi yeterlidir. Sahte kartın kullanılması gerekmez.²²¹ Yine failin kendisi ya da bir başkası lehine menfaat

²¹⁵ Günarslan, **a.g.e.**, s. 141.

²¹⁶ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472.

²¹⁷ **A.g.m.**, s. 472.; Özbek, **a.g.m.**, s. 1047.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342.

²¹⁸ Özbek, **a.g.m.**, s. 1048.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 142.; Koç, **a.g.e.**, s. 198.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 278.

²¹⁹ Özbek, **a.g.m.**, s. 1048.; Koç, **a.g.e.**, s. 193.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 142.

²²⁰ Özbek, **a.g.m.**, s. 1048.

²²¹ “Sahte kartı üretme, satma, devretme, satın alma veya kabul etme suçunun unsurları, sahte oluşturulan kredi kartını kullanmak suçunun yasal tanımında yer almadığı gibi nitelikli hali olarak da düzenlenmediği, kullanma suçunun oluşması için üretme, satın alma veya kabul etme suçunun işlenmesi şart olmadığından sanık hakkında sahte kredi kartı kabul etme suçundan dolayı mahallinde dava açma mümkün görülüş ...” Y. 11. CD., 09.01.2007 T., 2006/5949 E., 2007/1 K., www.kazancı.com (Erişim Tarihi: 07.09.2021).; Y. 11. CD., 10.12.2015 T., 2015/8102 E., 2015/31723 K., www.kazancı.com (Erişim Tarihi: 07.09.2021).

sağlaması ya da mağdurun zarara uğraması aranmaz.²²² Bu yönüyle suç bir tehlike suçudur.²²³ Mağdurun zarara uğrama tehlikesi suçun oluşumu için yeterlidir. Kartın ayrıca kullanılması ve yarar sağlanması halinde 245. maddenin 2. fıkrası yanında 3. fıkrasında düzenlenen suç da işlenmiş olacaktır.

2.3.1.4.1. Üretmek

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen ilk hareket sahte bir banka veya kredi kartının üretilmesidir. Hükümde yer verilen diğer hareketlerin gerçekleştirilebilmesi için de, sahte olarak üretilmiş bir kartın mevcudiyeti şarttır. Zira sahte bir banka veya kredi kartının satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi ancak kartın üretilmesinden sonra söz konusu olabilir.²²⁴

Doktrinde üretmek, sahte bir banka ya da kredi kartının oluşturulması, düzenlenmesi, meydana getirilmesi olarak tanımlanmaktadır.²²⁵ Sahte bir banka ya da kredi kartının üretilmesi çeşitli yollarla gerçekleştirilebilir. Kanunda buna ilişkin bir sayım yapılmadığı, herhangi bir sınırlama getirilmediği görülmektedir. Uygulamada genellikle ATM, veri iletim ağları veya kredi kartı slipleri vasıtasıyla kullanıcılara ait bilgilerin kopyalandığı ve kopyalanan bilgilerin “encoder” adı verilen bir araçla fail adına basılmış plastik kartın manyetik şeridine işlendiği görülmektedir.²²⁶ Doktrinde de ifade edildiği üzere, her geçen gün teknolojinin artan bir hızla gelişmesi karşısında yeni ve farklı üretim yolları bulunması mümkündür.²²⁷ Kanun koyucu maddede üretim yollarına yer vermeyerek ortaya çıkması muhtemel yeni üretim yollarıyla sahte kart üretilmesi halinde failerin cezasız kalmasının önüne geçmiş olmaktadır.

Sahte kart, başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmek suretiyle tamamen yepyeni olarak üretilebileceği gibi, mevcut ve hukuken geçerli bir banka ya da kredi kartı üzerinde değişiklikler, kopyalamalar yapılmak suretiyle sahte banka ya

²²² Günarslan, **a.g.e.**, s. 141.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 344.

²²³ Yaşar, Gökcan ve Artuç, **a.g.e.**, s. 7349.; Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 65.; Bilgen, **a.g.e.**, s. 88.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 278.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 343, 344.

²²⁴ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 475, 476.

²²⁵ Koç, **a.g.e.**, s. 192.

²²⁶ Özbek, **a.g.m.**, s. 1053.

²²⁷ Günarslan, **a.g.e.**, s. 144, 145.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472, 473.

da kredi kartının üretilmesi de mümkündür.²²⁸ Yine bankaya sahte belgeler ibraz edilmek suretiyle sahte kartın banka tarafından çıkarılması da sağlanabilir.²²⁹ Uygulamada da sahte belgelerle bankalara başvuru neticesinde başkalarının hesabıyla ilişkilendirilmiş sahte kartın üretilmesinin ve faile tesliminin sağlandığı görülmektedir.²³⁰ Burada sahte kart üretimi bizzat fail tarafından yapılmamakta; banka görevlileri tarafından kartın üretimi sağlanmaktadır. Bu durumda banka görevlileri dolaylı fail durumunda olduğundan cezalandırılmaları söz konusu olmaz. Gerçeğe aykırı bilgi ve belgeleri bankaya sunmak suretiyle sahte kart üretilmesini sağlayan kişi ise doğrudan fail olarak TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasından cezalandırılacaktır.²³¹

Ancak burada önemli bir hususa dikkat çekmek gerekmektedir. Şöyle ki, TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında sahte banka ya da kredi kartının üretilmesi yaptırma bağlanmıştır. Sahte bilgi ve belgelerle yapılan başvuru sonucunda herhangi bir kart üretilmemiş olması halinde ise madde 245'in 2. fıkrası değil; 5464 sayılı Kanun'un 37. maddesinin 2. fıkrasında yer alan suç gerçekleşmiş olacaktır. Zira söz konusu maddeye göre, *“Kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına mahkûm edilirler.”* Bu doğrultuda

²²⁸ Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472.; Koç, **a.g.e.**, s. 192, 193.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 145.

²²⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 193.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 474.; *“Mağdur İ. T. 'in önceden kaybettiği nüfus cüzdanını bir şekilde ele geçiren sanığın kendi fotoğrafını yapıştırarak oluşturduğu sahte nüfus cüzdanıyla mağdur HSBC Bankası Mersin Şubesine kredi kartı talebiyle başvurup, başvuru formu ve sözleşmeler imzalayıp suça konu kredi kartını teslim alması eyleminin bütün halinde mağdur HSBC Bankasına karşı “kredi kartının sahte olarak üretilmesi” suçunu oluşturduğu, sanık hakkında TCK'nın 245/2. Madde ve fıkrasıyla uygulama yapılması gerektiği gözetilmeden yazılı şekilde hüküm kurulması...”* Y. 8.CD., 30.03.2015 T., 2014/28809 E., 2015/15294 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 07.09.2021).; *“Sanığın aslı ele geçmeyen sahte kimlikle başvurup kredi kartı sözleşmesi düzenlenmesi suretiyle şikayetçi HSBC Bankasından sahte kredi kartı çıkarttırmak şeklindeki eyleminin mağduru banka olup TCK'nın 245/2. maddesindeki suç kapsamında cezalandırılması gerekirken suç vasfında yanılığa düşülerek özel belgede sahtecilik suçundan karar verilmesi, ...”* Y. 8. CD., 23.10.2019 T., 2018/12101 E., 2019/12797 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 01.10.2021).; Y. 8. CD., 07.06.2017 T., 2016/12743 E., 2017/6650 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 01.10.2021).

²³⁰ **A.g.m.**, s. 474

²³¹ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 474.; Okuyucu Ergün ise, TCK m. 245/2'de sahte kartı üreten, satan, satın alan, devreden ve kabul eden kişiden bahsedilmesi nedeni ile kişinin gerçeğe aykırı bilgilerle bankaya başvurmak suretiyle sahte bir kart oluşturulmasını sağlaması halinde TCK m. 245/2'deki suçun söz konusu olamayacağını ifade etmektedir. Yazara göre böyle bir durumda sahte belgelerle başvuruda bulunan kişinin fiili, duruma göre dolandırıcılık veya 5464 sayılı Kanun'un 37. maddesinin 2. fıkrasında düzenleme altına alınan, gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu kapsamında değerlendirilmelidir. Okuyucu Ergün, **a.g.m.** s. 1077, 1078.

sahte bilgi ve belgelerle bankaya yapılan başvuru sonucunda sözleşmenin imzalanmasını da kapsayacak aşamaya kadar faile uygulanacak hüküm 5464 sayılı Kanun'un 37. maddesinin 2. fıkrası olacaktır. Sözleşmenin imzalanmasından sonra kartın üretilmesi halinde ise, failin TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasından cezalandırılması gerekmektedir.²³²

Daha önce de belirtildiği üzere, TCK'nın 245/2 hükmündeki suçun gerçekleştiğinden bahsedilebilmesi için, sahte olarak üretilen banka ya da kredi kartının başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmiş olması gerekmektedir. Sahte kartın herhangi bir hesapla bağlantısı olmaması halinde ya da bankada hesabı

²³² Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 475.; Yılmaz, **a.g.m.**, s. 279.; "5464 Sayılı ... Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 37/2 maddesinde yer alan "kredi kartı veya üye iş yeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler" şeklindeki düzenlemenin sözleşmenin imzalanmasını da kapsayacak aşamaya kadar uygulanabileceği, kredi kartı sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra kartın üretilmesi halinde 5237 Sayılı TCK'nın 245/2. maddesine, sahte üretilen bu kartın kullanılarak menfaat temin edilmesi halinde ise, 245/3. Maddesine temas eden suç oluşturacağı; somut olayda sanığın Akbank AŞ.den alınan yazıda müşteri adına yapılan başvuru ile 27/09/2007 tarihinde 5571 1341 4392 0242 numaralı kredi kartı çıkartıldığı ve 10/02/2009 tarihine kadar kullanıldığı, 5.000.00 TL haksız kazanç elde edildiği ancak bankaya zararın ödendiği, ... AŞ.'den 22/03/2007 tarihinde müşteri adına başvuru ile kredi kartı alındığı, G... Bankası AŞ.'ye 03/09/2002 tarihinde kredi kartı başvurusunda bulunulduğunun belirlenmesi karşısında; sanığın müşterinin bilgi ve rızası dışında bankalara başvurup müşteri adına kredi kartı sözleşmesi imzaladığı anlaşıldığından, sanığın fiilinin, hesabın henüz açılmaması ve kredi kartının düzenlenmemesi halinde 5464 Sayılı ... Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 37.2 maddesindeki "gerçeğe aykırı kredi kartı sözleşmesi düzenlemek" suçunu oluşturacağı, kartın üretilmesi halinde 5237 sayılı TCK'nın 245/2. Maddesinde, düzenlenen suç oluşturacağı sahte üretilen bu kartın kullanılarak menfaat temin edilmesi halinde ise TCK'nın 245/3. Maddesinde düzenlenen suç oluşturacağı gözetilip, sanığın hukuki durumunun buna göre belirlenerek hüküm kurulması yerine, zincirleme biçimde işlenmiş özel belgede sahtecilik suçundan hüküm kurulması ve suç duyurusunda bulunulması, ..."Y. 11. CD., 15.01.2020 T., 2018/6065 E., 2020/231 K., www.kazancı.com (Erişim Tarihi: 01.10.2021).; "5464 Sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 37/2. maddesinde yer alan "kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler" şeklindeki düzenlemenin sözleşmenin imzalanmasını da kapsayacak aşamaya kadar uygulanabileceği kredi kartı sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra kartın üretilmesi halinde 5237 sayılı TCK.nun 245/2, sahte üretilen bu kartın kullanılarak menfaat temin edilmesi halinde ise ayrıca 245/3.maddesine temas eden suç oluşturacağı, somut olayda ise; sanığın, A. G. adına oluşturulmuş sahte sürücü belgesi ile Akbank C... Şubesine 26.04.2009 tarihinde kredi kartı talebiyle başvurup sözleşme imzaladığı, ancak banka tarafından yapılan incelemede şüphelenilmesi nedeniyle 27.04.2009 günü polise haber verilmesi üzerine kredi kartını teslim almaya gittiği sırada yakalandığı iddia ve kabul olunmasına göre; dosya içerisinde bulunan kredi kartı sözleşmesini imzalayan sanığın talebi sonucu düzenlenmiş kredi kartı bulunup bulunmadığı ilgili bankadan sorulup buna ilişkin kayıtların celbi ile kredi kartı veya kart numarası bulunması halinde eylemin TCK nun 245/2. maddesindeki "kredi kartının sahte olarak üretilmesi" suçunu hesabın henüz açılmaması ve kredi kartının düzenlenmemesi halinde ise 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 37/2. maddesindeki gerçeğe aykırı kredi kartı sözleşmesi düzenlemek suçunu oluşturacağı gözetilmeden eksik soruşturma sonucu olayda uygulama yeri bulunmayan 5237 sayılı TCK.nun 245/3,35. maddesiyle yazılı şekilde hüküm tesisi, ..." Y. 11.CD. 22.12.2010 T., 2010/14173 E., 2010/14817 K., www.kazancı.com (Erişim Tarihi: 23.10.2021).; Y. 8. CD., 13.01.2020 T., 2019/19765 E., 2020/578 K., www.kazancı.com (Erişim Tarihi: 23.10.2021).

olan kişinin kendi hesabıyla ilişkilendirilerek bir kart üretmesi halinde söz konusu suç oluşmayacaktır.²³³

Doktrinde *Dülger*, sahte kart üretilmesinden sadece fiziksel olarak sahte kart oluşturulmasının anlaşılması gerektiğini ifade etmektedir.²³⁴ Yazara göre, başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmek suretiyle sanal kartların da sahte olarak oluşturulması mümkündür. Bu halde de TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasındaki suç oluşur.

Sanal kart kullanımının her geçen gün yaygınlaştığı günümüzde, sanal kartın sahte olarak üretilmesinin düzenleme altına alınan suçun kapsamına girmediğinin kabulü, kanun koyucunun amacıyla bağdaşmamaktadır. Gerçekten de başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmek suretiyle sahte olarak sanal kart üretilmesi de suç kapsamında kabul edilmeli ve sahte kartın fiziki varlığının bulunması suçun oluşumu bakımından zorunlu kılınmamalıdır.²³⁵

2.3.1.4.2. Satmak veya satın almak

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında sahte kartı satan ve satın alan kişinin cezalandırılacağına ilişkin düzenlemeye yer verilmek suretiyle, sahte kartı üretmek yanında satmak ve satın almak da suç olarak düzenlenmiştir. Satmak, bir değer karşılığında bir malı alıcıya vermek; satın almak, bir nesneyi belirlenen fiyatını ödeyerek kendine mal etmek, mübayaa etmek anlamına gelmektedir.²³⁶

Doktrinde sahte bir banka veya kredi kartının alım satımının gerçekleşmesi bakımından birtakım hususlara dikkat çekilmektedir. Buna göre, kartı satan kişinin kartı elinde bulundurma nedeni önem arz etmez. Sahte kartı satan kişi ile kartı üretenin aynı kişi olması şart değildir.²³⁷ Yani sahte kartı satan kişinin kartı bizzat üretmiş olması zorunluluğu bulunmamaktadır. Bunun yanında, kartı satan veya satın alan kişilerin satıma konu olan banka veya kredi kartının sahteliğini bilerek hareket

²³³ Okuyucu Ergün, **a.g.m.**, s. 1077.; Koç, **a.g.e.**, s. 193.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 343.

²³⁴ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 473.

²³⁵ Koç, **a.g.e.**, s. 185, 186.

²³⁶ <https://sozluk.gov.tr/>

²³⁷ Koç, **a.g.e.**, s. 196.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 145, 146.

etmeleri gerekmektedir.²³⁸ Son olarak da satım bir ivaz karşılığı olmalıdır. Sahte kartı satın alan, kartı satan kişiye kart karşılığında bir bedel, para ya da para yerine geçecek bir şey vermeli; kartı satan da bunu kabul etmelidir.

Sahte bir banka ya da kredi kartının satılması halinde hem sahte kartı satan hem de bu kartı satın alan TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasındaki suçu işlemiş olur. Bu kişiler arasında iştirak ilişkisi bulunduğu bahsedilemez.²³⁹ Dolayısıyla her iki tarafın da söz konusu hükümde düzenleme altına alınan suçun karşılığı olarak öngörülen ceza ile cezalandırılması gerekmektedir.

Belirtmek gerekir ki, faillerin cezalandırılabilmesi için devrin gerçekleşmesi şarttır. Zira Ceza Hukukunda, Borçlar Hukukundan farklı olarak, taraf iradelerinin uyuşması yeterli değildir.²⁴⁰ Bu doğrultuda sadece satım hususunda anlaşmaya varılmış olması halinde tarafların sahte bir banka ya da kredi kartının satımına ilişkin olarak cezalandırılmaları söz konusu olmaz. Maddi bir harekette bulunulması gerekmektedir. Dolayısıyla Borçlar Hukukunda geçerli bir satımdan bahsedilebilmesi için satım konusunun devredilmesi şart değilken, Ceza Hukukunda faillerin cezalandırılabilmesi için devrin gerçekleşmesi; sahte banka ya da kredi kartının kartı satanın hakimiyet alanından çıkıp, satın alanın hakimiyet alanına girmesi zorunluluğu bulunmaktadır.²⁴¹

2.3.1.4.3. Devretmek veya kabul etmek

Kanunda başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmiş sahte bir kartı “devretme” ve “kabul etme” hareketleri de suç olarak tanımlanmıştır. *Devretmek*, bir malın mülkiyetini, bir mal üzerindeki hakkı başkasına geçirmek; *kabul etmek*, sunulan bir şeyi almak anlamına gelmektedir.²⁴²

Kanun koyucu, satmak hareketi ile birlikte devretmek ve satın almak hareketinin yanında kabul etmek hareketine de yer vermek suretiyle, sahte bir banka ya da kredi kartının ivazlı olsun olmasın her türlü alma ve verme şeklini suç

²³⁸ Koç, **a.g.e.**, s. 195.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 145.

²³⁹ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 472.

²⁴⁰ Koç, **a.g.e.**, s. 193.

²⁴¹ Koç, **a.g.e.**, s. 196.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 146.

²⁴² <https://sozluk.gov.tr/>

kapsamına almıştır.²⁴³ Sahte bir banka veya kredi kartının devredilmesinde de hem kartı devralan hem de kartı kabul eden kişi cezalandırılır. Yine sahte kartın satılmasında ve satın alınmasında olduğu gibi, burada da hem devreden hem de kabul edenin devir konusu kartın sahte olduğunu bilmeleri gerekmektedir.

Tarafların sahte banka veya kredi kartının devrine ilişkin olarak anlaşmış olmaları, suçun oluşumu bakımından yeterli değildir. Kartın fiilen devredilmesi, devreden hakimiyet alanından çıkıp, kabul edenin hakimiyet alanına girmesi gerekmektedir. Böyle bir durumda hem devreden hem de kabul eden madde 245/2’de yer verilen suçtan cezalandırılırlar. Bu kişiler bakımından iştirake ilişkin hükümler uygulanmaz.

Doktrinde, suçun oluşması bakımından “bulundurmak” fiilinin üzerinde durulması gerektiği ifade edilmiştir. *Özbek*, TCK madde 245/2 hükmünde sayılan hareketler arasında “bulundurmak” fiiline yer verilmemişse de, “kabul etmek” fiilinin bulundurmaya da içerdiğini ifade etmektedir. Bununla birlikte yazara göre, kabul etmek fiiline düzenlemede yer verilmesi her ne kadar suçla mücadele bakımından olumlu görülebilecekse de, fiilin geniş kapsamlı olması belirlilik ilkesini de içinde barındıran kanunilik ilkesine uygun düşmemektedir.²⁴⁴ Bu doğrultuda, üzerinde sahte banka veya kredi kartı bulunduran herkesin “kabul etmek” fiilini işlemiş sayılmasının önüne geçilmesi için düzenlemede “üretmek” dışındaki fiilleri kapsayacak şekilde “bilerek” ifadesine yer verilmeli ve “bulundurmak” fiili de düzenleme kapsamına alınmalıdır.²⁴⁵ Bununla beraber “bilerek” ibaresinin üretmek fiilini kapsamaması gerekmez. Zira düzenlemede sayılan diğer hareketlerden farklı olarak, kartın bilmeden sahte olarak üretilmesinin mümkün olmadığı açıktır.

Buna karşın diğer bir görüşe göre ise, “bulundurmak” her zaman “kabul etmek” anlamına gelmeyebilir. *Günarslan* buna örnek olarak, eve gelen misafirin unuttuğu sahte kartın bir süre evde bulundurulması durumunu göstermektedir. Böyle bir durumda failin kabul etme kastı olmadığından suçun gerçekleştiğinden bahsedilemeyecektir.²⁴⁶

²⁴³ Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 146.

²⁴⁴ Özbek, **a.g.m.**, s. 1047, 1048.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 342, 343.

²⁴⁵ Özbek, **a.g.m.**, s. 1047, 1048.

²⁴⁶ Günarslan, **a.g.e.**, s. 147.

Yazar ayrıca TCK'nın 191. maddesine işaret etmektedir. Maddede düzenlenen “kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak” suçu bakımından kanun koyucunun “kabul etme” ve “bulundurma” hareketlerine ayrı ayrı yer verdiğini ve bu hususun söz konusu hareketlerin farklı kavramlar olmaları ve tamamen örtüşmemelerinden kaynaklandığını ifade etmektedir. Bu doğrultuda, TCK'nın 245/2 hükmünde “bulundurmak” hareketine yer verilmemesine rağmen, her bulundurmanın “kabul etmek” kapsamında değerlendirilmesi “suçta ve cezada kanunilik ilkesi”ne aykırılık teşkil etmektedir.

Daha önce de belirtildiği üzere TCK madde 245/2 hükmünde sayılan fiillerin suç teşkil etmesi için failin kartın sahteliğini bilerek hareket etmesi gerektiği kabul edilmektedir. Yani kartı satan, satın alan, devreden veya kabul eden kartın sahteliğini bilerek bu fiilleri gerçekleştirmiş olmalıdır. Bu doğrultuda bulundurmak fiilinin, kabul etmek fiili içinde değerlendirilmesi mümkündür. Dolayısıyla bilme unsuru gerçekleştiği sürece bulundurmak fiilinin, kabul etmek kapsamında değerlendirilmesi ve madde 245/2'deki suçun işlendiğinin değerlendirilmesi mümkündür. Ancak doktrinde de belirtildiği üzere böyle bir kabulün kanunilik ilkesi bakımından problematik olduğu da inkar edilemez. Bu doğrultuda yapılması gereken düzenlemeye diğer fiiller yanında “bulundurmak” fiilinin de eklenmesi ve üretmek dışında kalan fiilleri kapsayacak şekilde “bilerek” ifadesine yer verilmelidir.

2.3.2. Suçun Manevi Unsuru

TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üretme, satma, devretme, satın alma veya kabul etme suçu kasten işlenebilen bir suçtur. Suçun işlendiğinin kabul edilebilmesi için, failin bilerek ve isteyerek hareket etmesinden ibaret genel kastı yeterlidir. Failin özel bir saikle hareket etmesi aranmaz.²⁴⁷

Kanunda suçun taksirli hali düzenlenmemiş olduğundan, söz konusu suçun taksirle işlenmesi mümkün değildir. Kural olarak kasten işlenebilen her suç olası kastla da işlenebilir. Dolayısıyla m. 245/2'de de “bilerek”, “bildiği halde”,

²⁴⁷ Koç, a.g.e., s. 202.; Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 488.

“bilmesine rağmen” şeklinde herhangi bir ifadeye yer verilmemesi nedeniyle, söz konusu suçun olası kastla işlenebilmesi mümkündür.²⁴⁸

2.3.3. Hukuka Aykırılık

TCK’nın 245. maddesinin 2. Fıkrası bakımında bir hukuka uygunluk nedeninin gerçekleşmesi çok zordur. Sahte bir banka veya kredi kartı üretme, böyle bir kartı alıp satma ve devretme, bilerek kabul etme halinde bir hukuka uygunluk nedeninden bahsedilemez.²⁴⁹

2.4. Suçun Özel Belirîş Şekilleri

2.4.1. Teşebbüs

TCK’nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen suç, neticesi hareketle bitişik bir suçtur. Düzenlemede sayılan hareketler icra edildiği anda suç tamamlandığından kural olarak bu suça teşebbüs mümkün görülmemektedir.²⁵⁰ Bununla beraber, icra hareketlerinin bölünebildiği durumlarda söz konusu suça teşebbüs mümkündür.²⁵¹

Örneğin, fail sahte kart basımı için kullanılan makinede, henüz basım tamamlanmadan, meydana gelen bir arıza nedeniyle kart üretimi gerçekleştirilememiş ya da fail sahte kart üretmek isterken yakalanmış ise kart üretimi eylemi henüz tamamlanmadığından suçun teşebbüs aşamasında kaldığı söylenebilir. Ancak sahte kartın üretilmezden evvel satılması için pazarlık yapılması, elde edilmiş manyetik şerit bilgisinin kodlanacağı kartın manyetik şeridinin silinmiş olması, basılmaya elverişli boş plastik kart bulundurulması gibi hallerde teşebbüsten bahsedilemez. Zira bu gibi eylemler hazırlık hareketi niteliğindedir. Buna karşın örneğin, daha önceden elde edilen kart bilgilerinin beyaz karta aktarılmasına

²⁴⁸ Özbek, **a.g.m.**, s. 1049.

²⁴⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 203.

²⁵⁰ Özbek, **a.g.m.**, s. 1049.

²⁵¹ Özbek, **a.g.m.**, s. 1049.; Taşdemir, **a.g.e.**, s. 344.; Koç, **a.g.e.**, s. 204.

başlanmış ve fakat basımın bir engel nedeniyle henüz tamamlanamamış olması halinde suç teşebbüs aşamasında kalmış olur.²⁵²

Suçta teşebbüsün mümkün olduğu hallerde fail, icra hareketlerinden gönüllü olarak vazgeçer veya kendi çabalarıyla suçun tamamlanmasını veya neticenin gerçekleşmesini önlerse TCK'nın 36. maddesinde düzenlenen gönüllü vazgeçme hükümlerinden yararlanması mümkündür. Böyle bir durumda fail, teşebbüs aşamasında kalan banka ve kredi kartlarının üretilmesi, satılması, satın alınması, devredilmesi veya kabul edilmesi suçundan cezalandırılmayacaktır ve fakat o ana kadar tamamlanmış olan eylemi başka bir suç oluşturduğu takdirde sadece o suça ait ceza ile cezalandırılacaktır.

2.4.2. İştirak

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen suç, iştirak bakımından herhangi bir özellik göstermemektedir. TCK'nın 37, 38, 39 ve 40. maddelerinde düzenlenen iştirake ilişkin genel hükümlerin söz konusu suç bakımından da uygulanması mümkündür. Dolayısıyla bu suç bakımından müşterek faillik, azmettirme ve yardım etme söz konusu olabilir.²⁵³

Faillerin, ortak bir suç işleme iradesi ile suç tipinde sayılan farklı hareketleri gerçekleştirmeleri halinde müşterek faillik söz konusu olacaktır.²⁵⁴ Örneğin, birlikte suç işleme iradesi ile faillerden birinin kartı üretmesi, diğerinin de üretilen bu kartı satması halinde müşterek faillikten bahsedilecektir.

Bununla birlikte doktrinde *Dülger* tarafından da ifade edildiği üzere, sahte kartın üretilmesi, satılması, satın alınması, devredilmesi ve kabul edilmesi hareketlerinin Kanun'da ayrı ayrı cezalandırılabilir şekilde düzenlenmesi nedeniyle her bir hareketi gerçekleştiren failin bu hareketten sorumlu tutularak cezalandırılması gerekmektedir. Faillerin bizzat gerçekleştirdikleri hareket dışındaki hareketlerin gerçekleştirilmesi hususunda müşterek bir iradelerinin olması da önem arz etmez. Bu

²⁵² Y. 8. CD., 14.04.2014 T., 2014/12043 E., 2014/9488 K., Karar için bkz. Koç, **a.g.e.**, s. 204, 205.

²⁵³ Koç, **a.g.e.**, s. 203.

²⁵⁴ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 498.; Günarslan, **a.g.e.**, s. 153.

durumun suçun oluşumuna ya da faillerin sorumluluğuna bir etkisi bulunmamaktadır.²⁵⁵

Faillerin suç tipinde sayılan hareketlerden tek bir tanesini ortak bir suç işleme kararı ile işlemeleri halinde birlikte faillik söz konusu olur.²⁵⁶ Yine TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasındaki suça yardım eden sıfatıyla iştirak edilmesi de mümkündür. Örneğin sahte banka ya da kredi kartının satımı için aracılık yapan kişi yardım eden olarak söz konusu suçtan sorumlu olacaktır.

Doktrinde sahte kartın üretilmesinde kullanılan bir cihazın temin edilmesinin madde 245/2 kapsamına girip girmediği üzerinde de durulmuştur. Buna ilişkin olarak TCK'ya 24.3.2016 tarihinde 6698 sayılı Kanunun 30. maddesi ile eklenen “*Yasak cihaz ve programlar*” başlıklı 245/A hükmüne değinmek yerinde olacaktır.

Söz konusu maddeye göre, “*Bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçların işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran kişi*”nin cezalandırılacağı öngörülmüştür.

Düzenlemede “... bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçlar” denilmek suretiyle herhangi bir cihaz, bilgisayar programı, şifre veya sair güvenlik kodunun doğrudan bilişim suçlarının işlenmesi için yapılması ya da oluşturulmasının yanında TCK veya diğer yasalarda yer alan bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenebilecek dolaylı bilişim suçlarının işlenmesi için yapılması ya da oluşturulması da suç kapsamında kabul edilmiştir.²⁵⁷ Suçun işlenmesine elverişli olabilecek her türlü cihaz, program, şifre veya güvenlik kodu, madde 245/A'da düzenleme altına alınan suçun konusunu teşkil edebilecektir. Doktrinde, encoder ve casus yazılımlar buna örnek olarak gösterilmektedir.²⁵⁸

²⁵⁵ Dülger, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 498.

²⁵⁶ Günarslan, **a.g.e.**, s. 153.

²⁵⁷ Aköz, **a.g.e.**, s. 146.

²⁵⁸ Aköz, **a.g.e.**, s. 147.

Söz konusu suçun oluşup oluşmadığının tespitinde dikkat edilmesi gereken bir husus da failin suç işleme kastının bulunup bulunmadığıdır. Bu doğrultuda örneğin bilişim alanında bir suçun işlenmesine elverişli bir cihazın, bilişim sisteminin güvenliğini test etmek maksadıyla yapılması halinde 245/A maddesinde yer alan suçun oluştuğundan bahsedilemeyecektir.

Sonuç olarak, her ne kadar sahte kart üretilmesinde kullanılan cihazı temin eden kişi TCK'nın 245/2 hükmü bakımından yardım eden konumundaysa da, yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, 245/A hükmünde düzenlenen suçun karşılığında öngörülen ceza ile cezalandırılacaktır. Zira *“failliğin şerikliğe göre asliliği ilkesi”*, cihazı temin eden kişinin 245/A hükmü ile sorumlu olmasını gerektirmektedir.²⁵⁹

2.4.3. Suçların İçtimai

Kabul ettiğimiz görüş uyarınca, sahte banka veya kredi kartı üretmek, satmak, satın almak, devretmek veya kabul etmek suçunun mağduru, sahte kartın ilişkili olduğu banka hesabının sahibidir. Bu doğrultuda aynı kişiye ait hesaplarla bağlantılı olarak kart üretilmesi halinde tek suç oluşacaktır. Bununla birlikte aynı kişi adına birden fazla sahte kart üretilmiş olması yani aynı hesaba bağlı olan birden fazla kart üretilmesi halinde faile zincirleme suç hükümleri uygulanacaktır.

Yargıtay kararlarına bakıldığında ise, kartın kullanılmamış olması nedeniyle suçun mağdurunun banka hesap sahibi olamayacağı görüşünün benimsendiği görülmektedir. Yüksek mahkemeye göre, TCK madde 245/2'de düzenleme altına alınan suçun mağduru ilgili bankalar olup, kartları basılan banka sayısınca suç oluşacak ve aynı bankanın birden fazla kartının değişik zamanlarda basılması halinde zincirleme suç hükümleri uygulanacaktır.²⁶⁰

²⁵⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 203, 204.

²⁶⁰ “Sahte banka veya kredi kartı üretme, kabul etme ve sahte oluşturulmuş banka veya kredi kartı ile harcama yapma eylemlerinin mağduru, sahte olarak oluşturulan kredi ya da banka kartıyla ilişkilendirilen banka veya finans kuruluşu olması nedeniyle, kartı çıkaran banka sayısınca ve aynı bankaya ait birden fazla kopyalanmış kart kullanılması halinde ise kendi içerisinde zincirleme şekilde TCK'nun 245/2. ve sahte kartın kullanımı durumunda 245/3., birden fazla kullanılmışsa aynı Kanun'un 43. madde ve fıkralarının uygulanması gerektiği cihetle ...” Y. 8. CD., 15.11.2017 T., 2016/9073 E., 2017/12791 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 23.10.2021).; “Sahte banka veya kredi kartı üretme, kabul etme ve sahte oluşturulmuş banka veya kredi kartı ile ATM cihazından para

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında sahte kartın üretilmesi, satılması, satın alınması, devredilmesi veya kabul edilmesi suç olarak düzenlenmişken, aynı maddenin 3. fıkrasında ise, sahte olarak üretilmiş kartın kullanılması cezai yaptırıma bağlanmıştır. Ancak söz konusu iki fıkra arasında bileşik suç ilişkisi olduğundan bahsedilemez. Zira söz konusu suçlardan biri diğerinin unsurunu ya da ağırlaştırıcı nedenini oluşturmamaktadır. Anılan maddenin 2. ve 3. fıkrasının işlenmesi halinde ortada tek bir fiil olmadığından, fikri içtima kurallarının uygulanması da mümkün değildir. Failin sahte kart üretmesi ve bu sahte kartı kullanması halinde gerçek içtima kuralları uygulanacak ve fail her iki fıkroda yer verilen suçtan ayrı ayrı cezalandırılacaktır.

Yargıtay kararlarına bakıldığında Yüksek Mahkeme'nin farklı yönde görüşlerine rastlamak mümkündür. Ancak yakın tarihli kararlara bakıldığında Yargıtay'ın da TCK'nın 245. maddesinin 2. ve 3. fıkrası arasında geçit suç ilişkisi bulunmadığı yönünde karar verildiği görülmektedir.²⁶¹

Doktrinde üzerinde durulan bir diğer husus da maddenin 2. fıkrasında düzenleme altına alınan fiillerin gerçekleştirilmesi halinde aynı zamanda sahtecilik suçunun da işlenmiş sayılıp sayılmayacağına ilişkindir.

Özbek tarafından da ifade edildiği üzere²⁶², anılan fıkroda düzenleme altına alınan suç, özel bir sahtecilik suçu niteliğinde olmakla birlikte burada sahtecilik kart üzerinde yapılmaktadır. Buna karşın klasik sahtecilik suçlarında sahtecilik, belge üzerinde yapılmaktadır. Bu doğrultuda failin sahte bir banka veya kredi kartı

çekme ya da alışveriş yapma eylemlerinde mağdurun, sahte oluşturulan banka veya kredi kartlarıyla ilişkilendirilen banka olması nedeniyle, banka sayısınca TCK.nun 245/2. ve 245/3. madde ve fıkralarında düzenlenen suçların oluşacağı, bir suç işleme kararının icrası kapsamında değişik zamanlarda aynı bankaya ait birden fazla kartın sahte olarak hazırlanması halinde TCK.nun 245/2. madde ile birlikte 43. maddenin, aynı bankaya ait kart veya kartlarla değişik zamanlarda harcama yapılması veya para çekilmesi halinde ise, 245/3. madde ile birlikte 43. maddenin uygulanması gerektiği cihetle, somut olayda ise aynı bankaya ait birden fazla kartın değişik zamanlarda kullanıldığı gözetilmeden yazılı şekilde kart sayısınca hüküm kurulması suretiyle fazla ceza tayini ...” Y. 8.CD., 12.01.2017 T., 2016/3793 E., 2017/245 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 01.11.2021).; Y. 8. CD., 04.10.2017 T., 2016/11388 E., 2017/10864 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 01.11.2021).

²⁶¹ “Başkasına ait banka hesabıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi 5237 sayılı TCK.nun 245/2. maddesinde, sahte banka veya kredi kartını kullanarak kendisine veya başkasına yarar sağlanması ise anılan maddenin 3. Fıkrasında birbirinden bağımsız ve ayrı ayrı suçları oluşturduğu cihetle ...” Y. 8.CD, 05.06.2017 T., 2016/8552 E., 2017/6548 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 01.11.2021).

²⁶² Özbek, **a.g.m.**, s. 1051.

üretmesi halinde sadece TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrası ihlal edilmiş olur. Failin aynı zamanda sahtecilik suçunu da işlediği kabul edilemez.

Suçun işlenmesi sırasında başka bir suçun işlenmesi halinde ise, failin o suçtan ayrıca cezalandırılması gerekmektedir.²⁶³

2.5. Yaptırım ve Muhakeme

2.5.1. Yaptırım

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen suçun karşılığı olarak üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve onbin güne kadar adli para cezası yaptırımı öngörülmüştür. Buradan da anlaşılacağı üzere söz konusu düzenleme karşılığı öngörülen yaptırım, aynı maddenin ilk fıkrasında düzenlenen gerçek bir banka ya da kredi kartının kötüye kullanılması suçunun yaptırımından daha ağır olarak düzenlenmiştir.

Söz konusu suçun işlenmesi neticesinde tüzel kişilerin yarar elde etmesi halinde ise, bunlar hakkında Kanun'un 246. Maddesi gereğince, TCK madde 60'ta düzenlenen tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanır.

Suçun cezasının üst sınırı göz önünde bulundurulduğunda, uygulanacak zamanaşımı süresi on beş yıl olacaktır.

2.5.2. Muhakeme

²⁶³ "... açılan davada sanık hakkında açılan ve mahkemece de sübutu kabul edilen özel belgede sahtecilik eyleminin hem sahte kart üretmek hem de sahte telefon abone sözleşmelerini kapsadığı, ancak; her iki eylemin de birbirinden bağımsız suçları oluşturacağı, bu sebeple sanığın aslı ele geçmeyen sahte kimlikle bankaya başvurup başvuru formu, sözleşme düzenletip kart ürettirerek teslimini sağlamaktan TCK'nun 245/2 ve 43. maddeleri, aynı kimlikle sahte abone sözleşmesi düzenletmekten dolayı suç tarihinden sonra, 10.11.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve sanığın lehine olan 5809 Sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinin gözetilmemesi, ... " Y. 8. CD., 03.10.2018 t., 2018/8646 E., 2018/10280 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 01.11.2021).

TCK'nın 245. maddesinin 2. fıkrasında düzenlenen suç bakımından görevli mahkeme, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'a göre belirlenecektir. Söz konusu Kanun'un 11, 12 ve 14. Maddeleri gereğince görevli mahkeme, "Asliye Ceza Mahkemesi"dir.

Davaya bakma yetkisi ise, CMK'nın 12. Maddesi gereğince, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir. Bu doğrultuda, sahte kartın üretim yeri, satma, devretme, satın alma ve kabul etme eylemlerinin icra edildiği yer mahkemeleri yetkili mahkeme olarak kabul edilmelidir.

3. SAHTE BİR BANKA VEYA KREDİ KARTINI KULLANMAK SURETİYLE KENDİSİNE VEYA BAŞKASINA YARAR SAĞLAMA SUÇU (TCK md.245/3)

3.1. Genel Olarak

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında, *“Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”* şeklindeki düzenleme yer almaktadır.

Düzenlemeden de anlaşılacağı üzere, suça konu banka veya kredi kartının tamamen sahte olarak üretilmesi söz konusu olabileceği gibi, gerçek bir banka ya da kredi kartının üzerinde sahtecilik yapılmış olması da mümkündür. Kartın sahte bilgi ve belgelerle bankaya başvurulmak suretiyle, banka tarafından çıkarılmasının sağlanması da mümkündür.

Belirtmek gerekir ki, madde 245'in 3. fıkrasında yer alan suç bakımından, sahte olarak üretilmiş ya da üzerinde sahtecilik yapılmış olan kartın başkasına ait bir banka hesabıyla ilişkilendirilmiş olması şart değildir. Bir banka hesabıyla ilişkilendirilmemiş bir kart üzerinde sahtecilik de söz konusu olabilir. Sahte banka veya kredi kartının mevcut bir banka hesabıyla ilişkilendirilmiş ya da ilişkilendirilmemiş olması arasında suçun oluşumu bakımından herhangi bir fark bulunmamaktadır.

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasındaki suçun işlendiğinden bahsedilebilmesi için sahte kartın kullanılması gerekmektedir. Burada kullanma ile kastedilen, her türlü kullanma değil, kartın amacı doğrultusunda kullanımıdır.

Bununla birlikte suçun tamamlanması için kartın kullanılması yeterli değildir. Ayrıca kartın kullanılmasıyla failin kendisi veya başkası lehine bir yarar sağlaması gerekmektedir. Söz konusu yarar ekonomik bir yarar olmalıdır.

Madde metninde açıkça belirtildiği üzere failin söz konusu suçtan cezalandırılabilmesi için eylemin daha ağır bir cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmaması gerekmektedir. Aksi takdirde fail TCK madde 245/3'te düzenlenen suçun karşılığı olarak öngörülen ceza ile değil, daha ağır cezayı gerektiren suçtan cezalandırılacaktır.²⁶⁴

3.2. Korunan Hukuki Değer

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında korunan hukuki değer karma nitelik taşımaktadır. Maddenin ilk fıkrasında korunan hukuki değerler, bu fıkra bakımından da geçerlidir. Bu doğrultuda hırsızlık, dolandırıcılık, güveni kötüye kullanma ve sahtecilik suçları bakımından korunan hukuki değerler söz konusu suç bakımından da korunmaktadır. Bununla birlikte, maddenin ilk fıkrasındaki suça paralel şekilde, 3. fıkroda yer alan suçun ihdasıyla esasen malvarlığı değerlerinin korunduğu kabul edilmelidir.

Yine 3. fıkroda sahte banka ya da kredi kartı söz konusu olduğu için, 2. fıkroda olduğu gibi, burada da kartlı ödeme sistemine duyulan güvenin ve bilişim alanının korunması söz konusudur.²⁶⁵

Ayrıca maddenin 3. fıkrasında düzenlenen suç, sahtecilik suçunun özel bir görünümü olduğundan kamu güveni de korunmaktadır.²⁶⁶

²⁶⁴ Yaşar, Gökcan ve Artuç, **a.g.e.**, s. 7350, 7351.

²⁶⁵ Özbek, **a.g.m.**, s. 1052; Koç, **a.g.e.**, s. 242.

²⁶⁶ Doktrinde *Akbulut*, korunan hukuki değer sadece kişilerin malvarlığı olduğunu ifade etmektedir. (Akbulut, **a.g.m.**, s. 36.)

3.3. Suçun Unsurları

3.3.1. Suçun Maddi Unsurları

3.3.1.1. Suçun Konusu

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen suçun konusunu, sahte oluşturulan ya da üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartları oluşturmaktadır.²⁶⁷ Burada suçun konusunu oluşturan kartın sahte olması gerektiği gözden kaçırılmamalıdır. Zira gerçek bir banka ya da kredi kartının kullanılması suretiyle haksız yarar elde edilmesi halinde TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasındaki değil, ilk fıkrasındaki suç söz konusu olur.

Sahte banka ya da kredi kartı, kartın başkasına ait banka hesabıyla ilişkilendirilmek suretiyle tamamen sahte olarak üretilmesi şeklinde oluşturulabileceği gibi; gerçek bir banka ya da kredi kartının tahrif edilmesi suretiyle kart üzerinde sahtecilik yapılması da mümkündür. Yine gerçeğe aykırı bilgi ve belgelerle, banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluşa başvurulması sonucu kart çıkarılması suretiyle sahte banka ya da kredi kartı üretilmesi söz konusu olabilecektir.²⁶⁸

²⁶⁷ Özbek, **a.g.m.**, s. 1052.; Doktrinde ayrıca sahte kartın kullanılması ile sağlanan yararın da suçun konusunu teşkil ettiği yönünde görüşler bulunmaktadır. (Tufanoğlu, **a.g.e.**, s. 73.; Budak, **a.g.e.**, s. 81.) Doktrinde *Akbulut* da, suçun konusunun malvarlığına ilişkin ekonomik değer olduğunu ifade etmektedir. Yazara göre banka veya kredi kartları suçun konusu olmayıp, fiili aracı niteliğindedir. (Akbulut, **a.g.m.**, s. 38.)

²⁶⁸ “Sanığın ele geçirdiği başkasına ait nüfus cüzdanını kullanarak banka görevlilerince basımını sağladığı kredi kartı “sahte oluşturulan” kart niteliğinde olup bu kartın kullanılması suretiyle kendisine haksız yarar sağlaması eylemi daha ağır cezayı gerektiren başka bir suçu oluşturmadiğundan 5237 sayılı Yasanın 245/3.maddesinde düzenlenen suçu oluşturmaktadır. Burada sanığın eyleminin TCY'nın 158/1-j maddesinde düzenlenen dolandırıcılık suçunu oluşturabileceği düşünülebilir ise de, yasakoyucunun banka ve kredi kartları için getirdiği ve miktar olarak daha ağır cezayı gerektiren özel düzenleme nedeniyle bu maddenin olayda uygulanma yeri bulunmamaktadır.” YCGK, 27.05.2008 T., 2008/11-87 E., 2008/150 K.; “Sanığın başkasına ait kimlik bilgilerini içeren “sahte nüfus cüzdanını” kullanmak suretiyle katılan banka şubelerinden gerçeğe aykırı kredi kartları alıp değişik tarihlerde kullanmak suretiyle menfaat temin etmekten ibaret eylemlerinin, CGK'nun 27.05.2008 gün ve 2008/11-87/150 kararında açıkladığı üzere; her bir bankaya ait kart için 5237 sayılı TCK.nun 245/3, 43. maddelerinde yazılı zincirleme biçimde “banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması” suçlarını oluşturduğu gözetilmeden suç vasfının belirlenmesinde yanlışya düşülerek eylemin nitelikli dolandırıcılık suçlarını oluşturduğundan bahisle yazılı şekilde hüküm kurulması, ...” Y. 11. CD., 08.10.2009 T., 2009/14916 E., 2009/11372 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 18.10.2021).

3.3.1.2. Fail

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen suç fail bakımından herhangi bir özellik arz etmemektedir. Herkes bu suçun faili olabilir. Tamamen sahte olarak üretilmiş ya da gerçek bir kartın üzerinde sahtecilik yapılmak suretiyle ortaya çıkarılmış banka ya da kredi kartını kullanmak veya başkasına kullandırmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi bu suçun faili sayılacaktır.

Sahte banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle haksız yarar sağlayan kişinin, söz konusu kartı üretme, satın alma, satma, devretme ya da kabul etme fiillerini gerçekleştirmiş olması gerekmemektedir. Zira m. 245/ 2 ile m. 245/3'te düzenleme altına alınan suçlar arasında geçit suç ilişkisi bulunmamaktadır. Bu suçlar birbirinden bağımsız ve farklı suçlardır.²⁶⁹ Kartın fail dışında bir kimse tarafından üretilmiş olması ihtimalinde, kartı üreten kişi ile sahte kartı kullanmak suretiyle TCK madde 245'in 3. fıkrasındaki suçu işleyen fail arasında iştirak ilişkisi bulunması da aranmamaktadır.²⁷⁰

Tüzel kişiler suçun faili olamayacaklarından, anılan suçun işlenmesi suretiyle tüzel kişiler lehine haksız yarar sağlanması halinde TCK'nın 246. maddesi gereğince tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanacaktır. Tüzel kişilere ilişkin olarak daha önce yapılan açıklamalar bu suç bakımından da geçerlidir.

3.3.1.3. Mağdur

TCK madde 245/3'te düzenlenen suçun mağduru hukuka aykırı yararın elde edilmesiyle malvarlığı zarara uğramış olan kişidir.²⁷¹ Daha önce de belirtildiği üzere, anılan maddenin ilk fıkrasında olduğu gibi, bu fıkra da düzenlenen suç bakımından da öncelikli olarak malvarlığı değerleri korunmaktadır. Zira söz konusu suçun

²⁶⁹ Koç, **a.g.e.**, s. 243.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 37.; “*Sanığın üzerinde İ. B. adına kullanılan özellikleri kollukça tutulan tutanakta yazılı ve dosyada mevcut kriminal rapora göre işgal kabiliyeti bulunan kimlik ve İ. B. adına alınmış kredi kartıyla yakalandığı olayda başkasına ait kimlik bilgileri kullanılarak sahte kredi kartı alınması ve kullanılması eyleminin TCK.nun 245/2 ve 245/3. maddelerinde düzenlenen suçları ayrı ayrı oluşturacağı ...*” Y. 8. CD., 03.02.2015 T., 2014/38108 E., 2015/2265 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 18.10.2021).; Y. 8. CD., 19.09.2018 T., 2018/6324 E., 2018/9474 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 18.10.2021).

²⁷⁰ Günarslan, **a.g.e.**, s. 166.; Koç, **a.g.e.**, s. 243.

²⁷¹ Koç, **a.g.e.**, s. 244.

işlendiğinin kabul edilebilmesi için kartın kullanılması suretiyle haksız yarar elde edilmesi şarttır.²⁷²

Bu doğrultuda sahte kartın bir banka hesabıyla ilişkilendirilmiş olması halinde suçun mağduru, sahte kartın ilişkilendirildiği hesabın sahibi olacaktır. Buna karşın sahte kartın herhangi bir hesapla ilişkilendirilmemiş olması halinde ise, suçtan banka ya da kart çıkarmaya yetkili kuruluş zarar görmektedir. Ancak gerçek kişi olmamaları nedeniyle bu kurumların mağdur olarak nitelendirilmeleri mümkün değildir. Dolayısıyla böyle bir durumda banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluşun suçtan zarar gören olarak kabul edilmeleri gerekmektedir.²⁷³

Yargıtay ise, sahte kartı çıkaran banka ya da kart çıkarmaya yetkili kuruluşu suçun mağduru olarak kabul etmektedir.²⁷⁴

3.3.1.4. Hareket ve Netice

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen suç ile sahte olarak üretilen ya da gerçek bir banka ya da kredi kartının üzerinde tahrifat yapılmak suretiyle sahte olarak oluşturulan kartın kullanılması suretiyle haksız yarar sağlanması cezalandırılmaktadır.

Maddede açıkça “sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan” denilmek suretiyle banka veya kredi kartının hem tamamen sahte bir kart olarak üretilmiş olabileceği; hem de gerçek ve mevcut bir banka ya da kredi kartı üzerinde tahrifat yapılması suretiyle oluşturulabileceği ortaya konulmuştur.²⁷⁵ Daha önce belirtildiği üzere, gerçeğe aykırı bilgi ve belgelerle başvurmak suretiyle banka veya kart çıkarmaya yetkili kuruluş tarafından sahte üretilmesinin sağlanması da

²⁷² Akbulut, **a.g.m.**, s. 37.

²⁷³ Koç, **a.g.e.**, s. 244.

²⁷⁴ “Sahte oluşturulmuş banka veya kredi kartı ile ATM cihazından para çekme ya da alışveriş yapma eylemlerinde mağdurun, kredi ya da banka kartı üreten banka veya finans kuruluşu olması nedeniyle, kartı çıkaran banka sayısınca ve aynı bankaya ait birden fazla kopyalanmış kart kullanılması, aynı kartın değişik zamanlarda kullanılması ya da kullanılmaya teşebbüs edilmesi hallerinde zincirleme şekilde TCK'nun 245/3. madde ve fıkrasında düzenlenen suçun oluşacağı gözetilerek ...” Y. 8. CD. 23.06.2016 T., 2016/2302 E., 2016/8421 K., www.kazancı.com (Erişim Tarihi: 28.09.2021).; Aynı yönde, Yılmaz, **a.g.m.**, s. 280.

²⁷⁵ Akbulut, **a.g.m.**, s. 38.

mümkündür.²⁷⁶ Bu şekilde oluşturulan sahte banka veya kredi kartının kullanılması halinde de, TCK madde 245/3'te düzenlenen suçun işlenmesi söz konusu olur.²⁷⁷

Doktrinde TCK madde 245/1'de düzenlenen suç ile madde 245/3'te düzenlenen suçun hareket ve netice itibariyle örtüştüğü ifade edilmektedir.²⁷⁸ Gerçekten de madde metnine bakıldığında anılan suçlar arasındaki tek farkın suçun konusuna ilişkin olduğu görülmektedir. Zira ilk fıkrada yer alan suçun konusunu gerçek bir banka ya da kredi kartı teşkil ederken, 3. fıkrada yer verilen suçun konusunu sahte olarak oluşturulmuş ya da üzerinde sahtecilik yapılmış banka ya da kredi kartı teşkil etmektedir.

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen suçun gerçekleştiğinden bahsedilebilmesi için öncelikle sahte olarak üretilmiş ya da üzerinde sahtecilik yapılmış banka ya da kredi kartının kullanılması suretiyle yarar sağlanması gerekmektedir. Bu doğrultuda suçun çok hareketli bir suç olduğunun söylenmesi mümkündür.

Söz konusu suç bakımından sahte kartın başkasına ait bir hesaplara ilişkilendirilmiş olması da şart değildir. Dolayısıyla hiçbir hesaplara ilişkilendirilmemiş, hayali kişiler adına çıkarılmış sahte kartın kullanılması suretiyle yarar sağlanması halinde de söz konusu suçun işlendiği kabul edilecektir.

İlk fıkrada düzenlenen suçta olduğu gibi, burada da icra hareketlerine başlandığının kabul edilebilmesi için sahte banka ya da kredi kartının kullanılması gerekmektedir. Düzenlemede kullanımanın ne şekilde gerçekleşmesi gerektiğine ilişkin bir sınırlamaya yer verilmediğinden, söz konusu suç serbest hareketli bir suçtur.²⁷⁹ Haksız yararın sağlanması için kartın belirli bir şekilde kullanılması gerekmemektedir.²⁸⁰ Bununla birlikte kullanma ile kastedilenin banka veya kredi kartının mahiyeti ve düzenleme amacına uygun olan kullanım olduğu kabul

²⁷⁶ A.g.m., s. 38.

²⁷⁷ Koç, a.g.e., s. 245.; Akbulut, a.g.m., s. 38.; Y. 8. CD. 18.04.2018 T., 2017/15968 E., 2018/4415 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 28.09.2021).; Y. 8. CD., 02.03.2015 T., 2014/27246 E., 2015/12807 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 28.09.2021).; Y. 8. CD., 24.06.2014 T., 2014/428 E., 2014/16164 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 28.09.2021).

²⁷⁸ Günarslan, a.g.e., s. 166.

²⁷⁹ Günarslan, a.g.e., s. 167.

²⁸⁰ Koç, a.g.e., s. 245.

edilmelidir.²⁸¹ Bu doğrultuda ATM'den para çekilmesi, üye işyerinden ya da internetten alışveriş yapılması anılan suç bakımından kullanma olarak kabul edilirken, kimliğin ispatı için sahte kartın gösterilmesi kullanma olarak nitelendirilemez.

Söz konusu suçun oluşması için failin sahte banka ya da kredi kartını üreten ya da gerçek bir banka ya da kredi kartı üzerinde sahtecilik yapan kişiyle aynı kişi olması ya da bu kişiyle iştirak ilişkisi içinde olması gerekli değildir. Failin kartı, kartın sahteliğini bilerek kullanması yeterlidir.²⁸²

Fail, sahte kartı kendisi kullanabileceği gibi, kartı bir başkasına kullandırmak suretiyle de m. 245/3'te düzenlenen suçu işleyebilir. Bir diğer ifade ile söz konusu suçun oluştuğunun kabul edilebilmesi için, failin sahte banka ya da kredi kartını bizzat kullanması zorunluluğu bulunmamaktadır. Her ne kadar ilk fıkradaki düzenlemenin aksine 3. fıkroda “kullandırarak” ifadesine yer verilmemişse de, TCK madde 37/2'de yer alan dolaylı faillik kurumu burada uygulama alanı bulur ve sahte kartı bir başkasına kullandıran kişi m. 245/3'teki suçun karşılığı olarak öngörülen ceza ile cezalandırılır.

Belirtmek gerekir ki, sahte oluşturulan ya da üzerinde sahtecilik yapılan kartın kullanılması, suçun tamamlanması için yeterli değildir. TCK madde 245/3'teki suçun bütün unsurlarıyla tamamlandığından bahsedilebilmesi için, ilk fıkradaki suça paralel olarak, sahte kartın kullanılması suretiyle haksız bir yararın elde edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla söz konusu suç bir zarar suçudur.²⁸³ Haksız yarar fail lehine sağlanabileceği gibi, fail dışında bir kimse lehine yarar sağlanması halinde de suçun işlendiği kabul edilir. Belirtmek gerekir ki yarar, ekonomik nitelikte bir yarar olmalıdır. Aksi takdirde, yararın elde edildiğinden ve bu doğrultuda söz konusu suçun oluştuğundan bahsedilemez.²⁸⁴ Bununla birlikte yararın mutlaka fiili olarak elde edilmiş olması gerekmez. Önemli olan yararın failin üzerinde tasarruf edebileceği bir duruma getirilmiş olmasıdır. Failin yarar üzerinde fiili hakimiyet kurması gerekmez.²⁸⁵ Dolayısıyla paranın mağdurun hesabından başka bir hesaba

²⁸¹ Günarlan, **a.g.e.**, s. 167.

²⁸² Günarlan, **a.g.e.**, s. 166.

²⁸³ Akbulut, **a.g.m.**, s. 38.

²⁸⁴ **A.g.m.**, s. 40.

²⁸⁵ Yılmaz, **a.g.m.**, s. 280.

havale edilmiş olması halinde de yararın sağlandığı kabul edilmelidir. Ancak yararın kartın kullanımı ile illiyet bağı içinde olması şarttır.²⁸⁶

Söz konusu suçun icra hareketleri kartın kullanılması veya kullandırılmasıyla başlamakta ve haksız yararın fail ya da bir başkası tarafından elde edilmesiyle suç tamamlanmaktadır. Bu doğrultuda sahte banka ya da kredi kartının kullanılmasına rağmen henüz haksız yarar elde edilemeden suçun kesintiye uğraması halinde suç teşebbüs aşamasında kalacaktır.

3.3.2. Suçun Manevi Unsuru

Söz konusu suç, kasten işlenebilen bir suçtur. Failin kullandığı kartın, banka veya kredi kartı olduğunu, bu kartın sahteliğini ve sahte banka ya da kredi kartını kullanmak veya başkasına kullandırmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağladığını bilerek hareket etmiş olması gerekmektedir.²⁸⁷

Kural olarak, kasten işlenebilen her suçun olası kastla işlenebilmesi de mümkün olduğundan, suç olası kastla da işlenebilir.²⁸⁸

Buna karşın söz konusu suçun düzenlendiği TCK'nın 245. maddesinin 3 fıkrasında suçun taksirle işlenebileceğine ilişkin bir düzenlemeye gidilmediğinden, suçun taksirle işlenmesi imkanı yoktur.

3.3.3. Hukuka Aykırılık

TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen, sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle yarar sağlamak suçuna ilişkin olarak herhangi bir hukuka uygunluk nedeninin gerçekleşmesi pek olası değildir.²⁸⁹

²⁸⁶ Akbulut, **a.g.m.**, s. 40.

²⁸⁷ Özbek, **a.g.m.**, s. 1055.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 41.

²⁸⁸ Özbek, **a.g.m.**, s. 1055.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 41.

²⁸⁹ Özbek, **a.g.m.**, s. 1055.; Akbulut, **a.g.m.**, s. 41.

3.4. Suçun Özel Beliriş Şekilleri

3.4.1. Teşebbüs

Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka ya da kredi kartını kullanmak suretiyle yarar sağlamak suçuna teşebbüs mümkündür. Daha önce de ifade edildiği üzere, teşebbüsten bahsedilebilmesi için, suçun icra hareketlerine başlanması şarttır. Söz konusu suçun icra hareketleri de sahte banka ya da kredi kartının kullanılması ile başlar. Suçun tamamlanması ise haksız yararın elde edilmesi ile gerçekleşir. Dolayısıyla sahte kart kullanılmış ve fakat bu kullanımla bağlantılı olarak herhangi bir yarar elde edilememişse suça teşebbüs söz konusu olacaktır.²⁹⁰

Belirtmek gerekir ki, henüz suçun icrai hareketlerine başlanmadığı sürece teşebbüsten bahsedilemez. Bu sebeple failin sahte bir kartı üzerinde bulundurması halinde, henüz kart kullanılmadığından TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasındaki suça teşebbüs edildiğinden bahsedilemez. Böyle bir durumda ancak madde 245'in 2. fıkrasında yer alan suç söz konusu olabilir.²⁹¹

Unutulmamalıdır ki, teşebbüsten bahsedilebilmesi için suçun tamamlanmasının failin kendi iradesinin bir ürünü olmaması gerekmektedir. Suç failin elinde olmayan bir nedenle tamamlanamamış olmalıdır. Örneğin failin sahte kartla alışveriş yapmak isterken işyeri sahibinin kartın sahte olduğunu anlaması halinde suç teşebbüs aşamasında kalmış olacaktır. Suçun tamamlanamamasının failin iradesinin bir sonucu olması halinde, teşebbüs değil, TCK'nın 36. maddesinde

²⁹⁰ “Aynı bankaya ait olup aynı hesaplarla ilişkilendirilmiş ve değişik zamanlarda üretildiği de saptanamayan birden fazla kopyalanmış kartın üretilmesi halinde TCK'nın 245/2. maddesinde yazılı suçun oluşacağı, eylemin tek suç oluşturacağı ve zincirleme suç koşullarının gerçekleşmeyeceği, sahte olarak üretilmiş kredi kartlarının değişik zamanlarda kullanılmaya çalışılması fakat sonuca ulaşamaması halinde ise ayrıca TCK'nın 245/3, 35. maddesinde yazılı suçun oluşacağı da gözetilmeden, somut olayda aynı bankaya ait ve aynı hesapla ilişkilendirilen sonu 3278 ile biten ve değişik zamanlarda üretildiği de sabit olmayan iki adet kredi kartını sahte olarak üretilip bu kartları değişik tarihlerde ve işyerlerinde kullanılmaya çalışıp red cevabı alındığından çekim işlemleri gerçekleştirilemediğinden, sanık Ahmet hakkında yazılı şekilde TCK'nın 245/2, 43. maddeleri uyarınca hüküm kurulması ...” Y. 8. CD., 07.07.2014 T., 2014/9348 E., 2014/17785 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 15.09.2021).; Y. 8. CD., 08.10.2018 T., 2018/6171 E., 2018/10436 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 15.09.2021).

²⁹¹ Akbulut, **a.g.m.**, s. 41.

düzenleme altına alınan gönüllü vazgeçme kurumu suç bakımından uygulama alanı bulur.²⁹²

3.4.2. İştirak

TCK'nın 245'nci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlama suçu iştirake ilişkin olarak farklı bir özellik göstermemektedir. Yukarıda belirtildiği üzere TCK'nın suça iştirake ilişkin hükümleri aynen uygulama alanı bulacaktır.²⁹³ Suçun kanuni tanımında yer alan hareketleri birlikte suç işleme kararının icrası kapsamında fiil üzerinde ortak hâkimiyet kurmak suretiyle icra eden kişiler müsterek fail olarak cezalandırılacaktır.

²⁹² Akbulut, **a.g.m.**, s. 41.

²⁹³ **A.g.m.**, s. 41.; "...Oluşa uygun kabule göre, fikir ve eylem birliği içerisinde bulunan sanıkların sahte olarak oluşturulmuş kredi kartlarını yanlarına alarak, sanık C... K... tarafından kiralanmak suretiyle temin edilen otomobil ile Salihli ilçesine geldikleri, saat 20.00 sularında mağdur Ser. UY. 'nın işyerine sanıklar S... A... ile F... P... girerek 1220 YTL değerinde iki adet cep telefonu ile 4 adet 250'lik kontör satın aldıkları, cep telefonu bedelini sanık S...A.. adına, kontörlerin bedelini ise F... P... adına oluşturulmuş sahte kredi kartları ile ödedikleri, buradan çıkan sanıkların kendilerini bekleyen diğer sanıklarla buluşup aldıklarını bıraktıktan sonra saat 20.40'da mağdur Öz. Yüc. 'in işyerine giderek 360 YTL değerindeki 3 adet cep telefonunu aldıkları ve ödemenin sanık S. adına oluşturulmuş sahte kredi kartı ile yapıldığı, tekrar diğer sanıklarla buluşup aldıkları cep telefonlarını bıraktıktan sonra bu defa sanıklar S... A..., F... P... ve B... A... 'un saat 21.10'da mağdur Mu. İnc. 'nın işyerine gelip toplam 1870 YTL değerinde 3 adet cep telefonunu aldıkları ve ödemeyi sanık B. adına oluşturulmuş sahte kredi kartı ile yaptıktan sonra Salihli ilçesinden ayrıldıkları, mağdur Mu. İnc. kredi kartı slipinde "yurt dışı" ibaresini görmesi üzerine yaptığı araştırma sonunda sahte olduğunun anlaşıldığı ve şikayet üzerine sanıkların aynı akşam saat 22.30 ilçesinde sanık C...K... 'in sevk ve idaresindeki otomobil içerisinde yakalandıkları, otomobilde yapılan aramada cep telefonlarının ele geçtiği, böylece olayın başlangıcından beri fikir ve eylem birliği içerisinde olan sanıklar S...A..., F...P... ve B...A... 'ın adlarına oluşturulmuş kartlarının kullanılması suretiyle haksız menfaat temini sırasında birbirlerinin yanında bulunmak suretiyle birbirlerinin fiillerine iştirak ederek 5237 Sayılı TCK'nun 245/3 maddesinde düzenlenen "kredi kartının kötüye kullanılması" suçunu işledikleri, bu suç yapılan alışveriş sayısınca değil haksız olarak kullanılan kart sayısınca oluştuğu ve sanık S.A.. adına oluşturulan kartın 2 kez kullanılmış olması nedeniyle suçun teselsül ettiği, sanık C... K... 'un ise diğer sanıkların suçlarına aynı kanunun 39/2-c maddesi anlamında iştirak ettiği gözetilerek, sanıklar S...A..., F...P... ve B...A... 'ın 5237 Sayılı TCK'nun 37/1 maddesi, sanık C...K... 'in ise 39/2-c madde aracılığıyla 245/3. maddesiyle iki kez 245/3 ve 43. maddeleriyle de bir kez mahkumiyetlerine karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, suç vasfının tayininde yanılığa düşülerek eylemlerinin dolandırıcılık suçunu oluşturduğunun kabulüyle yazılı şekilde hüküm kurulması..." Y. 11. CD, E. 2006/5208, K. 2006/8493, T. 30.10.2006, www.karararama.yargitay.gov.tr (Erişim Tarihi: 01.12.2021).

3.4.3. Suçların İçtimai

TCK'nın 245. Maddesinin 3. fıkrasındaki düzenleme yardımcı norm niteliğindedir. Söz konusu düzenlemede “fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde” denilmek suretiyle bu husus açıkça ortaya konulmuştur.

Bu doğrultuda fiilin madde 245/3'te düzenleme altına alınan suçun karşılığında öngörülen cezadan daha ağır cezayı gerektiren bir suç teşkil etmesi halinde yardımcı norm niteliğindeki TCK madde 245/3 uygulanmayacak, daha ağır cezayı gerektiren norm uygulanacaktır.²⁹⁴

TCK'nın madde 245/3'te düzenlenen suçun zincirleme suç şeklinde işlenebilmesi mümkündür. Kanaatimizce failin kaç suç işlediğinin tespiti bakımından esas alınması gereken, adına sahte kart düzenlenmiş kişi, yani kart hamilidir.²⁹⁵ Bu doğrultuda, aynı hamile ait kartın değişik zamanlarda birden fazla kez kullanılması ya da aynı hamile ait birden fazla kartın kullanılması suretiyle haksız yarar sağlanması halinde suçun zincirleme şekilde işlendiği kabul edilmelidir.²⁹⁶ Sahte banka ya da kredi kartının sadece bir defa kullanılması suretiyle failin yarar sağlaması halinde ise eylemin tekliği söz konusu olduğundan, ortada tek bir suç bulunmaktadır.²⁹⁷

Yargıtay ise, söz konusu suçun mağduru olarak bankayı kabul ettiğinden banka sayısınca suç oluşacağı görüşünü benimsemekte ve aynı bankaya ait sahte kartın değişik zamanlarda birden fazla kez kullanılması ya da aynı bankaya ait birden fazla kartın kullanılması halinde suçun zincirleme suç şeklinde işlendiğini kabul etmektedir.²⁹⁸ Bu doğrultuda, farklı bankalara ait sahte kartların kullanılması halinde banka sayısınca suç oluştuğu kabul edilmelidir.

²⁹⁴ Akbulut, **a.g.m.**, s. 42; Özbek, **a.g.m.**, s. 1057.

²⁹⁵ Akbulut, **a.g.m.**, s. 41.

²⁹⁶ **A.g.m.**, s. 42.; Koç, **a.g.e.**, s. 252., Özbek, **a.g.m.**, s. 1056.

²⁹⁷ Budak **a.g.e.**, s. 86.

²⁹⁸ “... bankaya ait gerçek bir kredi kartının manyetik şerit bilgilerinin kopyalanarak sahte bir kredi veya banka kartı üretilmesi ve bu kart kullanılarak yarar sağlanması halinde suçtan zarar görenin ilgili banka olduğu, aynı bankaya ait birden fazla kartın kopyalanması durumunda 43. maddesinin, sahte olarak üretilen kartların alışverişte kullanılması halinde ise, banka sayısınca TCK.nun 245/3. maddesiyle aynı bankaya ait birden fazla kart ile veya bir kart ile değişik zamanlarda para çekilmesi veya harcama yapılması halinde ise TCK.nun 43. maddesi uyarınca uygulama yapılması gerektiği cihetle ...” Y. 8. CD., 28.04.2017 T., 2016/1756 E., 2017/4709 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 15.09.2021).

Burada üzerinde durulması gereken bir husus da TCK'nın 245. maddesindeki suçun hem 2. fıkrasını hem de 3. fıkrasını ihlal etmesi halinde failin hangi suçu ihlal etmiş sayılacağına ilişkindir.

Maddenin 2. fıkrasında başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilmek suretiyle sahte banka ya da kredi kartının üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi suç olarak düzenlenmiştir. Maddenin 3. Fıkrasında ise, sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka ya da kredi kartının kullanılması suretiyle haksız yarar sağlanması cezalandırılmaktadır.

Doktrinde bir görüşe göre, söz konusu düzenlemelerde yer alan suçlar birbirinden farklı ve bağımsız suçlardır. Bu doğrultuda örneğin failin başkasına ait bir banka hesabıyla ilişkilendirilmiş sahte kart üretmesi ve ürettiği bu sahte kartı kullanıp yarar sağlanması halinde fail hakkında her iki suçun karşılığında öngörülen yaptırım uygulanacaktır.²⁹⁹

Doktrinde diğer bir görüşe göre ise, sahte oluşturulan ya da üzerinde sahtecilik yapılmış olan banka ya da kredi kartının kullanılması suretiyle yarar sağlanması suçunun işlenebilmesi için öncelikle sahte bir kartın üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla TCK'nın 245. maddesinin 3. fıkrasındaki suçun işlenebilmesi için aynı maddenin 2. fıkrasındaki suçun işlenmesi zorunludur.³⁰⁰ Bu doğrultuda 2. fıkradaki suç, 3. fıkradaki suç bakımından “geçit suç” niteliği taşımaktadır. Failin her iki fıkradan ayrı ayrı cezalandırılması yerinde değildir. Fail, sadece maddenin 3. fıkrasında düzenleme altına alınan suçun karşılığı olarak öngörülen ceza ile cezalandırılmalıdır.³⁰¹

Yargıtay Kararlarına bakıldığında ise, Yüksek Mahkemenin farklı yönde kararlarına rastlamak mümkündür. Yargıtay'ın kimi kararlarında TCK'nın 245. maddesinin 2. ve 3. fıkrasındaki suçlar arasında geçit suç ilişkisi olduğu ve failin sadece 3. fıkradaki suçun karşılığı olarak öngörülen ceza ile cezalandırılması

²⁹⁹ Koç, a.g.e., s. 252.

³⁰⁰ Budak, a.g.e., s. 72.

³⁰¹ Mustafa Cemil Demir, “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, (Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2019, s. 148; Ş. Cankat Taşkın, “Bilişim Hukuku Uluslararası Uyuşmazlıklar”, **TBBD**, S.85, 2009, s. 86.; Erdoğan, a.g.e., s. 343.; **Dülger**, Bilişim Suçları ve İnternet ..., s. 508-509.

gerektiği³⁰², kimi kararlarında ise, söz konusu iki fıkra da yer alan suçların birbirinden ayrı ve bağımsız suçlar olduğu yönünde karar verdiği görülmektedir.³⁰³ Bununla birlikte Yargıtay'ın 14.01.2020 tarihli kararında madde 245/2 ve 3'te düzenleme altına alınan suçların birbirinden ayrı ve bağımsız suçlar olduğu ifade edilmiştir.³⁰⁴

³⁰² “Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 09/05/2017 tarihli 2017/211 esas, 2017259 karar sayılı ilamında ve 11/06/2019 tarihli 2015/8-960 esas, 2019/467 karar sayılı ilamında belirtildiği şekliyle, “TCK'nun 245/3. maddesindeki sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlama suçunu işlemeyi kasteden failin öncelikle sahte oluşturulmuş veya üzerinde sahtecilik yapılmış bir banka veya kredi kartına ihtiyacı vardır. Bunun için de, sahte banka veya kredi kartını ya kendisi oluşturup üretmek, ya satın almak ya da kabul etmek suretiyle TCK'nun 245/2. maddesinde düzenlenen sahte banka veya kredi kartı üretme, satın alma veya kabul etme suçlarından birini işlemesi zorunludur. Bu nedenle TCK'nun 245/2. maddesindeki sahte banka veya kredi kartı üretme, satın alma veya kabul etme suçları aynı maddenin üçüncü fıkrasındaki suçu işlemeyi kasteden fail bakımından geçit suçu niteliğindedir. Bu nedenle, sanığın katılana ait banka hesapları ile ilişkilendirilerek oluşturulmasını sağladığı sahte kredi kartlarını, bir suç işleme kararının icrası kapsamında değişik zamanlarda birden fazla kez kullanmak suretiyle kendisine yarar sağlama şeklindeki eylemlerinin bir bütün hâlinde banka sayısınca ve zincirleme biçimde işlenen TCK'nun 245/3. maddesindeki suçu oluşturduğu, sanığın ayrıca geçit suçu niteliğindeki TCK'nun 245/2. maddesindeki suçtan cezalandırılmayacağı kabul edilmelidir.” Bu açıklama ışığında, sanık hakkında temin ettiği banka ve kredi kartlarını farklı zamanlarda kullanarak menfaat temin etmesi nedeniyle 5237 Sayılı TCK'nun 245/3 ve 43. maddeleri gereğince mahkumiyet hükmü kurulması gerektiği gözetilmeksizin, ayrıca TCK'nun 245/2. maddesi gereğince de mahkumiyet hükmü kurulmak suretiyle fazla ceza tayin edilmesi, ...” Y. 15. CD., 14.10.2019 T., 2017/30401 E., 2019/9855 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.10.2021).; Y. 8. CD., 03.02.2015 T., 2014/38108 E., 2015/2265 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.10.2021).

³⁰³ “... Ancak, Katılan N.Ç.'in kimlik bilgilerine göre düzenlenmiş sahte kimliği kullanarak, sözleşme imzalayıp suça konu kredi kartını üretirmek eyleminin küll halinde TCK.nun 245/2, 43. ve aldığı kredi kartını değişik zamanlarda alışveriş yapmak ve nakit para çekmek suretiyle yarar sağlama şeklindeki eyleminin ise, aynı Kanunun kendi içinde teselsül eden 245/3 ve 43. maddelerindeki birbirinden bağımsız ayrı ayrı suçları oluşturacağı gözetilmeden yazılı şekilde resmi belgede sahtecilik suçundan beraatine ve TCK.nun 245/2-3. maddeleri belirtilerek tek bir suçtan mahkumiyetine karar verilmesi, ...” Y. 8. CD. 24.06.2014 T., 2014/428 E., 2014/16164 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.10.2021).; “Başkasına ait banka hesabıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üretilmesi, satılması, devredilmesi, satın alınması veya kabul edilmesi 5237 Sayılı TCK.nun 245/2. maddesinde, sahte banka veya kredi kartını kullanarak kendisine veya bir başkasına yarar sağlanması ise anılan maddenin 3. fıkrasında birbirinden bağımsız ve ayrı ayrı suçları oluşturduğu cihetle; somut olayda sanığın başkasına ait kimlik bilgilerini kullanmak suretiyle katılan bankaya müracaat ederek banka kartı ve kredi kartı çıkartmak eyleminin 245/2. ve 43., bu kartları kullanarak değişik zamanlarda nakit para çekmek suretiyle yarar sağlama şeklindeki eyleminin ise TCK.nun 245/3 ve 43. maddelerindeki birbirinden bağımsız ayrı ayrı suçları oluşturacağı gözetilmeden, tek suç kabulüyle yazılı şekilde hüküm kurulması, ...” Y. 8. CD., 22.05.2017 T., 2016/7733 E., 2017/5815 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 09.10.2021).

³⁰⁴ “Failin bir suçu işlemek için aynı hukuki değeri koruyan daha hafif bir suçu işlemek zorunda kaldığı hâllerde “geçitli suç” söz konusu olur. Geçit suçları cezalandırılmayan önceki eylemlerin kapsamında sayılırlar ve bu nedenle bütün cezalandırılmayan önceki eylemlerle birlikte görünüşte içtimanın bir türünü oluştururlar. Bu tip görünüşte içtimada, bir suçun işlenmesi için daha hafif suçu basamak yapmak zorunluluğu vardır ve basamak durumunda bulunan suçu düzenleyen normun yardımcı norm oluşu nedeniyle, ağır suçu düzenleyen normun uygulanması ile yetinilir. Geçitli suçun söz konusu olabilmesi için, görünüşte içtima eden normlar arasında açık nitelikte asli-yardımcı norm ilişkisinin bulunmaması, ağır suç ile bu suça ulaşabilmek için aşılması zorunlu basamak durumunda bulunan hafif suçu düzenleyen normların korudukları hukuki değerlerin aynı nitelikte ve aynı türden olmaları, ağır suçun işlenmesi için mutlaka geçit durumundaki daha hafif bir suçun işlenmesinin gerekmesi, hafif suçun faili ve mağduru ile ağır suçun faili ve mağdurunun aynı kişiler olmaları, failin hareketi ile ağırlaşan neticeler arasında nedensellik bağının bulunması ve failin kastının başlangıçtan

Bu doğrultuda Yüksek mahkemenin tartışmalara son verdiğini söylemek mümkündür.

Kanaatimizce de TCK madde 245'in 2. fıkrasındaki suçun, aynı maddenin 3. fıkrasındaki suç bakımından geçit suç niteliğinde olduğu kabul edilemez. Zira burada iki farklı fiil söz konusudur. Ayrıca maddenin 3. fıkrasındaki düzenlemede, 2. fıkraya

itibaren ağırlaşan neticeleri gerçekleştirmeye yönelmiş olması gerekir. TCK'nın 245/2 ve 245/3 arasında geçit suç ilişkisinin bulunduğunu söyleyebilmek için üçüncü fıkra da yer alan suçun mutlaka ikinci fıkra da yer alan seçimlik hareketlerden birisi gerçekleştirilerek işlenmesi gerekmektedir. Ancak TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında seçimlik hareketlerden biri olarak belirtilen "kabul etmek" eylemi aynı fıkra da sayılan devretme eyleminin karşılığı olarak düzenlenmesi ve Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğü'nde de; "Sunulan bir şeyi alma" şeklinde tanımlandığından, üzerinde hiçbir yazı ve logo bulunmayan ve beyaz plastik kart olarak adlandırılan kartın manyetik şeritlerine gerçek kart verileri yüklenmesi suretiyle oluşturulan sahte kartı yolda bularak kullanan failin eylemi kanunilik ilkesi gereğince TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suç oluşturamaz iken aynı maddenin üçüncü fıkrasında düzenlenen suç oluşmuş olur. Yine banka dışında kalan diğer finans kuruluşlarının çıkarttıkları kredi kartlarında sahtecilik hâlinde başkasına ait banka hesabıyla ilişkilendirme söz konusu olamayacağından kanunilik ilkesi gereğince aynı maddenin ikinci fıkrasında düzenlenen suç oluşmasa da daha geniş sahtecilik eylemlerini kapsayan aynı maddenin üçüncü fıkrasındaki suç oluşacaktır. Ayrıca fail her zaman üçüncü fıkra da düzenlenen suç işlemek amacıyla hareket etmeyebilir, 5377 Sayılı Kanun'un 27. maddesinin gerekçesinde de belirtildiği gibi sahte kartları ticari amaçla piyasaya sürme saikiyle de hareket etmiş olabilir, yani failin amacı her zaman üçüncü fıkra da düzenlenen suç işlemek olmayabilir. Bu anlamda TCK'nın 245/3. maddesinde düzenlenen suçun işlenebilmesi için ikinci fıkra da düzenlenen suçun işlenmesi zorunlu olmadığından bu iki suç arasında "geçitli suç" ilişkisi bulunmamaktadır.

Yine TCK'nın 245/2-3 fıkralarının birlikte uygulanmalarının kabulünün ceza adaleti yönünden sorunlara yol açacağı açıktır. Şöyle ki, başkasına ait bir kredi kartını herhangi bir şekilde eline geçiren kişi, bu kartı kullanırken eylemini tamamlayamayıp teşebbüs aşamasında kalması hâlinde alabileceği hapis cezası, TCK'nın 245/3 ve 35. maddeleri uyarınca alt sınırdan ceza indiriminin yapılması hâlinde 3 yıl hapis cezası olabileceken; başkalarına ait hesaplarla ilişkilendirilerek üretilen sahte kartı kullanmadan sadece üzerinde bulunduran kişi, TCK'nın 245/2. uyarınca altı sınırdan ceza verilse bile en az 3 yıl hapis cezası alacaktır. İlk durumda şüpheli teşebbüs aşamasında kalsa bile, suçu işlemeye yönelik bir irade de bulunmuş, suç işlemek ile işlememek arasındaki ahlaki çizgiyi aşarak suça eğilimi göstermiş olduğu hâlde; sahte kartı kabul eden ancak herhangi bir eylemde kullanıp kullanmayacağı veya suç işlemekten vazgeçip vazgeçmeyeceği belli olmayan bir şüpheliye, sadece sahte kartı bulundurduğu için asgari üç yıl hapis cezası verilmesi adil bir ceza uygulaması olarak görülmemektedir.

Bu açıklamalar ışığında bir numaralı ön sorun değerlendirildiğinde;

Sanığın, başkasına ait banka hesabıyla ilişkilendirilerek oluşturulmasını sağladığı sahte kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine çıkar sağlaması şeklinde gerçekleşen olayda; TCK'nın 245. maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen eylemlerin aynı maddenin üçüncü fıkrasında düzenlenen eylemin hazırlık hareketleri niteliğinde olduğu ve kanun koyucu tarafından bağımsız suç olarak düzenlenmek suretiyle ayrıca cezalandırılmak istendiği, ortada tek bir fiil bulunmadığından fikri içtimadan söz edilemeyeceği gibi anılan suçların biri diğerinin unsuru veya ağırlaştırıcı nedeni olmadığından bileşik suçtan da bahsedilemeyeceği, yine failin her zaman üçüncü fıkra da düzenlenen suç işlemek amacıyla hareket etmeyebileceği, diğer bir anlatımla 5377 Sayılı Kanun'un 27. maddesinin gerekçesinde de belirtildiği gibi sahte kartları ticari amaçla piyasaya sürme saikiyle de hareket etmiş olabileceği ve bununla birlikte üçüncü fıkra da suçun işlenebilmesi için her koşulda ikinci fıkra da düzenlenen suçun işlenmesi zorunlu olmadığından her iki suç arasında "geçitli suç" ilişkisinin de bulunmadığı anlaşılmakla sanığın suça konu eylemleri nedeniyle TCK'nın 245. maddesinin üçüncü fıkrasının yanı sıra aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca da cezalandırılmasına karar verilmesi gerektiği kabul edilmelidir." YCGK, 14.01.2020 T., 2016/8-420 E., 2020/7 K., www.kazanci.com (Erişim Tarihi: 10.10.2021).

herhangi bir atıf yer almadığı gibi, söz konusu iki fıkra düzenleme altına alınan suçlardan biri diğerinin unsuru ya da ağırlaştırıcı nedeni de değildir. Söz konusu suçlar birbirinden ayrı ve bağımsız suçlardır ve failin hem 2. fıkra hem de 3. fıkra sayılan hareketleri gerçekleştirmesi halinde her iki suç karşılığı öngörülen ceza ile cezalandırılması gerekmektedir.

Bununla beraber, doktrinde failin hem 2. fıkra hem de 3. fıkra yer alan hareketleri gerçekleştirmesi halinde her iki fıkra ayrı ayrı cezalandırılmasının çok yüksek cezalar verilmesine neden olacağı ifade edilmektedir. Bu görüşe göre 3. fıkranın, 2. fıkradaki suçun ağırlatıcı nedeni olarak düzenlenmesi yerinde olacaktır.

Kanaatimizce bu eleştiri yerindedir. Kanundaki düzenleme karşısında failin her iki fıkradaki suçtan ayrı ayrı cezalandırılması gerekmele birlikte, bunun ceza adaletine aykırı sonuçlar doğuracağı ortadadır. Doktrinde de ifade edildiği üzere yapılması gereken Kanunda değişikliğe gidilmek suretiyle 3. fıkranın 2. fıkra yer alan suçun ağırlatıcı nedeni şeklinde düzenlenmesidir.

3.5. Yaptırım ve Muhakeme

3.5.1. Yaptırım

Kanun koyucu TCK'nın 245'nci maddesinin üçüncü fıkrasında düzenlenen suç için, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası yaptırımı öngörmüştür. İkinci fıkra olduğu gibi kanun koyucu bu suç içinde ağır cezalar öngörmüştür.

TCK'nın 246'ncı maddesi gereğince bu suçun işlenmesi sonucu tüzel kişilerin hukuka aykırı yarar sağlamaları durumunda haklarında TCK'nın 60'nci maddesinde belirtilen tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirleri uygulanacaktır.

TCK'nın 245'nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçun cezasının üst sınırı nazara alındığında bu suçun zamanaşımı süresi onbeş yıldır.

3.5.2. Muhakeme

TCK'nın 245'nci maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen banka ve kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunda görevli mahkeme, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un 11, 12 ve 14'ncü maddeleri gereğince, "Asliye Ceza Mahkemesi'dir."

CMK'nın 12'nci maddesi gereğince davaya bakma yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir. Buna göre, sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlama suçunda haksız menfaatin sağlandığı yer suç yeri olarak kabul edilmelidir. Ancak yukarıda belirtildiği üzere suçun daha çok bilişim sistemi kullanılmak suretiyle işlenmesi nedeniyle yetkili mahkemenin tespiti konusunda sorun yaşanmaktadır.

SONUÇ

Mülga 765 sayılı TCK'da banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılmasına ilişkin münferit bir düzenlemenin olmaması gerek uygulamada gerekse doktrinde görüş ayrılıklarına neden olmaktaydı. Bu tartışmaları ve görüş ayrılıklarını ortadan kaldırmak adına kanun koyucu tarafından 5237 sayılı TCK'nın 245'nci maddesinde "Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması" adı altında yeni bir suç türü ihdas edilmiştir. Yasanın yürürlüğe girdiği 01.06.2005 tarihinden itibaren, maddenin yer aldığı "Bilişim Suçları" bölümünde uygulanması en çok yapılan maddelerden biri olması düzenlemenin önemini ortaya koymaktadır. Kanun koyucu bu suç tipi ile malvarlığına karşı işlenen suçlardan olan hırsızlık, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık ile kamu güvenine karşı işlenen sahtecilik suçlarının korumak istediği hukuki değerleri tek bir çatı altında düzenleyerek karma bir hukuki değer yaratmıştır. Eskiden olduğu gibi uygulamada karışıklığa sebebiyet verilmemesi ve içtihat birliğinin sağlanması açısından bu suçun ayrı ve bağımsız bir maddede düzenlenmesi isabetli olmuştur.

Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunda tartışma konusu olan diğer bir husus ise suçun kanundaki düzenleme yeridir. Doktrinde, bu suçla banka ve kredi kartı sahibinin hesabındaki parası hedef alınarak menfaat temin edilmeye çalışıldığı için korunmak istenen hukuki değer, mağdurun malvarlığı olduğu ifade edilmiştir. Bu sebeple bilişim suçları başlığı altında yapılan düzenlemenin yerinin isabetli olmadığı, korunmak istenen hukuki değerler içinde malvarlığının baskın olması sebebiyle bu maddenin, malvarlığına karşı suçlar başlığı altında düzenlenmesi gerektiği dile getirilmiştir. Gerçekten de, her ne kadar korunan hukuki değer karma nitelik taşısa da düzenlemeyle esas olarak malvarlığı değerlerinin koruma altına alındığı açıktır. Yapılacak bir düzenleme ile maddenin malvarlığına karşı suçlar arasında düzenlenmesi isabetli olacaktır.

Kanun koyucu tarafından bu suça ilişkin ayrıca bir düzenlemenin yapılmış olması yerinde olmasına rağmen düzenlemede eksikliklerin olmadığını söylemek yanlış olacaktır. Buna göre, TCK'nın 245'nci maddesinde düzenlenen etkin pişmanlık hükümlerinin uygulama alanının sadece birinci fıkrasında düzenlenen suç

tipi ile sınırlandırılması ve benzer bir düzenleme olan üçüncü fıkra açısından böyle bir düzenlemenin olmaması eşitlik ilkesine aykırıdır. Bu nedenle etkin pişmanlık hükümlerinin üçüncü fıkra düzenleneni suç tipini de kapsayacak şekilde değıştirilmesi yerinde olacaktır.

Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçunu düzenleyen TCK'nın 245'nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının düzenleniş biçimi nazara alındığında, söz konusu fıkralarda düzenlenen suçların birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olduğu görülecektir. Dolayısıyla hem sahte kart üreten hem de ürettiği bu sahte kartı kullanmak suretiyle haksız yarar sağlayan failin gerçek içtima hükümleri gereğince cezalandırılacağı düşünüldüğünde, bu durum adaletsiz sonuçlara yol açabilecektir. Bu nedenle bu iki fıkranın bileşik suç haline getirilmesi ya da birinin diğerinin nitelikli hali olarak düzenlenmesi yerinde olacaktır.

Sonuç olarak, bu suçla mücadelede tam anlamıyla başarı sağlanabilmesi için inceleme ve soruşturma yöntemlerinin geliştirilmesi, suçla mücadelede teknolojinin en iyi şekilde kullanılması, bu suçlarla mücadele edecek özel birimlerin oluşturulması, ilgili personele eğitim verilmesi, bankaların, kamu kurum ve kuruluşlarının gereken tedbirleri almalarının sağlanması, internet kullanıcılarının ve toplumun bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- AÇIKGÜL, Hacı Ali. “Kredi Kartı Sözleşmeleri”. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk (Medeni Hukuk) Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara. 2007.
- AKBULUT, Berrin. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”. **Yaşar Hukuk Dergisi**. C. 1. S. 2 (Temmuz 2019). ss. 6-46.
- AKINTÜRK, Turgut. **Türk Medeni Hukuku - Aile Hukuku**. C. II. İstanbul: Beta Basım-Yayım. 2006.
- AKSOY İPEKÇİOĞLU, Pervin. “Türk Ceza Kanunu’nda Bileşik Suç”. **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. C. 61. S. 1 (Mart 2012). ss. 43-67. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001650
- AKÖZ, Burak Cesur. “Türk Ceza Kanunu Kapsamında Bilişim Suç ve Cezaları ile Örnek Yargısal Kararların Analizi ve Mevzuat Önerileri”. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu. Yayınlanmamış Bilişim Uzmanlığı Tezi. Ankara. 2018.
- BAKİ, Ensar. “Türk Ceza Kanununda Etkin Pişmanlık”. **Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi**. S. 2 (Temmuz 2016). ss. 27-55.
- BAŞ, Eylem. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku (Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku) Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Ankara. 2013.
- BAYDEMİR, Mehmet. **Her Yönüyle Kredi Kartları**. İstanbul: MC Destek Yayınları Basım-Yayım. 2004.
- BİLGİN, Tülay. “Türk Ceza Kanununda Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Kamu Hukuku Programı Yüksek Lisans Tezi. İzmir. 2010.
- BUDAK, Mesut. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Enstitüsü. Ankara. 2009.
- CENTEL, Nur. ZAFER Hamide. ÇAKMUT Özlem. **Türk Ceza Hukukuna Giriş**. 3.b. İstanbul: Beta Basım Yayım. 2005.
- CEYLAN, Ebru. **Türk, İsviçre ve Avrupa Birliği Hukukunda Kredi Kartını Kullanan Tüketicinin Hukuki Durumu**. İstanbul: Beta Basım-Yayım. 2010.

- DEMİR, Mustafa Cemil. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul. 2019.
- DÜLGER, Murat Volkan. **Bilişim Suçları**. Ankara: Seçkin Yayınevi Basım-Yayım. 2004.
- DÜLGER, Murat Volkan. **Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku**. Ankara: Seçkin Yayınevi. Basım-Yayım. 2014.
- DÜLGER, Murat Volkan. “Suçların Birleşmesine İlişkin Tanımlar, Sorunlar ve Çözüm Önerileri”. **Leges Ceza Hukuku Dergisi**. Y. 1. S. 1 (Ocak-Nisan 2014). ss. 4-38.
- EKER, Ö. Umut. “Türk Ceza Hukuku’nda Bilişim Suçları, Eski TCK Bağlamında Hukukumuzda Yer Alan İlk Düzenlemeler ve 5237 Sayılı Yeni Türk Ceza Kanunu’nun İlgili Hükümlerinin Yorumu”. **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. S. 62 (2006). ss. 101-131.
- EKİCİ ŞAHİN, Meral. “İştirak Halinde İşlenen Suça Etki Eden Nedenlerin Şeriklere Sirayeti”. **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. C. 3. S. 64 (2015). ss. 637-686. https://doi.org/10.1501/Hukfak_00000001789
- EKİNCİ, Mustafa ve Sinan ESEN. **Anlatımlı ve Gerekçeli 5237 Sayılı TCK Yer Alan Hırsızlık, Yağma, Güveni Kötüye Kullanma, Dolandırıcılık, Hileli ve Taksirli İflas, Karşılıksız Yararlanma, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar**. Ankara: Adalet Yayınevi Basım-Yayım 2005.
- ERBAŞ, Rahime. “Kamu Görevlisi Olmayan Sağlık Mesleği Mensuplarının Gerçeğe Aykırı Belge Düzenlemesi Suçu, (TCK md. 210/2)”. **İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası**. C.LXXI. S.1. 2013. s. 331-352.
- ERDAĞ, Ali İhsan. “Bilişim Alanında Suçlar(Türk ve Alman Ceza Hukukunda”. **Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. C.14. S.2. 2010. s. 275-303.
- ERDOĞAN, Yavuz. “**Türk Ceza Kanunu’nda Bilişim Suçları**”. İstanbul: Legal Yayıncılık Basım-Yayım. 2012.
- ESEN, Sinan. **Anlatımlı ve İçtihatlı Malvarlığına Karşı Suçlar, Belgelerde Sahtecilik ve Bilişim Alanında Suçlar**. Ankara: Adalet Yayınevi Basım-Yayım. 2007.
- GÖDEKLİ, Mehmet. “Türk Ceza Öğretisi ve Uygulamasında Etkin Pişmanlık”. **Türkiye Adalet Akademisi Dergisi**. Y. 7. S. 29. (2017). s. 277-360.
- GÜNARSLAN, Yüksel. **Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu**. Ankara: Seçkin Yayıncılık. Basım-Yayım. 2017.

HAFIZOĞULLARI, Zeki. GÜNGÖR, Devrim. “Ceza Hukukunda Suçların Tasnifi”. **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. S.69. 2007, ss. 21-50.

HAFIZOĞULLARI, Zeki. ÖZEN, Muharrem. **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**. Ankara: Usa Yayıncılık Basım-Yayım. 2011.

HAKERİ, Hakan. **Ceza Hukuku Genel Hükümler**. Ankara: Seçkin Basım-Yayım. 2009.

KARAGÜLMEZ, Ali. **Bilişim Suçları ve Soruşturma–Kovuşturma Evreleri**. Ankara: Seçkin Yayınevi Basım-Yayım. 2009.

KATOĞLU, Tuğrul. “Ceza Hukukunda Suçun Mağduru Kavramının Sınırları”. **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**. Y. 2012. C. 61. S. 2. ss. 657-693.

KETİZMEN, Muammer. **Türk Ceza Hukukunda Bilişim Suçları**. Ankara: Adalet Yayınevi Basım-Yayım. 2008.

KOCA, Mahmut. ÜZÜLMEZ, İlhan. **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**. Ankara: Seçkin Basım-Yayım. 2008.

KOÇ, Ziya. **TCK’nın 245. Maddesinde Düzenlenen Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması**. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık Basım-Yayım. 2020.

OKUYUCU ERGÜN, Güneş. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”, Prof. Dr. Nur Centel’e Armağan. **Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi**. C. XIX. S. II. İstanbul. 2013. ss. 1065-1086.

ÖZBEK, Veli Özer. KANBUR, M. Nihat. DOĞAN, Koray. BACAKSIZ, Pınar. TEPE, İlker. **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**. Ankara: Seçkin Yayınevi Basım-Yayım. 2010.

ÖZBEK, Veli Özer. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu, Prof. Dr. Ünal Narmanlıoğlu’na Armağan”. **Dokuz Eylül Üniversitesi Yayını**. C.IX. Özel Sayı. 2007. s.1019-1063.

PARLAR, Ali ve Muzaffer HATİPOĞLU. **Açıklamalı – Yeni İçtihatlarla 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Yorumu**. C. IV. Ankara: Seçkin Yayınevi Basım Yayım. 2008.

SAZAK, Serkan. “Ceza Hukukunda Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul. 2008.

SOYASLAN, Doğan. **Ceza Hukuku Genel Hükümler**. Ankara: Yetkin Basım-Yayım 2012.

- TANER, Fahri Gökşen. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu Bir Bileşik Suç Mudur?”. **AÜHFD**. C. 56. S. 2. (2007) ss.75-81.
- TAŞDEMİR, Kubilay. **Bilişim, Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması ve Dolandırıcılık Suçları**. Ankara. Basım-Yayım. 2009.
- TAŞKIN, Ş. Cankat. “Bilişim Hukuku Uluslararası Uyuşmazlıklar”. **TBB**. S. 85. 2009. s. 332-372.
- TEVETOĞLU, Mete. (Derleyen). **Bilişim Hukuku**. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi Yayınları Basım-Yayım. 2006.
- TEZCAN, Durmuş. ERDEM, Mustafa Ruhan. ÖNOK, R. Murat. **Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku**. Ankara: Seçkin Yayınevi Basım-Yayım. 2010.
- TOROSLU, Nevzat. **Ceza Hukuku Genel Kısımlar**. Ankara: Savaş Yayınevi Basım-Yayım. 2005.
- TOROSLU, Nevzat. **Cürümlerin Tasnifi Bakımından Suçun Hukuki Konusu**. Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları Basım-Yayım. 1970.
- TUFANOĞLU, İshak. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul. 2014.
- UÇAR, Hüdaverdi. “5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nda Bilişim Suçları”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara. 2014.
- ÜNVER, Yener. **Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer**. Ankara: Seçkin Yayınevi Basım-Yayım 2003.
- YAŞAR, Osman. GÖKCAN, Hasan Tahsin. ARTUÇ, Mustafa. **Yorumlu-Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**. C.V. Adalet Yayınevi. Ankara. 2014.
- YILDIZ, M. Emre. “Banka ve Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir. 2011.
- YILMAZ, Sacit. “Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçu”. **Türkiye Barolar Birliği Dergisi**. S. 87. 2010, s. 262-298.